

Årsredovisning 2019

LOMMA KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
---------------------------------------	---

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Organisationsöversikt	5
Periodens större händelser	6
Vart gick skattepengarna?	8
Fem år i sammandrag	9
Omvärld, befolkning och arbetsmarknad	10
Hushållning och kvalitet	13
Ekonomisk översikt och analys	19
Kommunens samlade verksamhet	26
Personalredovisning	27
Miljöredovisning	31

VERKSAMHETERNA

Kommunövergripande verksamhet	38
Individ- och familjeomsorg	41
LSS-verksamhet	44
Hälsa, vård och omsorg	46
För- och grundskoleverksamhet	49
Gymnasieskola och vuxenutbildning	52
Kostverksamhet	54
Fritidsverksamhet	55
Kulturverksamhet	57
Teknisk verksamhet – skattefinansierad	60
Teknisk verksamhet – fastighetsverksamhet	63
Teknisk verksamhet – avgiftsfinansierad	64
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	66
Bygglövsverksamhet	68
De kommunala bolagen	70

RÄKENSKAPER

Resultaträkning, Kassaflödesanalys	74
Balansräkning	75
Noter	76
Fastighetsverksamhet, resultat och balansräkning	83
Redovisningsprinciper	84
Drift-, investerings- och exploateringsredovisning	86
Ordlista/förkortningar	92
Revisionsberättelse	93

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Att ta långsiktigt ansvar för kommunens, och därmed skattebetalarnas, ekonomi är kanske politikens viktigaste och svåraste uppdrag och ansvar. Att inte spendera mer pengar än vad de närmaste årens skatteintäkter medger. Att inte låna till drift, eller sälja tillgångar och spendera på drift. Summan av rimliga önskemål, baserat på välargumenterade behov, av förnuftiga människor är långt större än vad kommunens ekonomi tillåter. Att stå upp för ett långsiktigt ekonomiskt ansvar kräver politiskt mod, och omdöme, och är, om ni frågar mig, demokratins bästa försvar. När vi summerar 2019 kan vi konstatera ett gott ekonomiskt resultat. Rensar vi för engångsposter, och jämförelsestörande poster, är den sammantagna budgetföljsamheten närmast perfekt och vi når samtliga finansiella mål.



Ovanstående är dock inte tillräckligt. Inte minst på sikt spelar det stor roll hur vi använder resurserna, att vi får "pang för pengarna". Här kan politiken bli än mer tydlig, men framför allt är vi beroende av kompetenta och kreativa medarbetare som ständigt söker innovativa lösningar och ständiga förbättringar. När vi summerar 2019 kan vi konstatera att vi har mycket hög kvalitet i de flesta verksamheterna. Medarbetare i för- och grundskola skapar tillsammans med elever och föräldrar resultat av högsta kvalitet, där i stort sett alla elever blir behöriga till gymnasiet. Tryggheten, som har många orsaker, är i Sverigetopp, det gäller också klimat- och miljöarbete och friluftslivet. Bygglovshandläggningen har, enligt medborgarna, blivit betydligt mer serviceorienterad. Biblioteken är välbesökta och föreningslivet starkt.

Politik handlar också om att våga investera. På ett planerat och ekonomiskt välavvägt sätt, för att utveckla verksamheterna och lokalsamhället. Under året har vi

arbetat intensivt med en långsiktig helhetsplan, den nya så kallade översiktsplanen. Efter långa förhandlingar har vi nu klart med ett tredje tågstopp i kommunen. Utöver Lomma och Flädie kommer vi även få tågstopp i Alnarp. Vidare har vi bland annat färdigställt den nya delen av

Pilängsskolan, byggt omkring stationsområdet i Lomma, byggt ett bättre gång- och cykelstråk längs Vinstorpsvägen, byggt en ny parkourbana i Bjärehovsparken och tagit första spadtaget för en om- och tillbyggnad av Löddesnässkolan.

Den stora utmaningen under året har varit socialnämnden, inte minst äldreomsorgen. Här har vi tagit stora tag för att ställa om. Vi har rekryterat en ny socialchef och en extern genomlysning av verksamheten genomfördes under året, som listar en rad förändring-

ar som bör tas för att lyfta kvaliteten. Hemtjänsten togs tillbaka i kommunal regi i mars och beslut om att ta hem särskilt boende tas i början av 2020. Omställningsarbetet är i full gång men långt ifrån klart, vilket fortsatt kommer att ställa krav på ett stort tålamod bland medarbetare och medborgare. Glädjande är att individ- och familjeomsorgen kommit långt i sitt omställningsarbete, bland annat via fler insatser i egen regi.

Årets kanske mest glädjande besked var att Lomma kommun, enligt SCBs medborgarundersökning, återigen är bästa kommun i landet att bo och leva i. Men vi är inte nöjda, förbättringsresan är bara påbörjad och nu har vi äntligen fått en rad nya högre chefer på plats som kan driva arbetet mot de politiskt beslutade målen.

Jag vill jag rikta ett varmt tack till samtliga medarbetare och förtroendevalda. Med gemensamma ansträngningar kan vi bli ännu lite bättre.

Robert Wenglén, kommunstyrelsens ordförande

Organisationsöversikt

Kommunkoncernen omfattar Lomma kommun med dess nämnder samt Lomma Servicebostäder AB (LSAB) med 100 %, VA SYD med 7,3 % och AB Malmöregionens avlopp med 40 %.

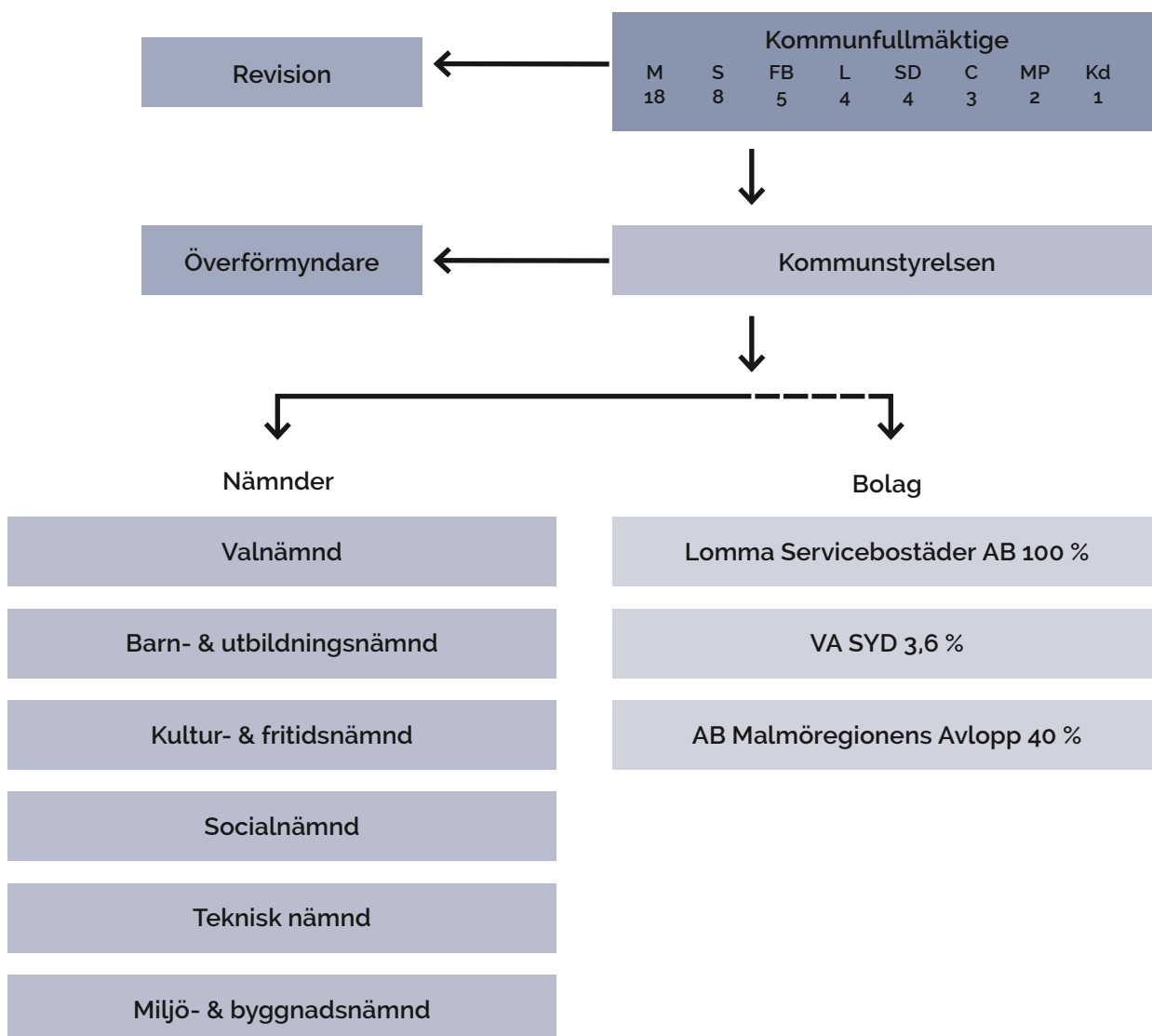
Med kommunalt koncernföretag avses i Lagen om kommunal bokföring och redovisning en juridisk person över vars verksamhet, mål och strategier kommunen har ett varaktigt betydande inflytande.

Betydande inflytande ska anses finnas vid ett innehav av minst tjugo procent av rösterna i en juridisk persons beslutande organ. Om inflytandet inte är betydande ska den juridiska personen ändå anses vara ett kommunalt koncernföretag om den har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi.

Ej konsoliderade organisationer

Kommunen har även inflytande i fler företag och föreningar. Omfattningen och väsentlighetsprincipen har varit vägledande vid bedömningen att följande organisationer inte skall räknas med i den sammanställda redovisningen:

- Sydvästra Skånes avfalls AB 3,50 %
- Sydvatten AB 2,33 %
- Krafringen AB 2,11 %
- Kommunassurans Syd försäkrings AB 1,88 %
- Kommuninvest EK förening 0,26 %



Periodens större händelser

ALLMÄNT

Invånarantalet uppgick till 24 834 vid årsskiftet 2019/20, en ökning med 71 personer, +0,3 % sedan föregående årsskifte. Totalt färdigställdes 38 bostäder under året. I kommunen finns nu cirka 9 900 bostäder (60 % småhus, 31 % bostadsrätter och 9 % hyresrätter).



Kommunfullmäktige beslutade om en **ny vision** för Lomma kommun med sikte på år 2040. Samtidigt togs nya övergripande mål för perioden 2019-2022 fram. Lomma kommuns nya vision lyder: "Lomma kommun erbjuder en attraktiv och trygg livsmiljö mitt i Öresundsregionen. Här vill människor leva, verka och utvecklas. Vi värnar om invånarna, miljön och havet. Lomma kommun står för utveckling och hög kvalitet."

Lommafesten i maj lockade många besökare.

Samma helg var det även **val till Europaparlamentet**. Valdeltagandet i Lomma kommun var 72,3 %, vilket var näst högst i landet.

Arbetet med **Lommabanan** fortsatte. I augusti slöts ett medfinansieringsavtal med Trafikverket om utbyggnad av mötesspår och ny station i Flädie. I början av 2020 väntas kommunfullmäktige ta beslut om medfinansieringsavtal för station i Alnarp.

VERKSAMHETSFÖRÄNDRINGAR

Den 1 januari övergick ansvaret för kommunens drift av vatten- och avlopp till Kommunalförbundet **VA SYD**.

Hemtjänsten återgick i kommunal regi den 1 mars. Över 100 nya medarbetare anställdes till de tre enheterna i Bjärred och Lomma, fordon införskaffades och utbildningar anordnades samtidigt som dialogmöten med brukare och närstående hölls.

Den 1 mars öppnade även åtta nya **servicelägenheter** för vuxna upp på Lillvången i Lomma. På boendet finns personal dygnet runt som kan ge stöd och service. Barn- och utbildningsnämnden beslutade att ge förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att starta en **gymnasieskola** i Lomma kommun. Resultatet ska redovisas i maj 2020.

Betygsresultaten visar att 95,3 % av niorna i Lomma kommun är behöriga till gymnasiet. Det är en ökning från förra året (89,6 %) och ett steg närmre målet att alla elever ska bli behöriga till gymnasiet.



Pilängsbadet med tillhörande hallar såldes till Kunskapsporten i augusti och gick därmed över från kommunal till privat regi. Simskoleundervisning och skolidrott kommer även fortsättningsvis att ske i lokalerna.

SFI – I augusti startade Svenska för invandrare i egen regi. Platsen är Vinstorpskolan i Lomma. En av fördelarna är att verksamheten blir enklare att följa upp.

Biblioteken i Lomma och Burlöv fick en ny gemensam hemsida med gemensam webbkatalog, något som är mer användarvänligt än tidigare.

Tjänsten Företagslots infördes i kommunen. Tjänsten ska ge företagare en snabb väg in i kommunen och hjälp med samtliga kontakter. På kommunens Kontaktcenter utökades även servicen med lokal **konsumt vägledning**.

Kommunerna i Lomma, Lund, Staffanstorp och Svedala signerade ett avtal gällande **samverkan i energi- och klimatrådgivning**. Vid en energirådgivning kan privatpersoner, föreningar och näringsidkare i kommunen, via telefon eller besök, få tips och upplysningar om bland annat energieffektivisering, energisparande och val av värmesystem.

NATUR och MILJÖ

Under året fick kommunen ett antal nya naturreservat:

Två marina reservat: Flädierev och Strandhusens revlar samt Bjärreds Saltsjöbad och Prämlyckan, öster om Höje å.

Lomma kommun deltog i Världsnaturfondens miljömanifestation **Earth Hour** den 30 mars. Förutom att släcka ner vissa av kommunens offentliga byggnader kl. 20.30-21.30 genomfördes även en mataktivitet i skolorna under veckan.

Kommunen deltog aktivt i **Skräpplockardagarna** som anordnas av Håll Sverige Rent. I år deltog även förvaltningar från Lomma kommun.

Lomma kommun fick **bidrag från Naturvårdsverket** på närmare 1 miljon kronor. Bidraget ska gå till investeringar som ska bidra till att minska utsläppen av mikroplasterna från konstgräsplanerna.

Blå flagg är en internationell miljöutmärkelse för hamnar och stränder. I år fick elva småbåtshamnar och nio badstränder i Sverige miljömärkningen **Blå flagg**. Badplatsen vid Långa bryggan i Bjärred är en av dem.

RANKINGAR

Medborgarundersökningen från SCB visade att Lomma kommun är bäst i landet att leva och bo på. Kommunen ligger en andra plats gällande hur invånarna ser på kommunens verksamheter och invånarnas möjlighet till inflytande i kommunen.

Lomma kommun hamnade på tredje plats i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps årliga jämförelse av arbetet med **trygghet och säkerhet** i landets kommuner. Temat i årets rapport var riskkommunikation och individens beredskap.

Polisens trygghetsmätning visade att invånarna i Lomma kommun upplever sig tryggast i Skåne.

Lomma kommuns verksamhet **Trivselhuset uppmärksammades** av Lomma-Bjärred Rotary Club med ett bidrag på 20 000 kronor. Trivselhuset på Strandgatan i Lomma är kommunens öppna verksamhet för personer med psykisk ohälsa.

I Naturvårdsverkets undersökning om **Årets friluftskommun 2019** hamnade Lomma och Kristianstad kommuner på delad **första plats i Skåne och delad 16:e plats** nationellt.

Lomma kommun toppade listan i Länsstyrelsens nya kommunrankning över hur många åtgärder för miljömålen de skånska kommunerna har genomfört.

INVIGNINGAR

Sydostleden invigdes i juni, i samband med World Bicycle Day, genom ett arrangemang vid Långa bryggan i Bjärred. Det var inte bara sträckan Helsingborg-Simrishamn som knöts ihop, utan även de tre nationella cykelturismlederna i Sverige, Sydostleden med Kattegattleden, på totalt 90 mil.



Nya delen av Pilängskolan invigdes i samband med skolstarten i augusti. Den första delen av Pilängskolan i Lomma är klar och där den tidigare huvudentrén stod, står nu en trevåningsbyggnad med 18 klassrum för elever i årskurserna 6-9.



Parkourparken i Bjärred invigdes den 25 augusti med tal och fartfylld uppvisning av Bjärreds gymnastikförening.

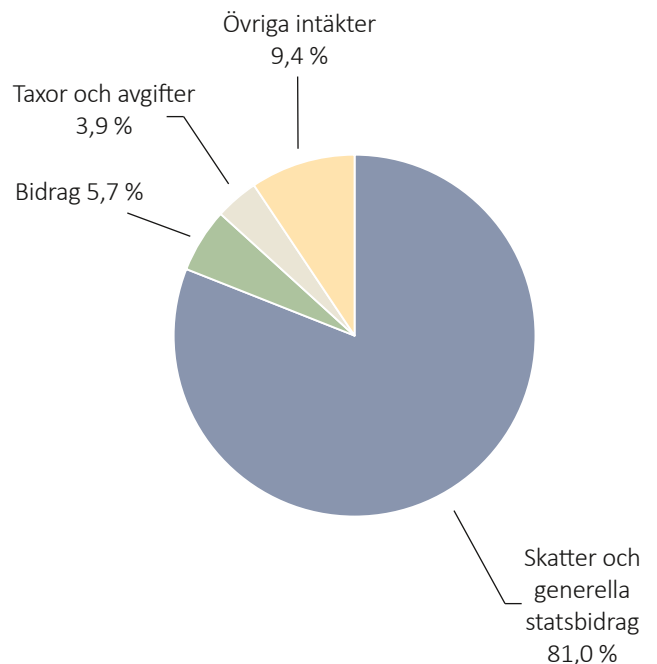


I oktober togs första spadtaget för ett nytt byggprojekt på Löddesnässkolan i Bjärred. På skolgården ska det byggas nya trä-, metall- och textilslöjdsalar. Befintliga slöjdsalar byggs om till skolmatsal.

Vart gick skattepengarna?

SÅ HÄR FÅR KOMMUNEN SINA PENGAR...

- 81,0 %** Skatter och generella statsbidrag
- 5,7 %** Bidrag
- 3,9 %** Taxor och avgifter
- 9,4 %** Övriga intäkter



... OCH 100 KRONOR I SKATT TILL KOMMUNEN ANVÄNDES UNDER 2019 SÅ HÄR:



Fem år i sammandrag

	2015	2016	2017	2018	2019
Allmänt					
Antal invånare 31 dec	23 324	23 887	24 264	24 763	24 834
- varav 0-5 år	1 953	2 002	1 942	1 898	1 813
- varav 6-15 år	3 571	3 728	3 901	4 065	4 154
- varav 16-18 år	778	831	897	942	995
- varav 19-64 år	12 149	12 354	12 497	12 776	12 791
- varav 65 år och äldre	4 873	4 972	5 027	5 082	5 081
Skattekraft, %	129	127	127	126	126
Utdebitering av obligatoriska skatter och avgifter:					
Kommunalskatt, kr	19,24	19,64	19,64	19,64	19,64
Landstingsskatt, kr	10,69	10,69	10,69	10,69	11,18
Begravningsavgift kr	0,20	0,20	0,24	0,24	0,25
Resultat					
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnings, mnkr	1 116,8	1 190,4	1 240,8	1 306,5	1 392,4
Verksamhetens nettokostnader, mnkr	1 079,3	1 124,8	1 194,0	1 263,6	1 327,5
Verksamhetens nettokostnader, tkr/inv	46,3	47,1	49,2	51,0	53,5
Nämndernas budgetavvikelse, mnkr	9,4	17,3	14,9	4,3	-2,7
Finansnetto, mnkr	-5,4	-0,9	-3,9	28,3	39,9
varav pensionsförvaltning	3,6	5,3	3,3	29,0	40,4
Årets resultat kommunen, mnkr	32,2	64,7	74,6	71,2	104,8
Årets resultat i förhållande till skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnings %	2,9	5,4	6,0	5,4	7,5
Balans					
Anläggningstillgångar (materiella), tkr/inv	64,9	67,5	73,9	76,0	70,2
Långfristiga skulder, tkr/inv	26,7	28,5	30,8	32,0	28,8
Eget kapital, tkr/inv	46,1	47,7	50,1	51,9	57,6
Soliditet %, inklusive ansvarsförbindelsen (eget kapital i % av totalt kapital)	34	36	36	39	43
Soliditet %, exklusive ansvarsförbindelsen	54	54	53	54	57
Borgensåtaganden, mnkr	169,1	174,5	176,5	179,0	160,0
Kassa					
Investeringar, mnkr	148,1	178,5	216,0	183,3	134,2
Förändring av låneskuld, mnkr	30,0	30,0	70,0	20,0	-40,0
Personal					
Antal tillsvidare- och visstidsanställda	1 324	1 440	1 429	1 419	1 515
Antal årsarbetare	1 218	1 336	1 326	1 323	1 410
Den kommunala koncernen					
Årets resultat	36,7	66,0	75,9	71,9	105,5
Soliditet %, inklusive ansvarsförbindelsen	31	33	34	37	41
Soliditet %, exklusive ansvarsförbindelsen	51	51	49	51	53
Anläggningstillgångar (materiella), tkr/inv	70,6	72,8	78,9	80,7	81,8
Långfristiga skulder, tkr/inv	32,1	33,7	35,8	37,0	33,0
Koncernens nettokostnader, mnkr	1 076,1	1 121,3	1 192,0	1 261,8	1 325,1
Koncernens nettokostnader, tkr/inv	46,1	46,9	49,1	51,0	53,4

Omvärld, befolkning och arbetsmarknad

Samhällsekonomisk utveckling

BNP-tillväxten i Sverige antas 2020, liksom 2019, bli svag, lägre än den trendmässiga tillväxten i BNP (eller tillväxten av potentiell BNP). BNP landade på 1,2 procent 2019 och den uppskattade BNP-ökningen 2020 förväntas bli 0,9 procent.

Den inhemska efterfrågan bedöms växa tämligen långsamt 2020, med dämpade utsikter för såväl investeringar som konsumtion (både i offentlig sektor och för hushållen). Samtidigt beräknas utrikeshandeln knappast ge något signifikant bidrag till den svenska BNP-tillväxten, en stor kontrast mot 2019. SKR:s beräkning pekar i nuläget på att nettoexportens BNP-bidrag då utgjorde hela 1,2 procentenheter (i princip hela BNP-ökningen för helåret 2019 därmed).

Den försvagning av arbetsmarknadsläget som började ske redan 2018 antas fortsätta 2020. Den låga BNP-tillväxt som varit sedan andra halvan av 2018 bedöms innebära en fortsatt anpassning av arbetsinsats och bemanning. En viss dämpning av antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta personer bedöms därför ske 2020.

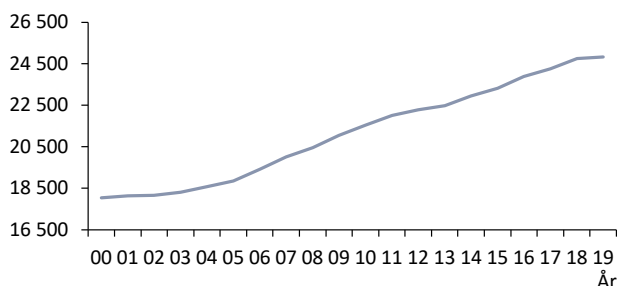
KPIF-inflationen (KPI med fast ränta) beräknas, liksom tidigare, landa under Riksbankens mål om 2 procent även 2020, men prognosen är nu något nedreviderad. Om den senaste tidens låga energipriser består finns en risk för än svagare inflation framöver, såväl svenska elpriser som oljepriset har nyligen visat stora nedgångar. Även prognosen över löneökningstakten är, på basis av den senaste statistiken, något nedreviderad för 2019 och 2020.

Befolkning

Vid årsskiftet 2019/2020 uppgick antalet invånare i Lomma kommun till 24 834. Folkmängden ökade under år 2019 med 71 personer (2018 499 personer). Detta är betydligt mindre än den genomsnittliga tillväxttakten under den senaste 20-årsperioden som ligger på ungefär 350 personer per år.

Befolkningsökningen i kommunen under året motsvarar 0,3 %. Motsvarande siffra i Skåne är 1,1 % och i landet som helhet 1,0 %.

Befolkningsutveckling i kommunen 2000–2019 visas i diagrammet nedan.



Befolkningsutveckling

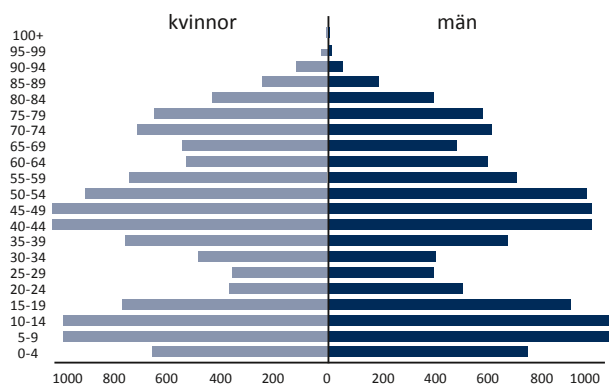
Tätort	2016	2017	2018	2019
Bjärred	9 847	9 908	9 863	9 855
Lomma	12 662	12 956	13 506	13 551
Flädie	254	251	267	274
Landsbygden	1 124	1 149	1 127	1 154
Totalt	23 887	24 264	24 763	24 834

Under året föddes 202 barn i kommunen. Detta är cirka 10 barn färre än genomsnittet under de fem senaste åren. Antalet avlidna under året uppgick till 187 personer, vilket är ganska nära det genomsnittliga antalet under de senaste fem åren (179). Födelseöverskott under 2019 blev därmed endast 15 personer.

Under året flyttade strax över 1 400 personer till och knappt 1 400 från kommunen, totalt ett överskott på knappt 50 personer. Kommunen har tidigare haft ett stort inflyttningsöverskott i många år, årets låga inflyttning är en direkt konsekvens av det lägre bostadsbyggandet under året.

De största åldersgrupperna i kommunen är 5–14 år och 40–54 år. Åldersgruppen 25–29 år är särskilt liten.

Befolkningsfördelning 2019



Medelåldern är 41,2 år, vilket är ungefär detsamma som i Skåne län och riket som helhet. Vid en jämförelse i olika åldersgrupper finns det stora skillnader mellan kommunen respektive länet och riket.

Antalet barn i förskoleåldern, 0–5 år, är lika stor 2019 som 2018, 1 813 barn respektive år. Andelsmässigt är denna åldersgrupp något större i kommunen (7,3 %) än i länet (7,2 %) och riket (7,0 %).

Antalet skolbarn har ökat betydligt under året. Vid årets slut uppgick antalet barn i åldern 6–15 år till 4 154 (4 065 vid årsskiftet 2018/2019). Andelen skolbarn är

betydligt större i kommunen jämfört med länet och riket som helhet. Lomma är här en jämförelsevis stor andel barn och unga i åldersgruppen 0–18 år, 28,0 %, medan den gruppens andel av befolkningen för länet och riket ligger omkring 22,5%.

Ålderspensionärernas andel av befolkningen är marginellt större i Lomma kommun (20,5 %) än i länet (19,6 %) och riket (20,0 %). Gruppens andel av totalbefolkningen har ökat under en lång period, men har nu avstannat till följd av den stora inflyttningen av yngre personer.

Kommunens befolkningsprognos pekar långsiktigt på fortsatt tillväxt, vilket i första hand beror på inflyttning till följd av bostadsbyggande. Befolkningen i de flesta åldersgrupper förväntas att öka, utom i åldersgruppen som omfattar de allra yngsta, noll till och med fem år, i vilken befolkningen förväntas minska något under kommande år.

Näringsliv och sysselsättning

Vid årsskiftet 2019/2020 fanns i kommunen drygt 2 600 företag registrerade, med ett stort antal branscher representerade. De branscher där flest företag startats är inom handel och service samt företagstjänster. Ett nytt verksamhetsområde håller på att etableras under 2019/2020, vilket kommer att generera ett antal nya etableringar.

En majoritet av Lomma kommuns företag är en- och fåmansföretagare. De dominerande branscherna är konsult- och företagstjänster följt av tillverkningsindustri.

Lomma kommun har stor utpendling av arbetskraft. Nästan fyra av fem förvärvsarbetande kommuninvånare arbetar utanför kommunen, främst i Malmö och Lund. En viss inpendling sker också till kommunen, då ungefär 60 % av de som arbetar här bor i en annan kommun. Den lokala arbetsmarknaden omfattar drygt 6 000 arbetstillfällen. Störst arbetsgivare är Lomma kommun med ungefär 1 320 tillsvidareanställda. Näst störst är Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp med drygt 475 tillsvidareanställda. Inom lantbruksuniversitetet studerar också närmare 1 000 personer. Antalet kommuninvånare som förvärvsarbetar är strax över 11 000.

Lomma kommun har länets lägsta arbetslöshet. Vid årsskiftet 2019/2020 var 2,2 % (2,0 % vid föregående årsskifte) öppet arbetslösa i åldersgruppen 16-64 år i förhållande till hela arbetskraften. Motsvarande andel i länet var 4,9 % och i riket 3,7 %.

Av ungdomarna i åldern 18-24 år var 20 ungdomar öppet arbetslösa den sista december i år (20 vid föregående årsskifte). Detta motsvarar 3,4 % (2,4 % år 2018) av ungdomarna i kommunen. Motsvarande andel i Skåne som helhet var 5,3 % och i riket 4,2 %.

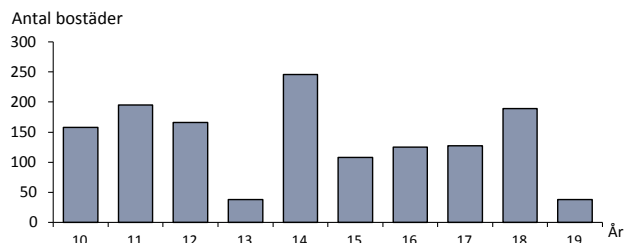
Bostadsmarknad

I kommunen finns idag nästan 9 900 bostäder. Av dessa utgör 60 % småhus med äganderätt, 31 % lägenheter med bostadsrätt och 9 % lägenheter med hyresrätt.

Andelen lägenheter med bostadsrätt ökar sedan lång tid tillbaka i takt med utbyggnaden av Lomma hamn.

Under året färdigställdes 38 bostäder för inflyttning, vilket är betydligt färre än under 2018 (189 st.). Denna siffra kan också jämföras med genomsnittet de senaste 10 åren med ungefär 140 nyproducerade bostäder per år.

Bostadsbyggande i Lomma kommun 2009–2019 redovisas nedan.



Det största projektet under 2019 var färdigställandet av kvarteret Seglet i Lomma hamn (Skanska), 12 stycken gatuhus, vilka hade inflyttning i början av 2019. I övrigt färdigställdes i huvudsak enstaka småhus i Lomma tätort samt i Bjärred och Borgeby.

Bostadsbyggandet i den södra delen av kommunen kommer även framöver att vara omfattande. Detta beror framförallt på det stora omvandlingsområdet Lomma hamn, men också genom de förändringar som planeras i de norra delarna av Lomma centrum. En relativt sett stor andel av byggandet i tätorten Lomma blir flerbostadshus.

I den norra kommundelen med Bjärred och Borgeby kommer bostadsbyggandet att vara begränsat under de allra närmaste åren. Närmast på tur är Bjärreds centrum med utbyggnad under åren 2021–2023 och därefter det stora projektet "Bjärreds vångar" vilket förväntas ha sin första inflyttning omkring 2025. Framtidens Bjärred förväntas leda till att bostadsbyggandet på lite längre sikt kan bli omfattande även i den norra kommundelen.

Infrastruktur

Transportinfrastrukturen har brister i Skåne. Transportbehovet fortsätter att växa till följd av bland annat en ökande befolkning. Ett antal stora investeringar krävs, framför allt i den sydvästra delen av landskapet. Ett viktigt projekt är till exempel den utbyggnad till fyra spår av järnvägen mellan Malmö och Lund som nu pågår. För Lomma kommuns del är det bland annat mycket angeläget med en kapacitetsförstärkning av Lommabanan och på sikt byggande av ett godstågsspår utanför tätorterna i regionen. Dessutom behöver framkomligheten förbättras på väg E6.

Utbyggnaden av Lommabanan (etapp 1), för att möjliggöra persontågstrafik från och med december 2020, pågår. Etappen innehåller byggande av mötesspår strax söder om Stävie samt anläggande av två resandestationer i Furulund respektive Lomma. Inledningsvis kommer banan att huvudsakligen trafikeras av ett persontåg per timma i vardera riktningen under dagtid.

Ombyggnaden av stationsområdet i Lomma fortsätter. Strax innan årsskiftet 2017/2018 invigdes den planskilda korsningen mellan Vinstorpsvägen och järnvägen. Under 2019 och 2020 anläggs plattformar, parkeringar, kringytor med mera. Under 2019 har en busspåfart till E6 anlagts i Vinstorpsvägens förlängning, för transporter till och från Malmö. Både linje 139 till/från Lund och 132 Bjärred-Lomma-Malmö trafikerar numera stationsområdet.

I juni 2018 fastställde regeringen den nationella planen för transportsystemet 2018–2029. I denna ingår objektet Malmöpendeln-Lommabanan etapp 2. Detta objekt omfattar byggandet av ett nytt mötesspår vid Alnarp och förlängning av befintligt mötesspår vid Flädie. Syftet med utbyggnaden är främst att öka tågkapaciteten på banan, så att det blir möjligt att trafikera med två persontåg per timma i vardera riktningen. Kapacitetsutbyggnaden ger också möjlighet att göra ytterligare stationsuppehåll längs banan. Utbyggnaden av etapp 2 är en del i den så kallade Sverigeförhandlingen, och överenskommelser finns mellan berörda parter om samfinansiering med mera. Lomma kommuns del är 17 miljoner av den totala budgeten på 200 miljoner kronor.

En ny resandestation är redan beslutad att anläggas i Flädie och inom kort förväntas avtal även för resandestation i Alnarp att ingås mellan kommunen och Trafik-

verket. Stationerna ingår i utbyggnaden av etapp 2. Trafikverkets preliminära bedömning är att etapp 2 av Lommabanan, inklusive två nya stationer, kan tas i bruk i slutet av år 2026. Den planerade ombyggnaden av korsningen väg 913-Lommabanan kommer att genomföras i samband med utbyggnaden av mötesspåret vid Flädie och byggande av ny station.

Beslut har fattats om att en stor pendlingsstation ska anläggas i Arlov, längs södra stambanan. Denna kan komma att påverka både vägsystemet och kollektivtrafiken i Lomma kommun.

Trafikverket presenterade under 2018 en studie med förslag på olika åtgärder för att säkra framkomlighet med mera längs E6. I studien föreslås bland annat att ett ytterligare körfält ska anläggas mellan trafikplats Lomma och trafikplats Alnarp. I Trafikverkets nyligen presenterade genomförandeplan 2019–2024 anges att en sådan utbyggnad ska ske under åren 2023–2024.

De ekonomiska ramarna för långtidsplanerna inom transportområdet är avsevärt snävare än de bedömda behoven. Krav ställs allt mer på ökad medfinansiering från kommunerna för projekt, som tidigare i princip har finansierats av staten. Det gäller till exempel utbyggnaden av Lommabanan för persontågtrafik.



”Bjärreds vångar” är ett projekt som kommer att ha stor inverkan på bostadsbyggandet i den norra kommundelen.

Hushållning och kvalitet

Styrning genom mål

Kommunens styrning utgår från ett styrsystem som fastställts av kommunfullmäktige (2018-06-07). Styrsystemet beskriver hur verksamheterna ska planeras, följas upp och utvecklas genom mål och resultat. Det tydliggör också roller och ansvar som förtroendevalda, ledare och medarbetare har i organisationen. Styrsystemet ska vara ett stöd och bidra till att säkra och förbättra verksamheten så att den håller hög och avsedd kvalitet. Medborgarna ska alltid sättas i centrum, då det är kommuninvånare och brukare verksamheten ska leverera tjänster till. Styrsystemet är uppbyggt kring en målkedja som länkar samman mål på olika nivåer och visar hur politiska målsättningar bryts ner till verksamheter och avdelningar. Abstraktionsnivån rör sig därmed från det övergripande och idémässiga till det konkreta och handlingsorienterade. Målen följs upp i samband med delårsrapport samt årsredovisning.

Vid en ny mandatperiod antas en vision och övergripande mål av kommunfullmäktige. Dessa gäller år 2019–2023. Kommunens vision lyder;

”Lomma kommun erbjuder en attraktiv och trygg livsmiljö mitt i Öresundsregionen. Här vill människor leva, verka och utvecklas. Vi värnar om invånarna, miljön och havet. Lomma kommun står för utveckling och hög kvalitet.”

De övergripande målen är fyra och är indelade i områdena kvalitet i framkant, trygghet i livets alla skeenden, balanserat hållbarhetsarbete samt den kommunikativa kommunen.

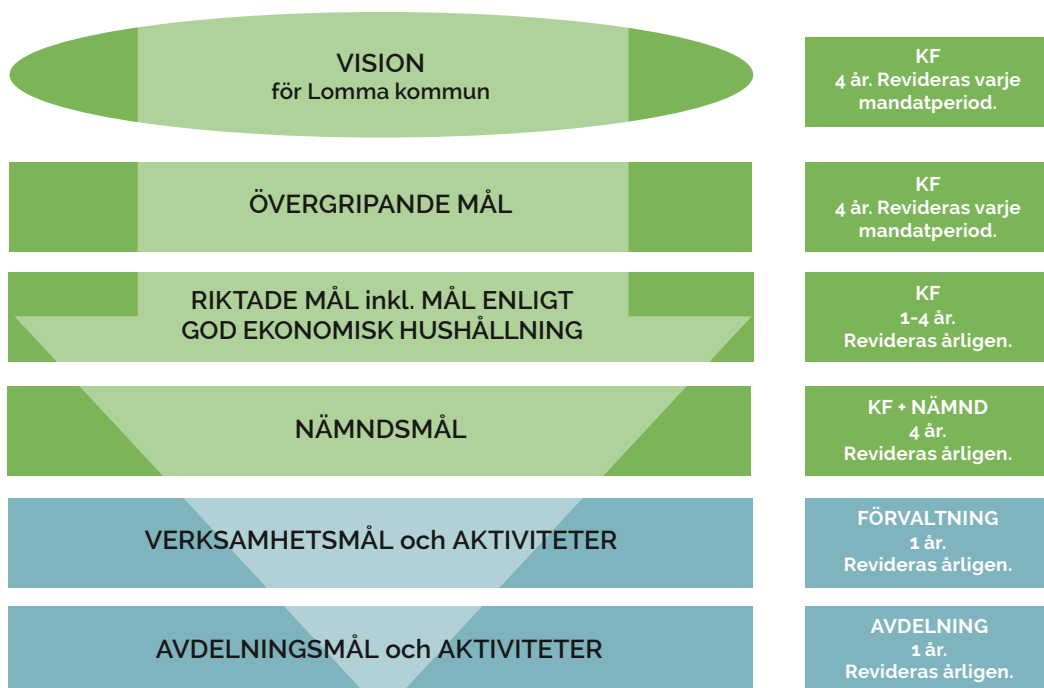
Ekonomisk styrning och kontroll

Grunden för den ekonomiska styrningen är lagstiftningen inom området, främst i form av kommunallag och kommunal redovisningslag. Därutöver lämnar Rådet för kommunal redovisning rekommendationer för sektorns redovisning.

Uppföljning av verksamhet och ekonomi sker fyra gånger per år, en kvartalsrapport per sista mars samt två mindre rapporter per sista maj och oktober till kommunstyrelsen och en delårsrapport per sista augusti till kommunfullmäktige. Nämnderna följer sina verksamheter löpande. Den ekonomiska analysen ska ha sin grund i den helårsprognos nämnderna anger i kvartals- och delårsrapporten samt maj- och oktoberrapporterna. Förutom att beskriva om det finns avvikelser när det gäller de ekonomiska resurserna är det också viktigt att redogöra för om nämnderna klarar av sitt uppdrag att tillgodose kommuninvånarna utlovad service. Vid negativa budgetavvikelser ska det beskrivas vilka åtgärder som har vidtagits respektive planeras att vidtas för att få budgeten i balans. Rapportering ska gå till kommunstyrelsen. Vilka konsekvenser dessa åtgärder innebär ska anges såväl ekonomiskt samt verksamhetsmässigt.

God ekonomisk hushållning

Kommunen ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. Begreppet ”god ekonomisk hushållning” har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.



God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bland annat att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

För att åstadkomma detta samband krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Vidare behövs resultatanalyser och kontroller som visar hur verksamhetens prestationer och kvalitet motsvarar uppställda mål samt en effektiv organisation som säkerställer måluppfyllelsen. För att kunna styra verksamheterna, måste kommunen säkerställa processer för att bedriva dessa kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt fem finansiella mål för åren 2019-2021. Som framgår av den ekonomiska översikten och analysen uppnås samtliga fem mål, se sidorna 20-21.

Verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har formulerat fem verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som är kommunövergripande. Måluppfyllelsen av dessa mål redovisas nedan och sammanfattas sist i detta avsnitt. Målen återfinns under respektive nämnds verksamhetsberättelse på sidorna 38-71. Graderingen avseende måluppfyllelse är följande: "Målet är uppfyllt" eller "Målet är inte uppfyllt". De kommungemensamma verksamhetsmålen och måluppfyllelsen ser ut på följande sätt:

Andel äldre som är sammantaget mycket eller ganska nöjda med hemtjänsten ska uppgå till 90% (2017: 79% och riks 89%).

Mått: Öppna jämförelser, Socialstyrelsen och SKL

● **Målet är inte uppfyllt.**

Andelen äldre som sammantaget är nöjda med hemtjänsten har ökat. Den 1 mars 2019 tog kommunen över hemtjänsten i egen regi och resultatet ökade från 67 % 2018 till 78 % 2019. Trots att nöjdheten har ökat så är resultatet fortfarande under riksnittet och når inte upp till det satta målvärdet. Verksamheten har arbetat med tillgänglighet och kontinuitet i personalgrupperna men det återstår fortfarande en hel del utvecklingsarbete för att nå målet. Hemtjänsten kommer arbeta systematiskt med att stabilisera och kvalitetssäkra verksamhetens drift och organisation för att ytterligare öka kvaliteten i verksamheten och upplevelsen av nöjdhet.

Andel äldre som sammantaget är mycket eller ganska nöjda med särskilt boende ska minst uppgå till 83% (2017:74% och riks 82%).

Mått: Öppna jämförelser, Socialstyrelsen och SKL

● **Målet är inte uppfyllt.**

Andelen äldre som sammantaget är nöjda med särskilt boende har ökat marginellt från 59 % 2018 till 61 % 2019. Resultaten skiljer sig åt mellan de olika boendena. Verksamheten har arbetat för att öka den sammantagna nöjdheten men resultatet visar att insatserna inte gett önskad effekt. Socialnämnden har fattat beslut om att inte förlänga avtalet med Frösunda AB om fortsatt drift av de särskilda boendena i kommunen.

Lomma kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Nyckeltal: Rekommendationsindex i medarbetarenkäten ska minst uppgå till 77 (2017:76).

Mått: Rekommendationsindex i medarbetarenkäten ska minst uppgå till 77.

● **Målet är inte uppfyllt.**

Målet är inte uppfyllt baserat på rekommendationsindex. Målvärdet var att rekommendationsindex skulle uppgå till index 77. Under 2019 har det gjorts två mätningar, en i maj och en i november. Mätningen i maj visade på en försämring, rekommendationsindex för kommunen sjönk från 71 till 69. I andra mätningen landade kommunen åter på ett index på 71. Kommunledningskontoret minskade från index 72 till 69 och socialförvaltningen nådde endast index 54. Förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid (76) och samhällsbyggnadsförvaltningen (71) förbättrar sig båda jämfört med föregående mätning. I undersökningen mäts även eNPS som är ett nyckeltal som mäter medarbetarnöjdhet och medarbetartillfredsställelse. ENPS bedömer hur sannolikt det är att våra medarbetare skulle rekommendera Lomma kommun till en vän eller bekant. På en skala som sträcker sig från -100 till 100 anses allt över 0 vara ett bra resultat. Kommunens eNPS har ökat från +2 till +4, vilket innebär att det finns fler ambassadörer som känner stolthet över kommunen jämfört med kritiker. Övergripande fokus framåt är ledarutveckling, chefsförsörjning, chefsuppdrag och chefsrekrytering för att nå de beslutade målen

Den totala sjukfrånvaron i Lomma kommun ska högst uppgå till 5,5 % (2017: 6,0 % och mål 2018: 5,6 % utfall 2018 blev 5,4 %).

Mått: Statistik sjukfrånvaro

● **Målet är uppfyllt.**

Lomma kommun uppnår 2019 års mål för den totala sjukfrånvaron då årets resultat landar på 5,4 % vilket är samma nivå som 2018. Sjukfrånvaron har sjunkit inom barn- och utbildningsnämnden, miljö- och byggnadsnämnden, tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden medan den ökar marginellt inom kommunstyrelsen och mer tydligt inom socialnämnden.

Personalomsättningen ska ej överstiga 14 % (exkluderat pensionsavgångar och uppsägning på grund av arbetsbrist).

Mått: Statistik personalomsättning

● **Målet är uppfyllt.**

Lomma kommun uppnår 2019 års mål för personalomsättning då den under året minskat med 3 % till 12 % jämfört med föregående år. Omsättningen minskar för alla nämnder utom tekniska nämnden, vars höga resultat beror på avvecklingen av VA, samt för socialnämnden där cirka var fjärde medarbetare har slutat under året.

Måluppfyllelse

Nedan redovisas en sammanställning av måluppfyllelsen av nämndsmålen. Graderingen avseende måluppfyllelse är följande: "Målet är uppfyllt" eller "Målet är inte uppfyllt".

Nämndsmål per nämnd		
	Målet är uppfyllt	Målet är inte uppfyllt
Kommunstyrelse	2	3
Socialnämnd	4	6
Barn- och utbildningsnämnd	5	1
Kultur- och fritidsnämnd	5	1
Teknisk nämnd	8	2
Miljö- och byggnadsnämnd	5	2
Totalt	29	15

I nedanstående tabell sammanfattas måluppfyllelsen för målen enligt god ekonomisk hushållning och nämndmålen.

Totalsammanställning		
	Målet är uppfyllt	Målet är inte uppfyllt
Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning	5	0
Verksamhetsmål enligt god ekonomisk hushållning	2	3
Nämndsmål	29	15
Totalt	36	18

Sammanfattningsvis uppnås samtliga finansiella mål. Dock uppnås enbart två av de fem verksamhetsmålen. Två av målen som inte blivit uppfyllda rör äldreomsorgen och där har resultatet förbättrats något vid jämförelse av föregående år men inte nått upp till satta målvärden. Åtgärder har satts in för att förbättra resultaten inför 2020, bland annat återgick hemtjänsten i kommunal regi och kommunens särskilda boende kommer också tas tillbaka i kommunal regi 1 mars 2021. Det andra målet som inte blev uppfyllt avser huruvida medarbetare kan rekommendera kommunen som arbetsplats. Målvärdet uppfylldes inte och visar även på stor spridning mellan förvaltningarna. Åtgärder för att förbättra resultatet har utformats av samtliga förvaltningar i form av handlingsplaner, projekt eller genom att tydliggöra rutiner, roller och processer samt olika kompetensutvecklingsinsatser för personalen.

Den samlade bedömningen är att Lomma kommun uppnådde en god ekonomisk hushållning för 2019.

INTERN KONTROLL

Intern kontroll handlar om tydlighet, ordning och reda samt insyn i verksamhet och ekonomi. Det främsta syftet med den interna kontrollen är att säkerställa om målen för verksamheten och ekonomin uppfylls, att oönskade händelser och effekter undviks samt att tillgångar skyddas. Detta gäller oavsett om verksamheten bedrivs i egen regi eller av en extern entreprenör. Syftet är bland annat att organisationen ska lära sig att upptäcka och hantera risker i tid samt att det ska bli en naturlig del av det löpande arbetet. Den interna kontrollen är inte en isolerad händelse utan en integrerad del av det dagliga arbetet i organisationen. Plan för intern kontroll ska vara levande och tas upp då nya risker identifieras som kan påverka organisationen.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar för intern kontroll i hela kommunen och intern kontroll är en del av kommunens styrsystem. Kommunstyrelse och nämnder tar årligen fram en riskanalys som utmynnar i en plan för intern kontroll. Internkontrollarbetet återrapporteras i samband med bokslut och framtagande av årsredovisningen.

Samtliga nämnder har inkommit med en redogörelse för uppföljningen, utifrån de planer för intern kontroll som fastställts inom respektive nämnd. Överlag arbetar nämnderna på ett strukturerat och enhetligt sätt även om det kan skilja något från nämnd till nämnd. Samtliga nämnder rapporterar och följer upp den interna kontrollen i samma system och följer framtagna mallar. Totalt har 28 kontroller genomförts under året. 10 kontroller visade ingen avvikelse, 16 kontroller visade mindre avvikelser medan två kontroller visade på större avvikelser. Det är ett krav, enligt reglemente, att koppla en åtgärd vid de fall man hittar en avvikelse. Detta görs för att minska att risken uppstår framöver. Vid granskning av samtliga nämnders uppföljningsplaner har åtgärder kopplats vid de fall en (mindre eller större) avvikelse upptäckts. Två kontroller har inte genomförts enligt plan, den ena uteblev på grund av personalomsättning (aktiviteten kommer dock genomföras under år 2020) och den andra kontrollen uteblev på grund av att implementeringen av ett IT-system, som skulle kontrolleras, försenats och planeras att komma i drift först under år 2020.

Vissa omedelbara justeringar har gjorts och andra har lett till mer långsiktiga åtgärder. Fokus under året har varit att säkerställa analyserna i samband med uppföljning och tillse att dessa därefter ligger till grund för kommande planer för intern kontroll. Detta fokus kommer att fortsätta under år 2020.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga händelser av väsentlig ekonomisk eller verksamhetsmässig betydelse har inträffat efter räkenskapsårets slut som påverkar bedömningen av 2019.

KVALITET OCH UTVECKLING

Lomma kommun strävar alltid efter att ge bästa service och omsorg till kommuninvånarna. För att kunna utveckla kvalitén i kommunens verksamheter krävs det kunskap om nuläget och inputs från de som kommunen arbetar för, vilket är kommuninvånarna. Därför genomför kommunen årligen olika undersökningar exempelvis; riktade enkätundersökningar, brukarundersökningar, genomför fokusgrupper eller deltar i nationella undersökningar. Resultaten är viktiga, speciellt då de sätts i relation till andra kommuner eller jämförs mellan år. Genom att titta bakåt kan verksamheterna utvecklas framåt. Resultaten kan visa om kommunens verksamheter förbättrat eller försämrat sig inom något område och genom analys av berörda verksamheter kan rätt insatser sättas in. Nedan redovisas de största kommunövergripande undersökningarna som genomförts under 2019.

Medborgarundersökning 2019

Lomma kommun vill erbjuda kommuninvånarna en så bra kommun som möjligt. För att kunna göra detta är det viktigt att veta hur kommuninvånarna i Lomma ser på sin kommun. Därför deltar Lomma kommun varje år i Statistiska Centralbyråns medborgarundersökning. Sedan undersökningen genomfördes första gången har 265 av landets kommuner deltagit. Detta innebär att det finns ett stort jämförelsematerial och på så vis möjlighet att lära av andra kommuner.

Syftet med medborgarenkäten är att undersöka hur Lommas invånare mellan 18 och 84 år upplever sin kommun som en ort att leva och bo på, hur de upplever att de kommunala verksamheterna fungerar och hur de ser på sitt inflytande på kommunens verksamheter och beslut. 1 200 kommuninvånare blev inbjudna att delta i undersökningen och svarsandelen blev 53 procent. Genomsnittet i landet är 41 procent. Faktorernas resultat redovisas som betygsindex. Betygsindex under 40 klassas som "inte godkänt". Gränsen för "nöjd" går vid 55 och 75 eller högre tolkas som "mycket nöjd".

Medborgarna om Lomma kommun som en plats att bo och leva på

Det sammanfattande betyget (för Nöjd-Region-Index) gällande hur medborgarna bedömde Lomma kommun som en plats att bo och leva på var index 76. Genomsnittet för samtliga kommuner som var med i undersökningen var index 59. Lomma kommun hamnade därmed på en delad första plats i undersökningen. Lomma kommun var bland de bästa i undersökningen gällande om invånare kan rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen och fick även högst betyg inom områdena arbetsmöjligheter, utbildningsmöjligheter samt bostäder. För kommuninvånarna var det främst förbättringar inom områdena bostäder, kommersiellt utbud och fritidsmöjligheter som kan höja helhetsbetyget kring kommunen som en plats att leva och bo på.

Medborgarna om Lomma kommuns verksamheter

Det sammanfattande betygsindexet (Nöjd-Medborgar-Index) för hur medborgarna bedömde de kommunala verksamheterna i Lomma kommun var index 66. Genomsnittet för samtliga kommuner som var med i undersökningen var index 53. Kommunen hamnade på en delad andra plats i undersökningen. För kommuninvånarna var det främst förbättringar inom miljöarbete, gator och vägar samt idrotts- och motionsanläggningar som kan höja helhetsbetyget för kommunens verksamheter.

Medborgarna om inflytandet i Lomma kommun

Det sammanfattande betygsindexet (Nöjd-Inflytande-Index) för hur medborgarna bedömer möjligheterna till inflytande på kommunens verksamheter och beslut blev index 53. Det innebar en andra plats i medborgarundersökningen. Genomsnittet för samtliga kommuner som var med i undersökningen blev index 39. För kommuninvånarna var det främst möjligheter att kunna påverka kommunen och politiska beslut som kan höja helhetsbetyget kring inflytandet i kommunen.

Servicemätning

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med olika verksamheter, nämnder och beslutsfattare och servicen ska uppfattas som snabb och modern. Därför har kommunen under 2019 deltagit i en servicemätning som mäter kommunens hantering av telefoni- och e-postkontakter. Under 2019 deltog 126 kommuner. Undersökningen ger kommunen en indikation på hur kommunen ligger till inom respektive mätområde och i jämförelse med andra kommuner.

Mätningen visade att Lomma kommun ligger på plats 33 av 126 gällande helhetsintryck vid telefonkontakt. Kommunen låg betydligt högre än genomsnittet för nio av tretton parametrar och i nivå med övriga kommuner för tre parametrar och under genomsnittet för en parameter. Svarstiden efter koppling från Kontaktcenter är den parameter där kommunen låg under genomsnittet, fokus framöver kommer därför vara att säkra upp svarstiderna ute hos tjänstemän och handläggare.

Kommunens kvalitet i korthet

Kommunens kvalitet i korthet (Kkik) är en undersökning som Lomma kommun deltar i årligen. Totalt är det ca 260 kommuner som ingår i projektet och det ger möjligheter till jämförelser mellan kommuner och ett erfarenhetsutbyte som kan leda till förbättringar. Från och med 2018 är Kkik indelade i tre mätområden: Barn och unga, Stöd och omsorg samt Samhälle och miljö. En skillnad jämfört med tidigare år är att områden, mätetal och nyckeltal reviderats av SKR för att bättre värdera service, kvalitet och effektivitet. Den traditionella Kkik-rapporten har utgått och resultat redovisas enbart i databasen Kolada som drivs av Rådet för främjande av kommunala analyser.

Totalt mäts och jämförs kommunen på 33 mått. 10 av måtten ligger över medelvärdet (bästa 25 % i undersökningen) medan 4 av måtten ligger under medelvärdet

(sämsta 25 % i undersökningen). Utöver detta redovisar KLIK 16 mått i undersökningen som resultat för år 2019 men måtten avser år 2018. Utav dessa ligger 9 mått över genomsnittet, 3 i linje med genomsnittet och två under genomsnittet. Nedan presenteras exempel på några av de områden där Lomma kommun är över respektive under genomsnittet i undersökningen samt utvecklingen de senaste tre åren. Resultaten har bearbetats i kommunens kvalitetsnätverk och kommer tas vidare in i respektive förvaltning för ytterligare analyser. I analysarbetet är det viktigt att identifiera vad kommunen behöver bevara för att fortsatt uppnå bra resultat samt sätta in åtgärder där det behövs.

Medborgardialog

Synpunkts- och klagomålshantering – LUKAS

Under 2019 har det inkommit totalt 697 ärenden till

kommunen (2018: 628 ärenden), vilket innebar att det i genomsnitt inkommit 57,5 ärenden per månad (2018: 52,3 ärenden per månad). 571 av ärendena gäller synpunkter. Övriga kategorier är beröm, förslag och klagomål. Samhällsbyggnadsförvaltningen har, liksom föregående år, flest ärenden.

De flesta synpunkterna handlar bland annat om; äldreomsorgen i kommunen och hur insatserna utförs, tomtköer, skillnader mellan Lomma och Bjärred, synpunkter på fastighetsskötsel, parkskötsel och renhållning, busslinjetrafik, plan- och byggfrågor samt synpunkter kring hanteringen av LUKAS. Beröm som inkommit handlar bland annat om trevligt bemötande på kommunens korttidsboende, ny cykelväg på Vinstorpsvägen och utsmyckning runt om i kommunen.

Områden över genomsnittet 2019

Område samhälle och miljö

		2017	2018	2019
Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)				
Kommunen deltog ej i undersökning 2017	Lomma kommun	-	87	96
	Genomsnitt	-	80	84
Gott bemötande vid kontakt med kommun, andel av maxpoäng (%)				
Kommunen deltog ej i undersökning 2017	Lomma kommun	-	91	92
	Genomsnitt	-	85	88

Område stöd och omsorg

Brukarbedömning gruppboendest LSS- Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)	Lomma kommun	86	89	90
	Genomsnitt	82	82	80
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	Lomma kommun	39	67	25
	Genomsnitt	57	53	67

Område barn och unga

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	Lomma kommun	96,3	92,4	95,8
	Genomsnitt	83,7	84,0	83,0
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	Lomma kommun	98,0	96,0	96,5
	Genomsnitt	88,3	87,8	85,9

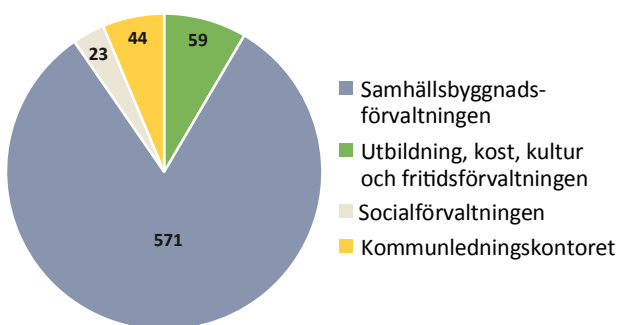
Områden under genomsnittet 2019

Område stöd och omsorg

Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg- helhetssyn, andel (%)	Lomma kommun	79	67	78
	Genomsnitt	92	91	90
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt- förbättrad situation, andel (%)	Lomma kommun	78	69	62
	Genomsnitt	76	76	76
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg- helhetssyn, andel (%)	Lomma kommun	74	59	61
	Genomsnitt	83	82	82
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	Lomma kommun	97	76	64
	Genomsnitt	79	79	79

Källa www.kolada.se

Fördelning av antal LUKAS- ärenden per förvaltning (%)



Varje år genomförs en egenkontroll av arbetet med LUKAS. I samband med detta identifierade tre av fyra förvaltningar åtgärder som de kommer att arbeta vidare med för att förbättra servicen till kommuninvånarna. Dessa åtgärder handlar bland annat om att förbättra och förtydliga innehållet på kommunens hemsida, följa upp antal besvarade ärenden samt svarskvalitet i LUKAS, utveckla användarvänliga e-tjänster mm. Varje förvaltning använder LUKAS som verktyg men i vissa fall har de utvecklat egna interna rutiner som komplement till reglerna kring synpunkts- och klagomålshandtering.

Bland annat följer UKF-förvaltning upp synpunkter vid tre olika tillfällen under året och redovisa detta för ansvariga nämnd. Socialförvaltningen har under 2018 tagit fram en egen rutin i förvaltningen med syftet att på ett enhetligt och än mer systematiskt sätt ta emot, hantera, följa upp och sammanställa inkomna synpunkter och klagomål. Rutinen implementerades under 2019 och synpunkter och klagomål hanteras av den som tar emot ärendet eller närmsta chef.

Under år 2019 har en utredning kring handhavandet av LUKAS genomförts. Utifrån utredningen togs en åtgärdsplan fram som genomförts under året. Bland annat har roller och ansvar samt processen kring LUKAS förtydligats, från det att ett ärende inkommit till kommunen, till dess att det besvarats. Fokus är främst på att invånare ska få svar med god svarskvalitet inom tre dagar. Fokus flyttas alltså från uppföljning av kvantitet, dvs hur många ärenden som inkommit till kommunen, till kvalitet. Därför kommer uppföljningar framöver främst undersöka hur lång tid tar det innan en kommuninvånare får svar, svarskvalitet och antal besvarade/obesvarade ärenden inom tre dagar. Den utökade uppföljningen kommer även att ingå i delårsrapporter framöver.



Medborgardialogen är viktig när det gäller att få reda på hur invånarna ser på sin kommun.

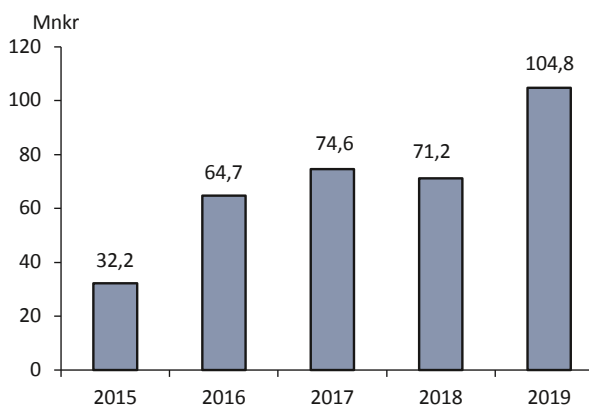
Ekonomisk översikt och analys

Årets resultat

För Lomma kommun uppvisade årets verksamhet ett positivt resultat på 104,8 mnkr. Resultatet fördelade sig på skattefinansierad verksamhet 107,5 mnkr och avgiftsfinansierad verksamhet -2,7 mnkr.

För koncernen uppgår årets resultat till 105,5 mnkr. Under året har Lomma uthyrningsfastigheter trätt i frivillig likvidation och ingår numera inte längre i koncernen. Lomma kommun blev den 1 januari 2019 medlemmar i Kommunalförbundet VA SYD och dessa ingår i koncernen såsom ett företag som har särskild betydelse för kommunens verksamhet eller ekonomi.

Årets resultat



Resultatet kan beskrivas på följande sätt:

- Nämndernas verksamheter, -2,7 mnkr
- Finansförvaltningen, + 27,3 mnkr
- Budgeterat resultat, + 30,1 mnkr
- Jämförelsestörande poster, +50,1 mnkr

Nämndernas verksamheter visade sammantaget en negativ budgetavvikelse på -2,7 mnkr. Samtliga nämnder uppvisade en positiv budgetavvikelse utom socialnämnden som uppvisade en negativ budgetavvikelse om -25,2 mnkr. Kommunstyrelsens resultat innefattar ett positivt exploateringsnetto om 16,8 mnkr, vilket bidrar till att den totala negativa budgetavvikelsen inte blev större.

De **jämförelsestörande posterna** består av försäljning av Pilängsbadet, med hallar, reavinsten uppgick till 17,5 mnkr samt värdering av pensionsförvaltningen till verkligt värde. Enligt den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning (LBKR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning, som bägge gäller från och med 2019, ska finansiella instrument (pensionsförvaltningen) värderas till verkligt värde. Årets uppgång på börsen har väsentligt ökat värdet på pensionsportföljen med 32,6 mnkr under året.

Finansförvaltningen visade en positiv budgetavvikelse på 27,3 mnkr exklusive jämförelsestörande post avseende värdering av pensionsförvaltningen till verkligt värde på 36,2 mnkr. Skatteintäkterna blev totalt +10,2 mnkr högre än budgeterat. Den allmänna kommunalskatten är 20,2 mnkr högre än budget, bland annat tack vare 53 invånare fler än vad som antagits i budget samt försiktigt budgeterade skatteintäkter. Total slutavräkning är negativ med 10 mnkr.

Statsbidrag och utjämning, +7,2 mnkr, beror till viss del på högre ersättning för eftersläpning av skatteintäkter, +2,6 mnkr, kopplat till den högre befolkningssiffran men främst på ett högre regleringsbidrag än budget, +6,5 mnkr, samtidigt som avgiften till inkomstutjämningen är 2,1 mnkr högre.

Finansnettot är 3,2 mnkr bättre än budget tack vare en lägre räntenivå än budgeterat, ej budgeterade utdelningar från Kommuninvest och SYSAV samt borgensavgift från LSAB.

Pensionsförvaltning (exkl. jämförelsestörande post), reavinst vid försäljning av pensionsfondsinnehav uppgår, netto, till +7,1 mnkr.

Inom kommunstyrelsens förfogandemedel fanns, efter omdisponering, en kvarstående budget på 6,5 mnkr vilken består av, kompensation för löneökningar 4,9 mnkr, digitaliseringsprojekt, 0,3 mnkr samt 1,7 mnkr inom Ks förfogandemedel, övrigt oförutsett.

Arbetsgivaravgifter/PO, nettot är 4,6 mnkr bättre än budgeterat.

Pensionskostnaderna avviker med -8,9 mnkr och har sedan oktoberprognosen, efter sent prognosbesked från KPA, försämrats med nästan 10 mnkr.

Kommunen har erhållit ett generellt statsbidrag som ska hjälpa ensamkommande unga att bo kvar under sin asylprocess. Bidraget uppgår till 0,5 mnkr och har tillförts socialnämnden som ett verksamhetsbidrag.

Resultatutjämningsreserv

Kommunfullmäktige beslutade 2013-06-13 § 51 om riktlinjer för kommunens resultatutjämningsreserv. Enligt dessa får reservering ske med det belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Från 2019 finns det möjlighet att avsätta 3,4 mnkr till reserven. Efter denna avsättning kommer reserven att uppgå till 55,7 mnkr.

Balanskravsutredning

I Kommunallagen 8 kap § 5 regleras balanskravsresultatet. För kommunen innebär kravet att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje år, det vill säga kommunen ska ha ett positivt resultat. Om kostnaderna något år skulle överstiga intäkterna ska det negativa resultatet återställas inom de tre närmaste åren. Beslut om sådan reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa resultatet uppkom.

Balanskravsutredningen ger följande resultat:

	Mnkr
Årets resultat	104,8
Samtliga realisationsvinster	-17,5
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0
Orealiserade vinster i värdepapper	-32,6
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	54,7
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-3,4
Användning av medel från medel från resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat	51,3

Det justerade resultatet uppgick till 51,3 mnkr, vilket innebär att kommunallagens balanskrav är uppfyllt.

Finansiella mål enligt god ekonomisk hushållning

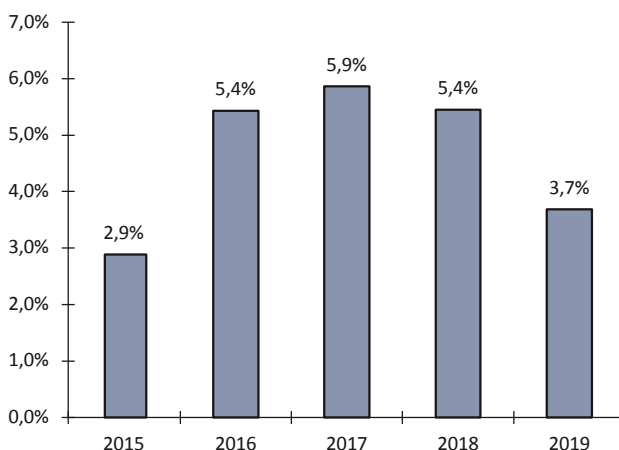
Kommunfullmäktige har fastställt fem finansiella mål för åren 2019-2021.

Årets resultat (balanskravsresultat) ska åtminstone uppgå till två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung.

● Målet är uppfyllt.

Balanskravsresultatet för år 2019 uppgick till 3,7 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung. Två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung motsvarar 27,9 mnkr. Målet har därmed överträffats med 23,4 mnkr.

Årets balanskravsresultat i % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung



För samtliga år har årets resultat i procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung klart överstigit 2 %, vilket är den schablon som blivit kännetecknet för god ekonomisk hushållning.

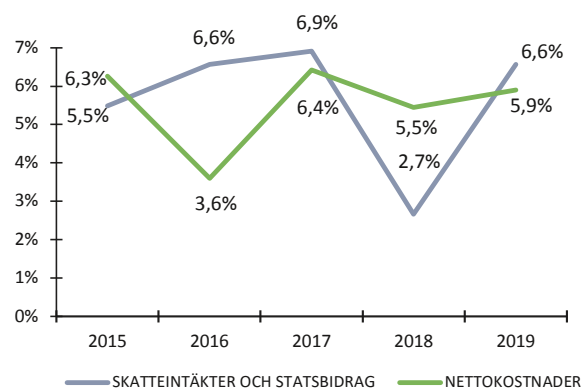
Nettokostnaderna ska inte öka mer procentuellt än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung.

● Målet är uppfyllt.

Nettokostnaderna ökade med 5,9 % i förhållande till år 2018 medan skatteintäkterna ökade med 6,67 % i förhållande till år 2018.

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader

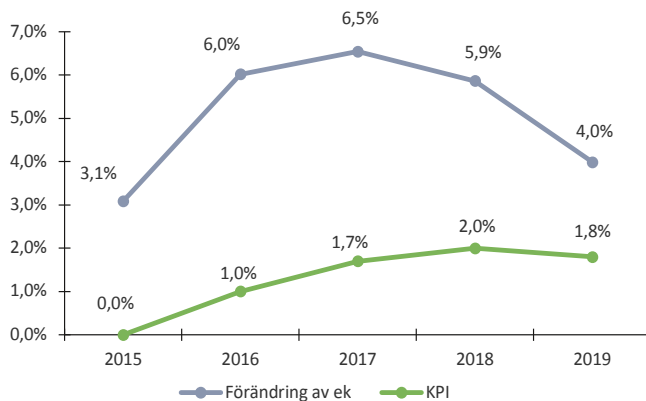
Av diagrammet framgår att skatteintäkterna har ökat i snabbare takt än kostnaderna under åren 2016, 2017 och 2019 medan kostnadsutvecklingen varit snabbare än skatteintäkterna under åren 2015 och 2018. Inför framtiden är det angeläget att kommunens nettokostnader inte ökar i snabbare takt än skatteintäkterna.



Det egna kapitalet ska inflationssäkras.

● Målet är uppfyllt.

Resultatet på 104,8 mnkr gav en ökning av det egna kapitalet på 4,0 %. Inflationen (KPI) år 2019 uppgick till 1,8 %.



Förändring av eget kapital och KPI

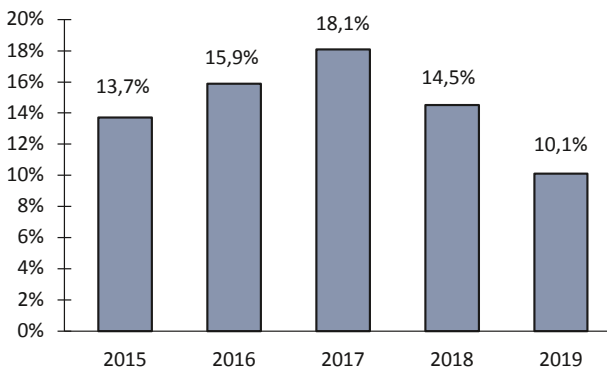
Som framgår av diagrammet har förändringen av eget kapital överstigit förändringen av konsumentpriserna för de senaste fem åren och därmed har det egna kapitalet inflationsskyddats samtliga år. Dock kan man konstatera att kurvorna börjar mötas och detta bör man beakta framöver.

Årets investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader ska högst uppgå till 15 %

● **Målet är uppfyllt.**

För 2019 uppgår årets investeringar till 10,1 % av verksamhetens nettokostnader.

Årets investeringar i förhållande till verksamhetens nettokostnader

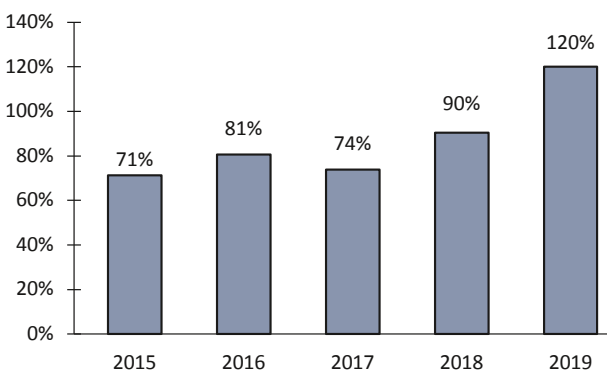


Investeringarna ska till minst 65 % finansieras med egna medel (avskrivningar + resultat).

Målet är uppfyllt.

För 2019 uppgår självfinansieringsgraden till 120 %. Orealiserade vinster i pensionsförvaltningen om 32,6 mnkr är ej inräknat i resultatet.

Självfinansieringsgrad av investeringarna



Sammanfattning: Samtliga fem finansiella mål har uppnåtts för 2019.

Utveckling av intäkter och kostnader

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader.

Jämfört med föregående år ökade nettokostnaderna inklusive jämförelsestörande poster och finansnettot med 14,7 mnkr eller 1,2 %. Skatteintäkter, statsbidrag och utjämningsökade med 85,9 mnkr eller 6,6 %. Undantaget de jämförelsestörande posterna 2018 och 2019 var ökningen avseende nettokostnaderna inklusive finansnettot 48,8 mnkr eller 3,9 %.

Mellan 2018 och 2019 har intäkterna minskat med -13,7 mnkr. Främsta anledningen till detta är att VA verksamheten övergått till VA SYD, vilket gör att VA taxan (44,7

mnkr 2018) inte längre inkommer till Lomma kommun. Bidragen från staten har minskat med 10,2 mnkr, medan hyror och arrenden och övriga taxor och avgifter ökat något. Exploateringsintäkterna är 14,1 mnkr högre än föregående år och realisationsvinsten + 17,5 mnkr för försäljning av Pilängsbadet med hallar.

Kostnaderna ökade med 55,4 mnkr jämfört med 2018. Ökningen ligger i huvudsak på löner och ersättningar, inklusive sociala avgifter, +64,5 mnkr, samt övriga tjänster, +19,6 mnkr. Lomma kommun övertog hemtjänstverksamheten från privat utförare den 1/3, vilket innebar 116 nya medarbetare, tillsammans med årets lönerrevision är det den största orsaken till ökade löner och ersättningar samt övriga tjänster. Realisationsförluster och utrangeringar samt exploateringskostnaderna var cirka 10 mnkr högre än föregående år.

Minskade kostnader kan ses avseende köp av huvudverksamhet, -36,7 mnkr, vilket främst är hänförligt till övertagande av hemtjänsten, samt köp av bränsle, energi och vatten, -7,9 mnkr med anledning av överlämnandet av VA verksamheten.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Kommunens uppföljningsprocess innebär att verksamheten följs upp kommunövergripande fyra gånger per år, i kvartals- respektive delårsrapport samt två månadsrapporter med prognos. Nämnderna följer sina verksamheter löpande under året. För att uppnå en korrekt styrning av verksamheten är prognossäkerheten av avgörande betydelse och att nämnderna vid negativa budgetavvikelser beskriver vilka åtgärder som vidtagits respektive planeras att vidtas för att få budgeten i balans. Rapportering om detta ska ske till kommunstyrelsen.

I tabellen nedan redovisas nämndernas budgetavvikelser i driftredovisningen.

Budgetavvikelser per nämnd

	Budgetavvikelser
Kommunstyrelse	18,9
Valnämnd, Revision och Överförmyndare	0,1
Socialnämnd	-25,2
Barn- och utbildningsnämnd	1,6
Kultur- och fritidsnämnd	0,5
Teknisk nämnd	1,3
Miljö- och byggnadsnämnd	0,1
Summa	-2,7

Av kommunstyrelsens budgetavvikelse utgör ett positivt exploateringsnetto 16,8 mnkr.

På tekniska nämnden har jämförelsestörande post om 17,5 mnkr, avseende realisationsvinst för försäljning av Pilängsbadet inklusive hallar, tagits bort.

För en mer ingående analys av verksamheternas budgetavvikelser hänvisas till sidorna 38-71 samt driftredovisningen per nämnd och KF-verksamhet på sidorna 86-87.

Helårsprognos, budgetavvikelser

Mnkr	mars	maj	augusti	oktober	Utfall
Nämndernas verksamheter	-8,1	-17,0	-11,7	-8,9	-2,7
Finansförvaltningen	27,7	33,9	33,9	36,9	27,3
Budgeterat resultat	34,6	30,1	30,1	30,1	30,1
Summa	54,2	47,0	52,3	58,1	54,7
Jämförelse-störande poster	12,4	8,2	37,9	37,9	50,1
Årets resultat	66,6	55,2	90,2	96,0	104,8

Investerings- och exploateringsverksamhet

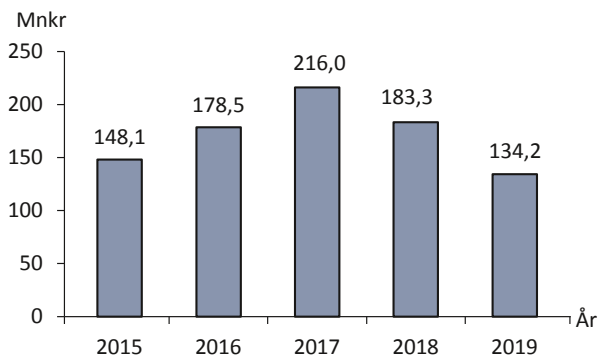
Investeringsutgifterna uppgår till 134,2 mnkr, vilket är 45,7 mnkr lägre än budgeterat.

Bland de större investeringarna kan nämnas:

KF projekt	mnkr
Pilängskolan om och tillbyggnad, inkl. rivning	55,5
Beläggningsinvesteringar	8,0
Stationsområdet, åtgärder, allmän platsmark	6,2
Åtgärder Vinstorpsvägen	6,2
Utbyggnad Löddesnässkolan (inkl. anpassn. av kök)	5,8

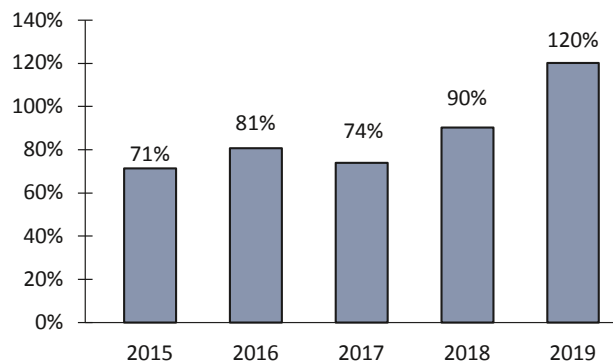
Investeringsbidragen uppgick totalt till 3,2 mnkr, varav gatukostnadsersättningar 0,3 mnkr och investeringsbidrag 2,9 mnkr. VA anläggningsavgifterna har uttrangerats och övergått till VA SYD.

Nedan redovisas kommunens investeringar åren 2015-2019:



Den genomsnittliga investeringsnivån för de senaste fem åren uppgick till 172,0 mnkr.

Exploateringsverksamheten omfattar 16 projekt. Under året har 16,8 mnkr resultatförts främst med anledning av tomtförsäljningar inom Nians verksamhetsområde och Vattenverkstomten.



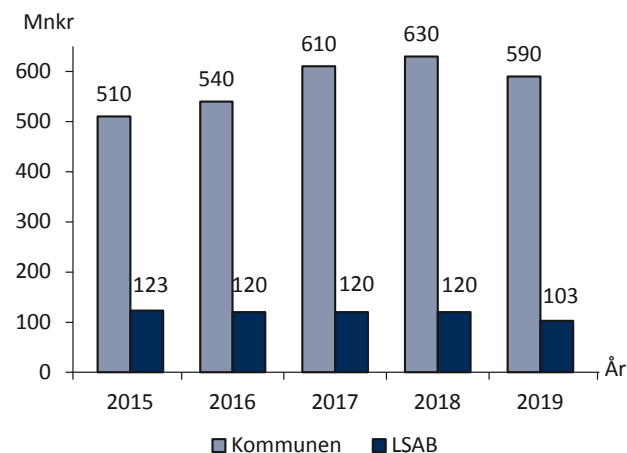
Självfinansieringsgraden är ett mått på i hur stor utsträckning som årets investeringar har finansierats med egna medel (årets avskrivningar och årets resultat). Självfinansieringsgraden låg i genomsnitt för de fem senaste åren på 87,2%. För 2019 uppgår självfinansieringsgraden till 120 % för Lomma kommun och 116 % för koncernen.

För en utförlig investerings- och exploateringsredovisning hänvisas till sidorna 88-90.

Likviditet och lån

Sedan årets början har likviditeten minskat med 15,2 mnkr. Likvida medel per 2019-12-31 uppgick till 89,4 mnkr. Låneskulden minskade med 40 mnkr under året och uppgick till totalt 590 mnkr vid årets slut. Lomma Servicebostäder AB's låneskuld minskade under året med 17 mnkr och uppgick vid årets slut till 103 mnkr.

Utvecklingen på låneskulden för kommunen respektive för Lomma Servicebostäder AB åren 2015-2019 redovisas nedan.



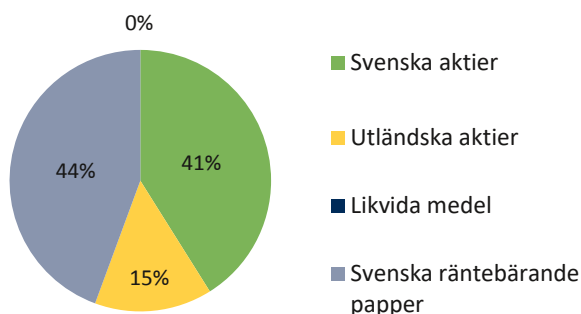
Pensionsförpliktelser och förvaltning av pensionsmedel

Kommunens totala pensionsförpliktelser uppgår till 375,1 mnkr. Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 redovisas inom linjen i balansräkningen som ansvarsförbindelse och uppgår till 345,4 mnkr inklusive löneskatt. Pensionsförpliktelser, särskilda avtalspensioner och liknande, intjänade från och med 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen och uppgår till 29,6 mnkr inklusive löneskatt. Pensionsförpliktelserna presenteras detaljerat i not 24.

Kommunen har valt en försäkringslösning för huvuddelen av intjänade pensionsförmåner som annars skulle ha redovisats under posten "Avsatt till pensioner". Detta innebär att kommunen årligen betalar en försäkringspremie till vald pensionsadministratör (för närvarande KPA) som motsvarar det årets beräknade intjänade pensionsförmåner. Under 2019 betalades 29,6 mnkr in och totalt har 146,9 mnkr inbetalats sedan 2001.

Kommunen har sedan 1996 avsatt likvida medel som "öronmärkts" för pensionsändamål. Totalt har 108,2 mnkr avsatts vid olika tidpunkter. Sedan 1996 har all avkastning återinvesterats i förvaltningen. Syftet med förvaltningen är att uppnå långsiktig god avkastning med betryggande säkerhet. Detta sker främst genom spridning av placeringarna mellan olika tillgångsslag och förvaltare. För närvarande har Lomma kommun avtal med tre olika förvaltare.

Tillgångsfördelningen vid årsskiftet är följande:

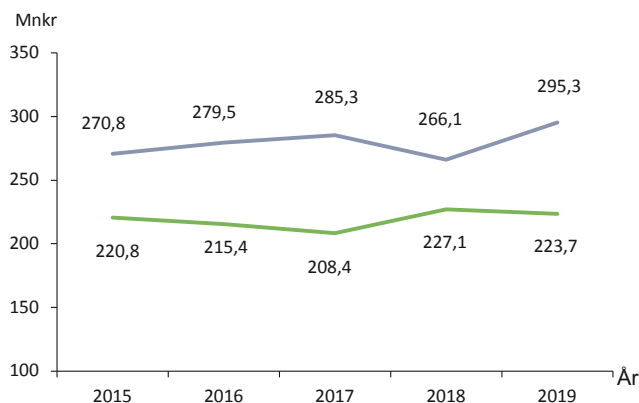


Enligt finanspolicyn, antagen av KF 201812 §107, får andelen aktier maximalt uppgå till 70 %, medan normalläget utgör 50 %. Som framgår ovan utgjorde aktieandelen vid årsskiftet 56 %.

Kommunfullmäktige beslutade 2013-02-07 om uttag ur pensionsmedelsförvaltningen. Enligt beslutet ska medel motsvarande 50 % av utbetalningarna inklusive löneskatt avseende den så kallade ansvarsförbindelsen tas årligen från pensionsförvaltningen och tillföras kommunens kassa. Ett uttag på 10,6 mnkr gjordes under året. Sammanlagt har 72,6 mnkr tagits ur pensionsförvaltningen sen 2013.

Marknadsvärdet på pensionsmedelsförvaltningen uppgick vid årsskiftet till 295,3 mnkr, en ökning med 29,2 mnkr. Anskaffningsvärdet uppgick vid årets slut till 223,7 mnkr, en minskning med 3,4 mnkr.

Pensionsmedelsförvaltningens utveckling de senaste fem åren framgår av nedanstående diagram:



Nedan lämnas upplysningar om totala pensionsförpliktelseerna inklusive löneskatt och pensionsmedelsförvaltningen.

Mnkr	2018	2019
Avsättning för särskilda avtalspensioner och liknande förpliktelse	26,6	29,7
Ansvarsförbindelsen	359,7	345,4
Summa pensionsförpliktelse	386,3	375,1
Finansiella placeringar (bokfört värde)	227,1	223,2
Totala förpliktelse minus finansiella placeringar	120,2	79,8
Finansiella placeringar (marknadsvärde)	266,1	295,3
Förvaltade medel/pensionsförpliktelse	68,9%	78,7%

Ansvarsförbindelsen minskade med 14,3 mnkr jämfört med föregående år. Enligt finanspolicyn är målet att successivt öka konsolideringsgraden, det vill säga att kvoten mellan förvaltade medel och totala pensionsförpliktelse ska öka. Konsolideringsgraden har ökat från 68,9% per 2018-12-31 till 78,7% per 2019-12-31. En stigande aktiebörs under 2019 den främsta orsaken till detta.

Borgensåtaganden

Borgensförbindelserna, exklusive solidarisk borgen till Kommuninvest i Sverige AB på 856,6 mnkr, uppgick till 163,3 mnkr, vilket är en minskning med 15,3 mnkr jämfört med 2018.

Av de totala borgensåtagandena avser 103,0 mnkr det helägda bolaget Lomma Servicebostäder AB, en minskning med 17 mnkr sedan 2018. Övriga större borgensåtaganden avser Sydvatten AB, 45,8 mnkr, Habo Golf AB, 4,0 mnkr, Sydvästra Skånes Avfalls AB, 3,3 mnkr samt AB Malmöregionens Avlopp, 1,6 mnkr.

Känslighetsanalys

Kommunens ekonomiska utveckling styrs av ett stort antal faktorer. Vissa kan påverkas genom kommunala beslut, medan andra ligger utanför kommunens kontroll. Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. Nedan redovisas de ekonomiska konsekvenserna av olika händelser:

Känslighetsanalys

Händelse	Förändring +/-
1 kronas förändring av kommunalskatten	73,0 mnkr
Resultatnivå 1%	14,0 mnkr
Avgiftsförändring med 1 %	0,7 mnkr
Löneförändring med 1 %, inkl PO	7,5 mnkr
Förändring av verksamhetens kostnader med 1 % (exkl löner och ersättningar)	6,8 mnkr

Även oförutsedda händelser kan således ha stor inverkan på kommunens ekonomiska utveckling. Det är därför viktigt att upprätthålla en finansiell beredskap på såväl kort som lång sikt.

Framtid

Inför framtiden är det nödvändigt att bibehålla och säkerställa en god ekonomisk utveckling. Av avgörande betydelse är att kommunens finansiella mål är i samklang med övergripande mål och nämndsmål samt att målen verkligen blir styrande i praktiken.

Kommunens befolkningstillväxt har varit stark under ett antal år men för den närmaste tvåårsperioden förväntas ökningstakten endast ligga på cirka 1 % på grund av lägre tempo i bostadsproduktionen, särskilt i Lomma hamn. En lägre befolkningsökning påverkar naturligtvis skatteintäkterna negativt och eftersläpningsersättningen i skatteutjämningsystemet faller bort. Arbetet med ny översiktsplan innehåller utbyggnads- och tillväxtmål. Centrumomvandlingsprojekt pågår i Lomma centrum och i Bjärreds centrum. Bjärreds vångar, området som sammanbinder Bjärred och Borgeby kommer sammanlagt att ge plats för upp till 900 nya bostäder, med byggstart år 2024 och med en genomförandetid på cirka 20 år.

Investeringsnivån är och har varit mycket hög, både i anläggningar för kommunal service och i infrastruktur. För att styra och begränsa kommunens investeringsnivå har ett investeringstak på 15 % av verksamhetens nettokostnader fastställts sedan budget 2019. Investeringsplanen för åren 2020-2023 omfattar investeringar på 702,9 mnkr. Utöver investeringstak har även mål satts upp kring självfinansieringsgraden av investeringarna. Investeringarna ska till minst 60 % finansieras med egna medel (avskrivningar + årets resultat). För åren 2020 till 2022 uppgår självfinansieringsgraden till i genomsnitt 67 %. Kommunens strävan bör vara att till en ännu större del självfinansiera investeringarna. Ränteläget är för närvarande mycket lågt men efterhand som räntan så småningom stiger ökar påfrestningarna på kommunens ekonomi ytterligare.

Antalet projekt är stort och ett antal projekt är så pass omfattande att de löper under flera år. Den stora investeringsvolymen är inte bara en stor belastning för kommunens ekonomi utan den ställer också stora krav på kommunens projektorganisation för att kunna genomföra projekten enligt tidplan. Projektorganisationen ska, för de närmsta åren kunna hantera en stor mängd exploateringsprojekt, byggprojekt och infrastrukturprojekt.

För att utveckla kommunikationerna och persontrafiken har kommunfullmäktige beslutat om ett nytt avtal med Trafikverket om utbyggnad av mötesspår och ny station i Flädie med byggnation åren 2024-2026. I början av 2020 väntas kommunfullmäktige ta beslut om medfinansieringsavtal för station i Alnarp. För Alnarps station väntas kommunen göra en avsättning på 91 mnkr för kommunal medfinansiering av statlig infrastruktur. Avsättningen löses upp under 25 år och det är under denna tid som kostnaden fördelas. Den kommunala investeringen i anslutning till Alnarpsstation väntas uppgå till 38,9 mnkr. En avsättning om 65,4 mnkr har gjorts 2019 avseende kommunal medfinansiering av statlig infrastruktur för Flädie station, med en upplösning av avsättning under 25 år. Den kommunala investeringen väntas här uppgå till 52 mnkr. Stationen i Lomma börjar trafikeras med Pågatåg från och med årsskiftet 2020/2021.

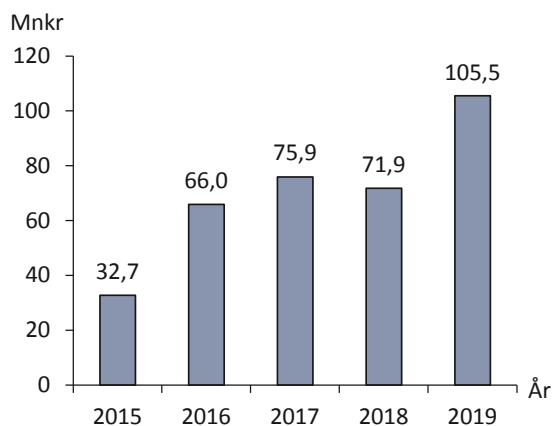
För kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling är det viktigt att nämndernas ekonomi är i balans och att budgeten hålls samt att verksamhetens nettokostnad inte stiger procentuellt mer än skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämningsbidrag. Det är mycket angeläget att socialnämnden lyckas ställa om sina verksamheter för ökad kvalitet och ekonomi i balans med budget. Lomma kommun bör ha en resultatnivå på åtminstone 3,0 % av skatter, statsbidrag och utjämningsbidrag framöver för att kunna möta utmaningar i form av bland annat förväntade volymökningar, hög investeringsnivå samt hantera svängningar i omvärldsfaktorerna. En stor utmaning ligger i att klara omställning av kommunens verksamheter för att uppfylla ökade krav från den allt större befolkningen. Hur kommunen lyckas fortsätta effektiviseringen av sina verksamheter är avgörande för ekonomin. Digitalisering är en viktig del i detta arbete. Det kommer också att behövas fortsatta verksamhetsanpassningar med omprioriteringar, såväl inom som mellan verksamheterna. En annan stor utmaning för framtiden är att kunna rekrytera och behålla kompetenta medarbetare. Konkurrensen om kompetent personal ökar alltmer.

Från och med 2020 genomförs förändringar i kostnadsutjämningsystemet. När förändringarna är fullt genomförda kommer kommunen ha fått ett försämrat utfall med cirka 17 mnkr. Införandebidrag dämpar effekten av den negativa förändringen och sprider ut den under ett antal år. Effekten av det försämrade utfallet i kostnadsutjämningsbidrag är budgetmässigt hanterad för alla år och innebär för 2020 ett försämrat utfall med cirka 6,3 mnkr. I början av 2020 har Regeringen aviserat en ökning av det generella statsbidraget med 5,0 mdkr för hela kommunsektorn, så kallade välfärds miljarder. För Lomma kommun del innebär det en ökning av det generella statsbidraget med 8,4 mnkr för 2020 och kommande år. Oppositionspartierna i Riksdagen har därefter aviserat en ytterligare ökning med 2,5 mdkr, vilket i så fall, ger totalt 12,6 mnkr i extra generellt statsbidrag till Lomma kommun. Konjunktorens negativa inverkan på skatteintäkternas utveckling för de närmsta åren innebär att det ständiga arbetet med rationaliseringar och effektiviseringar måste

fortsätta. Ökningstakten av skatteunderlaget kommer att bli svag under planperioden. Det reala skatteunderlagets förändring förväntas bli särskilt svag år 2021. För att bibehålla en balans i ekonomin kommer det att krävas fortsatt kostnadskontroll och strikt budgetdisciplin. Hur kommunen lyckas hålla kostnadsökningarna i nivå med ökningen av skatteintäkterna är helt avgörande för den ekonomiska utvecklingen.

Sammanställd redovisning

Årets resultat i koncernen Lomma kommun uppgår till +105,5 mnkr.



Delar av den kommunala verksamheten bedrivs i bolagsform eller kommunalförbund. Koncernen Lomma kommun består, förutom kommunen själv, av Lomma Servicebostäder AB (100 %), AB Malmöregionens Avlopp (40 %) samt Kommunalförbundet VA SYD (3,6 %).

Under året har Lomma Uthyrningsfastigheter AB (LUFAB) trätt i frivillig likvidation samtidigt som Kommunalförbundet VA SYD tillkommit i koncernen.

Omsättningen på bolagsverksamheten är dock relativt begränsad. Ungefär 12,9 % av kommunens totala tillgångar finns i de kommunala bolagen, vilket är en ökning med 6,3 % jämfört med 2018. I samband med VA SYDs inträde i koncernen så övertog de samtliga VA anläggningar från Lomma kommun. Nettovärdet på dessa var 129,8 mnkr vid övertagandet, detta regleras med ett skuldebrev mot Lomma kommun med en amorteringstid på 20 år.

Bolagens verksamhet uppvisar följande resultat efter finansiella poster:

Lomma Servicebostäder AB	1,0 mnkr
VA SYD	0,0 mnkr
AB Malmöregionens Avlopp	0,0 mnkr

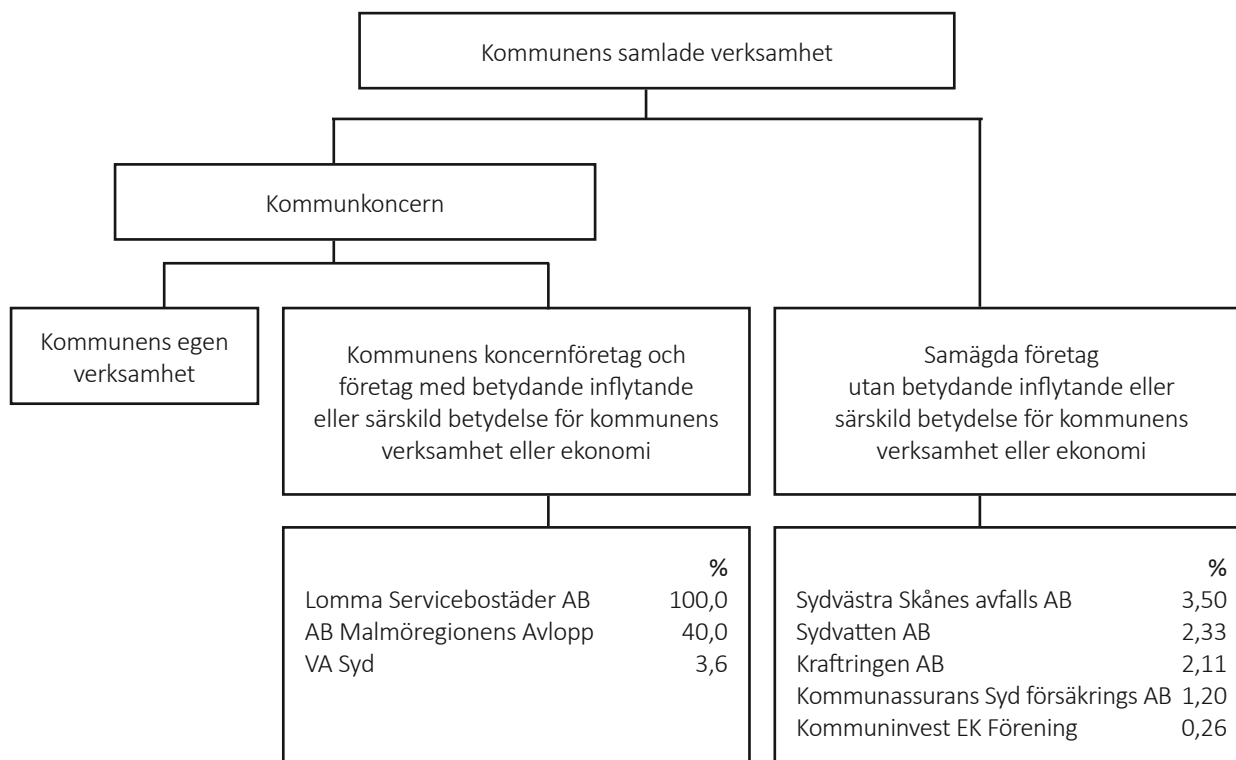
LSAB's låneskuld uppgick vid årets slut till 103,0 mnkr, vilket var en minskning med 17 mnkr jämfört med 2018. Även AB Malmöregionens Avlopp har minskat sin låneskuld med 2,2 mnkr och är nu skuldfria.

Uppgifter om väsentliga händelser för de kommunala bolagens verksamhet under året finns på sidorna 70-71.



Både Lomma centrum (foto) och Bjärreds centrum står inför en omvälvning.

Kommunens samlade verksamhet



Ekonomiska engagemang mellan kommunens koncernföretag

Intäkter, kostnader, fordringar och skulder, mnkr				
Enhet	Försäljning		Borgen	
	Köpare	Säljare	Givare	Mottagare
Lomma kommun	20,3	3,9	104,6	
Lomma Servicebostäder AB	1,1	8,6		103,0
VA SYD	8,6	4,8		
AB Malmöregionens Avlopp	4,8	5,8		1,6

Privata utförare

För att en kommunal entreprenad ska anses föreligga förutsätts att:

- det finns avtal mellan kommunen och producenten
- kommunen har ett huvudansvar för att tjänsten erbjuds kommunmedborgarna
- verksamheten annars skulle drivits i egen regi

Entreprenör	Verksamhet	Belopp mnkr	Procent av total oms
Lunds kommun m.fl.	Gymnasieskola	104,5	7,1%
Frösunda omsorg AB			
Attendo Sverige AB (tom 28/2)	Hälsa, vård och omsorg	81,6	5,6%
Montessori Bjerred m.fl.	För- och grundskola	56,4	3,9%
PEAB	Gatu- och Parkarbeten	25,3	1,7%
Samhall AB, Förenade Service AB	Städ	12,9	0,9%
Staffanstorps kommun	Räddningstjänst	10,3	0,7%
Övriga entreprenörer		8,1	0,6%
TOTALT		299,1	20,5%

Personalredovisning

Kommunens medarbetarperspektiv utgår det övergripande arbetsgivarpolitiska målet att

"Lomma kommun ska vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder en hälsofrämjande arbetsmiljö." Medarbetar- och arbetsgivarfrågor är under stark utveckling i kommunen. Personalredovisningen berättar om 2019 års resultat inom området.

Attraktiv arbetsgivare

En god och hälsofrämjande arbetsmiljö är en förutsättning för Lomma kommuns förmåga att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare. En viktig del i detta är att kommunen erbjuder ett hållbart arbetsliv för både medarbetare och chefer. Kommunens värdegrund sätter standarden för dialogen och samarbetet och den måste ständigt levandegöras. Under 2019 har den märkts på flera sätt; i annonser, vid intervjuer, i introduktionen, genom profilprodukter, på arbetsplatsträffar och kommunens ledarforum. Varje lyckat värdegrundsarbete bygger på ett långsiktigt och kontinuerligt arbete. Alla chefer, från kommunledning till enhetschef, måste ta ansvar för att driva värdegrundsarbetet i sin verksamhet.

Den arbetsgivarpolitiska strategin som antogs 2018 har fortsatt att verkställas under 2019. Bland annat har ett nytt samverkansavtal med de fackliga organisationerna tecknats. Syftet är att förnya och utveckla samverkansprocessen med målet att nå ett effektivt, enhetligt och inkluderande samarbete med medarbetare och fack. Utvecklingen av de organisatoriska förutsättningarna har varit i fokus och då framför allt samarbetet i de organisatoriska mellanrummen och chefers förutsättningar att genomföra sina uppdrag. Till exempel fattades i början av året ett beslut om att varje chef ska ha ett rimligt antal medarbetare med inriktningen att ingen chef bör ha mer än 35 medarbetare.

Under hösten avslutades det 2-åriga kommungemensamma – Lomma, Kävlinge och Burlövs kommun - projektet PEPP (Personligt Engagemang På Plats). Projektet omfattade alla chefer och medarbetare i kommunen och finansierades av Europeiska Socialfonden. Projektets inriktning var kompetensutveckling med målet att öka förutsättningarna för ett hållbart arbetsliv där medarbetare och chefer är välmående och utvecklas. Med ökad kunskap inom olika områden kopplat till hälsofrämjande arbetsliv inom medarbetarskap, ledarskap och organisatoriska förutsättningar, gavs både den enskilde medarbetaren, chefen och organisationen möjlighet att ta ett större ansvar. Projektet nådde 94 % av alla anställda i kommunen och det genomfördes sammanlagt 9 900 kompetensutvecklingstimmar i 19 olika aktiviteter. Projektet avslutades med en spridningskonferens för 300 intressenter från olika organisationer, vilket bidragit till

att göra Lomma kommun och vår arbetsgivarpolitik känd även utanför kommunens gränser.

Kompetensförsörjning

År 2019 uppgick antalet anställda till 1 515 personer, vilket är en ökning med 96 personer jämfört med 2018. Barn- och utbildningsnämnden är den största verksamheten med 63 % av de anställda. Antalet årsarbetare motsvarar 1 410 vilket är en ökning med 87 årsarbetare. Kommunen har 87 % tillsvidareanställda och 13 % visstidsanställda, vilket är en ökning av antalet tillsvidareanställda med en procentenhet.

Antal årsarbetare per nämnd

	Tillsvidare		Visstid		Totalt	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Kommunstyrelsen	68	69	14	9	82	78
Barn- och utbildningsnämnden	802	801	100	97	902	898
Kultur- och fritidsnämnden	49	48	11	11	60	59
Socialnämnden	184	276	31	41	215	317
Tekniska nämnden	41	31	2	4	43	35
Miljö- och byggnadsnämnden	17	20	4	3	21	23
Totalt	1 161	1 245	162	165	1 323	1 410

Inom kommunstyrelsens verksamheter har antalet tillsvidareanställda varit stabilt. Avseende visstidsanställda har förvaltningen haft ett minskat antal projektanställningar samt vikariat.

Antalet anställda inom barn- och utbildningsnämndens verksamheter minskade något under år 2018 och nivån bibehölls 2019. Förändringarna följer kommunens befolkningstillväxt. Antalet visstidsanställda följer en terminscykel, med högst andel under höst- och vårtermin och avslutas i samband med loven då förskolans och skolans verksamhet är mindre omfattande.

Inom socialnämndens område har antalet tillsvidare- och visstidsanställda ökat under 2019, vilket beror på övertagandet av hemtjänsten. Från juni införde socialnämnden anställningsstopp för tillsvidareanställningar och längre visstidsanställningar samt vakansprovning i syfte att nå en budget i balans.

Antalet tillsvidareanställda inom tekniska nämnden har minskat till följd av verksamhetsövergången av VA-verksamheten till VA SYD. Antalet visstidsanställda varierar över året beroende på tillfälliga projekt. Inom miljö- och byggnadsnämnden har antalet tillsvidareanställda ökat på grund av att tidigare visstidsanställda har tillsvidareanställts.

Chefsförsörjning

Kommunen har drygt 80 chefer (25 % män), vilket är en ökning med 7 med anledning av att biträdande rektorer i skolan har fått fullt chefsansvar. 2019 har präglats av rekrytering till fyra högre chefstjänster i kommunen men också flera chefstjänster inom Socialförvaltningen. Ännu ett framgångsrikt LETA-program har genomförts för potentiella ledartalanger. Flera av kommunens nuvarande chefer har gått programmet som utgör en viktig källa till chefsrekrytering i förvaltningarna. Genom ESF-projekt PEPP erbjöds chefer individuell utveckling genom coaching och handledning samt utbildning inom bland annat teamutveckling, målstyrning, hälsofrämjande ledarskap, kommunikation etc. Flera av kommunens ledningsgrupper har även genomfört ledningsgruppsutveckling.

Feriearbete för ungdomar

Av 413 sökande erbjöds 124 ungdomar, 16–18 år, feriearbete i kommunens verksamheter och hos kommunens entreprenörer. Ferieplatserna var fördelade främst inom äldre- och handikappomsorg, park- och grönyteskötsel och barnomsorgs- och fritidsverksamhet. Ungdomarnas utvärderingar visade att de trivdes bra och blivit väl omhändertagna på arbetsplatserna.

Likabehandling och jämställdhet

I början av året genomfördes årlig uppföljning av likabehandling med syftet är att säkerställa att ingen medarbetare är utsatt för diskriminering eller kränkande särbehandling. Inga allvarliga brister kunde påvisas men ett arbete genomfördes för att uppdatera och digitalisera processen.

Arbetsgivaren ska även årligen, enligt diskrimineringslagens regler, genomföra en lönekartläggning för att säkerställa att Lomma kommun har sakliga anställnings- och lönevillkor. Eventuella skillnader ska analyseras med syfte att avgöra om dessa direkt eller indirekt har samband med kön. Vid 2019-års lönekartläggning upptäcktes ett fåtal löner som behövde åtgärdas och justeringen genomfördes i samband med den årliga löneöversynen. Vid kartläggningen konstaterades vidare att Lomma kommuns anvisningar för lönesättning är könsneutral och tillsammans med årliga lönekartläggningar, ger det förutsättningar för en jämställd utveckling av organisationens löner.

Av samtliga anställda är andelen män 20 % och andelen kvinnor 80 %, vilket skiljer sig från föregående år då andelen män var 22 %. Både inom barn- och utbildningsnämndens och socialnämndens verksamheter är kvinnodominansen stor, även inom tekniska nämndens och miljö- och byggnadsnämndens områden dominerar kvinnorna. Inom kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämndens verksamheter råder en jämn könsfördelning. Det råder jämn könsfördelning i kommunens ledningsgrupp vilket det även gör inom alla förvaltningsledningsgrupper utom för socialförvaltningen som domineras av kvinnor. Övriga chefs- och arbetsledargrupper är kvinnodominerade.

Heltid/deltid

Av samtliga medarbetare arbetade 76 % heltid och 24 % deltid, vilket är oförändrat. Deltidsanställningar fanns främst inom socialnämndens och kultur- och fritidsnämndens områden.

28 % av kvinnorna och 21 % av männen arbetade deltid, vilket är en ökning med två procentenheter för båda könen.

I enlighet med det centrala kollektivavtalet, Huvudöverenskommelse 2016, mellan Sveriges kommuner och landsting och Kommunal, har en heltidsplan arbetats fram tillsammans med Kommunal. I den centrala överenskommelsen är parterna överens om att heltid ska vara norm och att fler ska arbeta heltid i framtiden. Arbetet kommer att fortsätta under kommande år tillsammans med berörda verksamheter. Heltidsplanen ska stämmas av årligen fram till den 31 maj 2021.

	Heltids- anställningar	Deltids- anställningar
Kommunstyrelsen	88%	12%
Barn- och utbildningsnämnden	80%	20%
Kultur- och fritidsnämnden	52%	48%
Socialnämnden	54%	46%
Tekniska nämnden	97%	3%
Miljö- och byggnadsnämnden	96%	4%
Totalt	76%	24%

Personalomsättning

Under året lämnade 182 medarbetare sina tillsvidareanställningar i kommunen. Av dessa avgick 24 medarbetare i ålderspension. Sammanlagt utannonserades 195 tjänster, vilket är en minskning från föregående år bland annat beroende på socialförvaltningens anställningsstopp. Barn- och utbildningsnämnden står för den största andelen annonser, drygt hälften, vilket förklaras av nämndens storlek.

	2018 Totalt	2019 Totalt	2019 Exkl pension/ arbetsbrist
Kommunstyrelsen	18%	17%	17%
Barn- och utbildningsnämnden	17%	11%	9%
Kultur- och fritidsnämnden	17%	12%	12%
Socialnämnden	20%	25%	20%
Tekniska nämnden	13%	30%	7%
Miljö- och byggnadsnämnden	15%	9%	9%
Totalt	17%	14%	12%

Den totala personalomsättningen minskade under året med tre procentenheter till 14 %. Exkluderat pensionsavgångar och uppsägningar på grund av arbetsbrist blir den totala personalomsättningen för Lomma kommun 12 % att jämföra med 15 % föregående år. Det innebär att kommunen uppnår det långsiktiga målet om en omsättning på maximalt 14 %.

Socialnämndens personalomsättning ökade med fem procent till 25 % (20 % exklusive pensionsavgångar och uppsägningar på grund av arbetsbrist). Det förklaras framför allt av återtagandet av hemtjänsten, där det råder en stor personalomsättning, 31 % sedan 1 mars, samt hemsjukvården där personalomsättningen ligger på 30 %.

Barn- och utbildningsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden har kraftigt minskat sin personalomsättning 2019. Under året har förvaltningen arbetat med arbetsmiljömål och organisationskultur, vilket har gett effekt på personalomsättningen. Även ett fördjupat arbete med tillsammanskap, som är förvaltningens organisationskultur, har gett effekt. Tillsammanskapet skapar en ökad gemenskap och förstärker känslan av tillhörighet till förvaltningen.

Tekniska nämndens personalomsättning uppgick till 30 % och det beror på VA-verksamhetens övergång till VA SYD, pensionsavgångar och uppsägningar på grund av arbetsbrist. Rensat från det uppgick omsättningen till 7 %. Miljö- och byggnadsnämndens omsättning minskade med sex procentenheter från 15 % till 9 %.

Personalkostnader

De totala personalkostnaderna uppgick 2019 till 848 mnkr. Nedan redovisas personalkostnadernas utveckling under den senaste femårsperioden.

Personalkostnader

Mnkr	2015	2016	2017	2018	2019
Löner m.m.	430	495	517	522	572
Arbetsgivaravgifter	131	153	161	162	176
Pensioner	59,3	60,9	64,0	85,6	88,0
Övrigt	6,4	7,7	7,6	7,9	12,0
Summa	626	717	749	778	848

De direkta lönekostnaderna ökade mellan åren 2018 och 2019 med 50 mnkr. Detta förklaras av de avtalsenliga löneökningarna och att hemtjänsten återgått till kommunal regi.

Pensionskostnaderna ökade med 14 mnkr jämfört med 2018. Pensionsutbetalningar avseende den avgiftsbestämda ålderspensionen minskade med 0,4 mnkr sedan 2018. Försäkringspremien för förmånsbestämd ålderspension ökade under året. Premien uppgår till 26,1 mnkr inklusive särskild löneskatt, vilket är en ökning med 4,3 mnkr jämfört med 2018. I november varje år reglerar KPA Pensionsförsäkring dessa försäkringar. Regleringen är en avstämning av den intjänade förmånen enligt pensionsavtalet, jämfört med vad som finns inbetalt per samma datum på försäkringen, så kallat fribrev. Saknas det medel resulterar det i en debitering av kompletteringspremie, vilken år 2019 var på 14,1 mnkr inklusive särskild löneskatt.

Kostnaden för timanställda uppgår till 41,9 mnkr inklusive personalomkostnader, vilket är en ökning med 7,8 mnkr sedan föregående år främst med anledning av att hemtjänsten återgått till kommunal regi.

Arbetsmiljö och hälsa

Genom PEPP-projektet och den arbetsgivarpolitiska strategin har området arbetsmiljö och hälsa haft stort fokus under 2019. Utöver PEPP-aktiviteter har ett nytt företagshälsovårdsavtal tecknats och implementerats, rutiner för kommunens systematiska arbetsmiljöarbete uppdaterats och digitaliserats samt ett nytt digitalt verktyg för medarbetarenkät införts.

Medarbetarenkäten involverar såväl chefer som medarbetare och ger en helhetsbild över organisationens och medarbetarnas mående och upplevelse av Lomma kommun som arbetsgivare. Undersökningen genomfördes två gånger under året med en svarsfrekvens på över 80 %. Kommunens *Index för Engagemang*, som är organisationens övergripande resultat när alla svar är sammanvägda ger en tydlig indikation på mående och engagemang. Vid andra mätningen ökade indexet från 3,7 till 3,8 på en femgradig skala, vilket är ett bra värde som innebär goda förutsättningar för god prestation och hög produktivitet. *eNPS* är ett nyckeltal som mäter medarbetarnöjdhet och medarbetartillfredsställelse genom frågan om man skulle rekommendera Lomma kommun till en vän eller bekant. På en skala som sträcker sig från -100 till 100 anses allt

Sjukfrånvaro Lomma kommun totalt

Period: januari - december	Tillgänglig arbetad tid i timmar		Sjukfrånvaro totalt		1-14 dagar av tot sjukfrånvaro		> 60 dagar av tot sjukfrånvaro	
Kategori	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Samtliga anställda	2 755 739	2 963 015	5,4 %	5,4 %	2,5 %	2,7 %	40,8 %	39,1 %
Kvinnor	2 133 492	2 312 638	5,7 %	5,9 %	2,7 %	2,8 %	40,2 %	39,2 %
Män	622 247	650 377	4,5 %	3,7 %	2,0 %	2,0 %	43,2 %	38,4 %
Åldersgrupp								
- 29 år	233 787	310 774	5,2 %	4,7 %	3,4 %	3,3 %	14,0 %	13,9 %
30-49 år	1 274 092	1 405 242	4,7 %	4,9 %	2,3 %	2,5 %	36,8 %	36,6 %
50 år-	1 247 860	1 246 999	6,2 %	6,2 %	2,6 %	2,6 %	48,0 %	46,0 %

över 0 vara ett bra resultat. Kommunens eNPS landade på +4, vilket innebär att det finns fler ambassadörer som känner stolthet över kommunen jämfört med kritiker.

Meningsfullhet och delaktighet är kommunens starkaste drivkraft tillsammans med *Relation till kollegor* respektive *chef*. Enligt undersökningen har kommunen störst utmaning med arbetsbelastning och arbetstempo. Trots att kommunen de senaste åren haft ett stort fokus på hållbart arbetsliv så ger en tuff arbetsbelastning utslag och visar på att målsättningarna inom ESF-projektet PEPP måste leva kvar och vidareutvecklas.

Den totala sjukfrånvaron inom kommunen ligger på samma nivå, 5,4 procent, som år 2018, vilket också är kommunens övergripande mål. Den korta sjukfrånvaron har ökat något medan andelen som är långtidssjuk-skrivna, över 60 dagar, har minskat. Det är i ålderskategorin 30-49 år som en viss ökning har skett. Skillnaden mellan män och kvinnors sjukfrånvaro har ökat till 2,2 procent jämfört med 2018, då skillnaden var 1,2 procent. Kvinnornas sjukfrånvaro har ökat med 0,2 medan männens har minskat med 0,8.

Den totala sjukfrånvaron har minskat för yrkesgrupperna administrativ personal, kökspersonal, barnskötare och socionomer. Däremot har den ökat för fritidspedagoger och sjuksköterskor samt något lite för chefer, förskollärare och lärare. Den största ökningen står undersköterskor för.

Sjukfrånvaro per yrkesgrupp %

Yrkesgrupp	Sjukfrånvaro Totalt		Sjukfrånvaro > 60 dgr av total sjukfrånvaro	
	2018	2019	2018	2019
Adm. personal	4,2	3,1	33,6	35,1
Kökspersonal	5,8	5,3	34,7	29,1
Lärare	2,7	2,9	23,2	37,0
Undersköterskor	7,4	12,3	54,2	41,8
Barnskötare	9,5	8,5	45,4	50,6
Förskollärare	8,1	8,2	47,4	42,1
Fritidspedagoger	4,2	4,5	5,6	19,5
Chefer	1,8	2,0	22,7	38,0
Socionomer	4,6	1,5	18,3	0,0
Sjuksköterskor	6,9	7,3	17,4	35,0

Nämnderna inom förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid visar på flera goda resultat inom arbetsgivarområdet. Personalomsättningen har sjunkit, likaså sjukfrånvaron. Det finns en stabilitet i chefsleden, eNPS når +19 och engagemangsindex ökat från 3,8 till 3,9. En viktig framgångsfaktor har varit fokus på arbetsmiljöarbete genom aktivt deltagande i PEPP-aktiviteter, tydligt satta arbetsmiljömål och byggandet av en kultur av "tillsammansskap". Detta har bidragit till att främja hälsa och öka organisationens förmåga att motverka ohälsa. Förvaltningens chefer ska genom regelbunden dialog med sina medarbetare uppmärksamma tecken och signaler på ohälsosam arbetsbelastning.

Nämnderna inom samhällsbyggnadsförvaltningen har också förbättrat sig avseende sjukfrånvaro och personalomsättning (exkl pension/arbetsbrist). Chefsbemanningen har varit stabil även om året avslutades med rekrytering av ny förvaltningschef. I medarbetaruppföljningen förbättrade förvaltningen sitt engagemangsindex från 3,8 till 4,0 på en femgradig skala och även eNPS förbättrades. 2019 inleddes ett projekt i syfte att utvärdera och utveckla ledarskapet inom förvaltningen samt förbättra och tydliggöra ledningsgruppens funktion och syfte. Fokusområden kommer att vara fortsatt utveckling av ledarskapet, målstyrning och optimal arbetsbelastning.

Inom kommunledningskontoret finns ett svagt försämrat resultat både avseende sjukfrånvaro och eNPs som landar på -1 jämfört med +2 föregående år. Dock ökade engagemangsindex från 3,8 till 3,9 och personalomsättning sjönk med 1 %. Medarbetaruppföljningen visar på att det finns en hög arbetsbelastning som påverkar hälsan, vilket kan vara en orsak till att det har skett en liten ökning av korttidsfrånvaron. Inom kommunledningskontoret har flera chefer slutat under året och det har tagit tid att ersätta, vilket påverkat ledning och styrning inom berörda avdelningar. Vid ingången av 2020 har organisationen och ansvarsområden klargjorts och inom kort är alla chefer på plats.

Socialförvaltningen och då framför allt HVO, har haft stora utmaningar under 2019 och man står fortsatt inför verksamhets- och organisationsförändringar, i syfte att förbättra verksamheten, stabilisera bemanningen och personalomsättningen inte minst bland chefer, sjuksköterskor och hemtjänstpersonal. Flera av resultaten har fortsatt att försämrats med ökad sjukfrånvaro och personalomsättning och försämrat eNPS som i mätningen landade på -38. Rekrytering av nya avdelningschefer kopplad till omorganisation pågår, likaså översyn över organiseringen inom hemtjänsten. Processen för övertagande av särskilda boende startar 2020 och kommer att genomföras under 2021. Pågående arbete med att tydliggöra rutiner, roller och processer fortgår och olika kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare genomförs.

Miljöredovisning

Miljöredovisningen sammanställs för att åskådliggöra några viktiga miljötrender i Lomma kommun som geografiskt område. Med hjälp av nyckeltalen kan förändringar följas och jämföras över tid. I årets bokslut presenteras några miljönyckeltal som får spegla miljösituationen inom områdena vatten, avfall och klimatpåverkande utsläpp. En redovisning av övrigt arbete som skett under året för att säkra ekosystemtjänster, skydda natur och uppfylla miljömålen sker i slutet av kapitlet.

VATTEN

Åar och hav

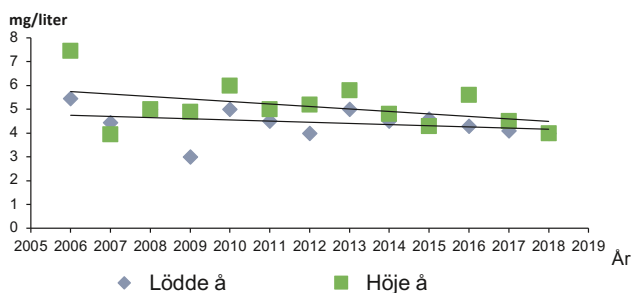
Flera stora vattendrag flyter genom kommunen på sin väg mot Öresund och Lommabukten. I Lödde-/Kävlinge å och Höje å sker kontinuerliga vattenkontrollmätningar via respektive vattenvårdsförbund eller vattenråd. Resultaten av mätningarna sammanställs med ett års fördröjning och redovisas i respektive årsrapport som finns på www.hojea.se respektive kavlingeans-vvf.com. Vattenkontrollen i de största vattendragen från 2018 visade att näringsämneshalterna av kväve och fosfor för Höje å var i nivå med halterna de senaste åren. De flödesviktade fosforhalterna visar på en sjunkande trend mellan 1986 och 2018, men halterna har ökat de senaste åren, vilket till en del beror på enstaka kraftigt förhöjda halter av totalfosfor (och fosfatfosfor) i maj 2016 samt i mars och maj 2017. Orsaken till detta är inte känd. Under 2018 har halterna återgått till lägre nivåer. Av den totala mängden näringsämnen som transporterades till havet från Höje å hade 26 % (2,1 ton) av fosfor och 22 % (76 ton) av kvävet sin källa i de reningsverk som belastar ån. För Kävlingeån var motsvarande andel 19 % (2 ton fosfor) respektive 5 % (51 ton kväve). Borgeby reningsverk hör till en av de största punktkällorna för fosfortillförseln.

Totalt beräknas ca 8 ton fosfor och 347 ton kväve ha förts ut till Lommabukten via Höje å under 2018, via Kävlingeån är motsvarande belastning 10 ton fosfor och 1 000 ton kväve. Väderförhållandena under 2018 innebar lägre flöden i åarna än normalt, vilket är en förklaring till de relativt låga transporterna av näringsämnen. Den långsiktiga trenden för fosfor är långsamt sjunkande och för kväve fortsatt minskande för både Höje å och Lödde-/Kävlingeå. En av anledningarna till de positiva effekter som ändå syns är de kommunala samarbeten som skett inom Höje å-projektet respektive Kävlingeåns vattenvårdsprogram. I det kommunala samarbetet inom Höjeå-projektet, har drygt 82 dammar och våtmarker anlagts inom avrinningsområdet till och med 2018. Dammarna upptar en sammanlagd yta på ca 140 ha. För Kävlingeån är motsvarande siffra 500 ha.

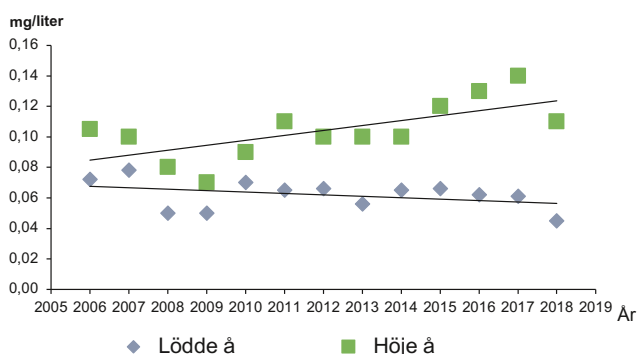
Den genomsnittliga reduktionen i Höjeåprojektets samtliga dammar och våtmarker har beräknats till 560 kg

kväve och 23 kg fosfor per ha och år. Totalt innebär detta en årlig reduktion av 50 ton kväve och 2 ton fosfor. Detta kan sättas i relation till den årliga uttransporten av kväve och fosfor som under åren 2004-2018 varierat mellan 320-880 ton kväve och 3,4- 14 ton fosfor. Teoretiskt beräknas alltså de dammar som anlagts hittills, under lågflödesår, kunna stå för en halvering av fosfortransporten och en 15 % reduktion av kvävetransporten. I Önnerupsbäcken, där en stor areal våtmarker har anlagts, har både fosfor- och kvävehalterna nästan halverats sedan 1990-talet. Motsvarande siffra för Kävlingeåns avrinningsområde är en total anlagd yta för dammar och våtmarker på mer än 360 ha, som beräknas reducera minst 200 ton kväve respektive 8 ton fosfor per år. Den senaste tolvårsperioden har halterna för fosfor varit 23 % lägre och för kväve 30 % lägre än föregående 12-årsperiod, de nya våtmarkerna är en bidragande orsak till denna nedgång. Trots detta är det viktigt att försöka vända trenden med ökande halter fosfor, då detta på sikt skadar vattenkvaliteten även i Lommabukten.

Åarnas näringshaltstillstånd - kvävehalt



Åarnas näringshaltstillstånd - fosforhalt



Näringsstillståndet i kommunens två största åar, beskrivet som flödesviktade kväve- respektive fosforhalter. Provtagningsstationerna ligger vid Högsmölla i Lödde å och vid Trolleberg i Höje å.

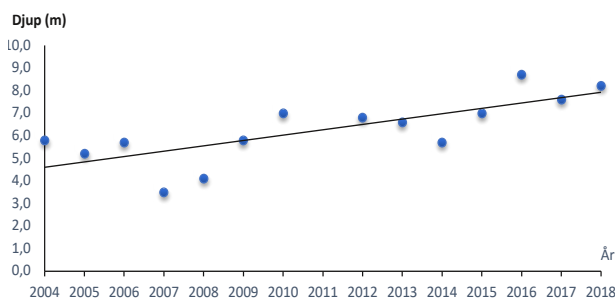
Källa: Ekologgruppen Landskrona, ALcontrol Laboratories Linköping, Pelagia miljökonsult AB Umeå och SYNLAB.

Ett sätt att mäta kvaliteten på vattnet är att titta på utbredningen av ålgräs. Är det god vattenkvalitet så är vattnet mindre grumligt och då kan ålgräset växa på djupare vatten. I norra Lommabukten ökar Lommabuktens

djuputbredningsgräns. Kävlingeåns och Höjeås vattenråd rapporterar god-hög status för ålgräset i Lommabukten 2018 men flaggar för en vikande trend, möjligen kopplat till ökande vattentemperatur. Det finns alltså både goda och mindre goda nyheter om ålgräsets utveckling.

Ett stort havsmiljöproblem är allt skräp och plast som hamnar i havet. Omfattningen av problemet har nått nya nivåer under de senaste åren och varje år dör miljarder marina djur och fåglar av dessa föroreningar. Kommunen arbetar på flera fronter med att bidra till hållbara lösningar i denna fråga. En plastgrupp med representanter från flera avdelningar kommuninternt samt representanter från Sysav arbetar med ett flertal åtgärder. Arbeta pågår även för att minska spridning av granulat från konstgräsplaner. I slutet av året skickades en ansökan till Jordbruksverket om 100 % finansiering för att starta "Fishing for litter" i ett samverkansprojekt mellan Lomma kommun, Malmö stad samt Marint kunskapscenter. Syftet är att med hjälp av dykare och yrkesfiskare fiska tappade fiskeredskap och skräp ur havet för vidare destruktion.

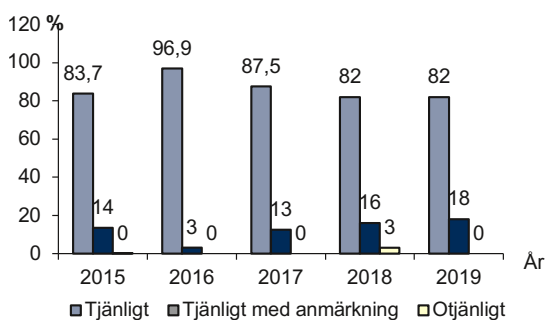
Ålgräsets djuputbredning



Ålgräsängarnas djuputbredningsgräns, djupet där ålgrästäckningen understiger 10%, vid Öresunds vattenvårdsbunds provtagningspunkt (ÖVF 4:10) i norra Lommabukten.

Badvatten

Utsläpp av föroreningar i vattendrag och kustområdet påverkar badvattenkvaliteten vid kommunens stränder. Miljötillsynsenheten undersöker badvattenkvaliteten och provtagning har under sommaren 2019 skett på de fem badplatserna vid tio tillfällen. Då det är många som badar efter den officiella badsäsongen kontrolleras badvattenkvaliteten även en tid efter säsongen. Vattenkvaliteten har under sommaren 2019 varit god. Inte vid något tillfälle har vattnet varit otjänligt. Vid några tillfällen har kva-



Staplarna visar andel av samtliga prov.
Källa: Miljötillsynsenheten, Lomma kommun.

liteten på badvattnet varit tjänligt med anmärkning vid Lommas badplatser. Detta är ett återkommande problem i denna del av Lommabukten som förmodligen delvis beror på hur föroreningar förflyttar sig med strömmarna i bukten från utsläppspunkterna för Sjölundaverken eller från Höje å.

Avloppsvatten

I början av 2019 övergick Lommas VA-verksamhet till att ingå i VA SYD. Borgeby avloppsreningsverk behandlar avloppsvatten från Bjärred, Borgeby, Fjellie och Flädie och omgivande landsbygdsområde i Lomma kommun. Avloppsreningsverket kan idag behandla avloppsvatten från ca 15 000 anslutna personer och ungefär halva mängden av kommunens spillvatten, resterande går till Sjölanda avloppsreningsverk i Malmö. Cirka 9 % av dagvattnet och avloppsvattnet går i samma ledning till reningsverket. Övrigt dagvatten avleds separat från avloppet till ca 15 stycken dagvattendammar.

Av inkommande biokemiskt syreförbrukande belastning (BOD7) är reningseffekten 98 %. För närsaltarna totalfosfor och totalkväve är reningseffekten 98 % respektive 88 %.

Inga bräddningar har skett i pumpstationer inom kommunens gränser eller i Borgeby reningsverk. Däremot har en pumpstation som frekvent bräddat inne i Lunds kommun upptäckts och åtgärdats. Pumpen övertogs från privat fastighetsägare av VA SYD och felet upptäcktes då.

Inom kommunens gränser finns även ca 31 enskilda avlopp, varav 12 stycken är under utredning för inkoppling på kommunalt avlopp.

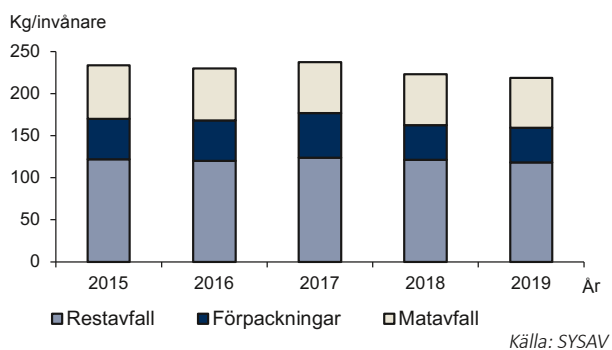
AVFALL

Lomma arbetar enligt avfallsplanen med att minska avfallet, öka återvinningen och skapa en renare miljö. Avfallsplanen bygger på avfallstrappan som ska vara vägledande för avfallshanteringen i hela EU, och appliceras vid till exempel politiska beslut och vid avfallsplanering. Avfallstrappan innebär att avfallet i första hand minimeras och i andra hand återanvänds, därefter följer materialåtervinning, energiåtervinning genom förbränning och i sista hand deponering. Tillämpningen av denna prioritering är ett viktigt mål för kommunen och för Sysav (Sysav är det gemensamma bolaget för avfallshantering i 14 sydsjånska kommuner).

I god avfallshantering ingår förutom att minska mängden avfall, även att minska avfallets farlighet. Om farligt avfall inte sorteras ut från restavfallet går det till förbränning, och det finns en risk att de farliga ämnena kan spridas till miljön. Insamlingen av farligt avfall i Lomma kommun sker främst vid återvinningscentralerna i Lund och Malmö. Under de senaste åren har insamlad mängd farligt avfall i kommunen legat på en konstant nivå av ungefär tre kilo per person. Farligt avfall kan även samlas in genom Farligt avfall-bilen som stannar två gånger per år

i Lomma och Bjärred, samt genom Samlaren. Under 2019 har återvinningen av hushållsnära avfall i fyrfackskärl fortsatt. Det är obligatoriskt att sortera ut matavfall. Allt matavfall behandlas i Sysavs förbehandlingsanläggning för att sedan rötas. Av rötningen bildas biogödsel som sprids på jordbruksmarken samt biogas som kan användas som fordonsbränsle. I Lomma kommun samlades 61 % av matavfallet in under 2019, vilket är över det nationella målet om 50 %. Sett i kg matavfall så minskade insamlingen per person från 60 kg 2017 till 59 kg 2019.

Insamling av avfall



ENERGI OCH KLIMAT

Under perioden 2000-2019 uppmättes 18 av de 19 högsta globala genomsnittstemperaturerna som någonsin uppmätts (NASA) och den senaste femårsperioden utgör den varmaste hittills med en temperaturökning på 1,1 °C i jämförelse med förindustriell tid (WMO). I Skåne var 2019 varmare än normalt och i Lomma kommun var årsmedeltemperaturen ungefär 10 °C, vilket är 2,2 °C varmare än normalt (SMHI).

Utsläpp av växthusgaser i kommunen som geografisk enhet

Kommunen ansvarar för förutsättningarna att skapa ett hållbart energisystem. Lomma deltar i regionala (100 % fossilbränslefritt Skåne till 2020) och nationella nätverk (Klimatkommunerna) som syftar till att minska utsläppen av växthusgaser. Om man endast ser på de utsläpp som sker inom kommunen och exkluderar de utsläpp som konsumtionen genererar så har utsläppen per person minskat kontinuerligt sedan 1990. Minskningstakten har dock stannat av då utsläppen på 3,9 ton per kommuninvånare år 2019 var lika stora som år 2018. Totalt beräknas konsumtionen generera utsläpp på cirka 9 ton per person årligen (Naturvårdsverket). Hållbara nivåer för växthusgasutsläpp ligger troligen någonstans mellan 0,7–1,5 ton per person och år. Utsläppen som redovisas är beräkningar gjorda på nationell nivå nerbrutna till lokal nivå. Transporter står för 75 % av växthusgasutsläppen (exklusive konsumtion) från Lomma som geografiskt område och majoriteten av resorna i kommunen görs med bil. Den största minskningen av koldioxidutsläpp har skett inom energiförsörjningssektorn. Fjärrvärmens i Lomma kommun klassas nu som fossilbränslefri då det tidigare naturgaseldade gasvärmeverket i Bjärred sedan 2017 drivs helt på biogas.

Under 2019 färdigställdes en kommunövergripande resvaneundersökning avseende 2018. Undersökningen visar att kommuninvånarna i genomsnitt reser 30 km per dag. Av resorna genomfördes 8 % till fots, 13 % med cykel, 61 % med bil, 14 % med buss, 3 % med tåg, 1 % med flyg och 1 % med övriga färdmedel. Detta är en förbättring mot 2013 då 70 % av resorna genomfördes med bil, fortfarande är dock bilen helt dominerande och även på resor under 1 km utgörs nästan hälften (45 %) av bilresor.

Energimyndigheten beviljade under 2018 Lomma kommun anslag på 1,5 mnkr till ett projekt inom programmet Lokal och regional kapacitetsutveckling – Hållbara transporter. Under 2019 genomfördes inom projektet aktiviteter för elever, föräldrar och personal på Strandskolan med koppling till hållbart resande. Inledningsvis genomfördes en kartläggning över hur elever och personal reser till och från skolan. Eleverna har under året arbetat på olika sätt med tema hälsa, trafiksäkerhet och miljö med bland annat koppling till de globala målen samt fått se teater och haft workshop inom ämnet. Personal och föräldrar har fått lyssna på föreläsningen "Hjärnstark" av Anders Hansen.

Utsläpp av växthusgaser från Lommas kommunorganisation

Kommunorganisationens totala växthusgasutsläpp var 307 ton koldioxidekvivalenter under 2019. Dessa utsläpp fördelade sig på fjärrvärme (30 %), transporter (47 %) och entreprenad (22 %). I beräkningarna är elanvändningen exkluderad (då elen räknas som nollutsläpp) och i entreprenaden ingår enbart bränsleförbrukning för kommunens största entreprenör. De totala utsläppen har ökat från 190 ton 2018. Detta beror till största del på att utsläppen från 1) fjärrvärmens avser hela livscykel (därför resulterar det i utsläpp på 93 ton även om fjärrvärmeproduktionen är 100 % fossilbränslefri) samt att 2) hemtjänsten (som genererar 46 ton utsläpp från tjänstebilar) från och med 2019 ingår i kommunorganisationen.

Kommunens tjänsteresor sker med gång, cykel, lokaltrafik, tåg, tjänstebil, egen bil och flyg. Utsläppen från samtliga tjänsteresor genomförda under 2019 var 145 ton koldioxidekvivalenter (99 ton exklusive hemtjänsten). Dessa utsläpp fördelade sig på lokaltrafik (0,4 %), tåg (<0,1 %), kommunens fordonsflotta (74,5 %), egen bil (14,7 %) och flyg (10,6 %). Totalt utgjorde alla tjänsteresorna 1 191 294 km, denna sträcka fördelade sig på gång (7 %), cykel (5 %), elcykel (2 %), lokaltrafik (1 %), tåg (15 %), kommunens fordonsflotta (54 %), egen bil (11 %) och flyg (5 %).

Under september till oktober genomfördes en resvaneundersökning inom kommunorganisationen gällande både tjänsteresor och arbetspendling. Av samtliga resor till och från arbetet så utgjorde enligt undersökningen pendling med bil 60 %, kollektivtrafik 9 % och aktiv pendling 28 % av antalet resor. Bil- och kollektivtrafik var dock ett vanligare val för de som har långt till jobbet. Enkätundersökningen utgör det enda befintliga mätvär-

det för aktiva tjänsteresor och dessa värden har använts i redovisning av sträcka tjänsteresor med gång, cykel och elcykel i ovanstående stycke. Trots att beräkningar från resvaneundersökningen enbart är baserade på uppskattningar från de som deltagit i enkätundersökningen så är sträckorna i ungefär samma nivå som de årliga sammanställningar som är baseras på körjournaler, kommunens resebyrå, Skånetrafiken, bensinförbrukning med mera.

I samband med den interna resvaneundersökningen genomfördes en kampanj i kommunhuset för att främja cyklingen. Nya cykelhjälm och regnponchos införskaffades och en förenklad resepolicy togs fram och distribuerades tillsammans med resultaten från undersökningen.

Klimatanpassning

Arbetet med olika klimatrelaterade frågor har fortsatt vara ett högprioriterat område. Det EU-finansierade LIFE-projektet CoastAdapt kring ekosystembaserade metoder för kustskydd har fortlöpt som planerat tillsammans med Ystad, Helsingborg och Klimatsamverkan Skåne. Arbetsgruppen för flödesrelaterade åtgärder i Höje å avrinningsområde har genomfört ytterligare projekt för att försöka minska flödestopporna i ån. Ett nytt Kustzonsprogram för Lomma kommun antogs av kommunfullmäktige.

SKYDDAD NATUR OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Ett villkor för en ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling är att den biologiska mångfalden bevaras och att ekosystemen är fortsatt funktionella. Artutdöendet i världen fortsätter att öka och varje dag förloras arter, livsmiljöer och viktig genetisk information. Alla arter bidrar till vår egen överlevnad med så kallade ekosystemtjänster. Det kan vara genom att till exempel pollinera växter eller producera syre eller stödja andra arter som gör det. Att bevara artrikedomen och ekosystem innebär att värna hotade arter och viktiga livsmiljöer såväl som vardagsmiljöer men också genom att skapa spridningsvägar i landskapet och gröna samband.

Under 2019 bildades naturreservat Pråmlyckan (7,4 ha) samt de marina naturreservaten Flädierev (180 ha) och Strandhusens revlar (345 ha). Vid slutet av året fanns det därmed totalt 12 naturreservat i Lomma kommun, varav 10 är kommunala. I slutet av 2019 hade beslutsprocessen för naturreservat Kustdammarna (20,8 ha) påbörjats

och arbetet med reservatsbildning Kyrkfuret (7,2 ha) och Augustenborg (3,7 ha) har pågått under året. Kommunens ambition är att fördubbla arealen skyddad natur, med utgångspunkt från år 2012. I slutet av 2018 hade landytan av skyddad mark (213 ha) ökat med 50,7 % sedan 2012, och den utgör idag 3,8 % av kommunens landyta.

ÖVRIGA FRÅGOR INOM MILJÖMÅLS- OCH NATURVÅRDSARBETET

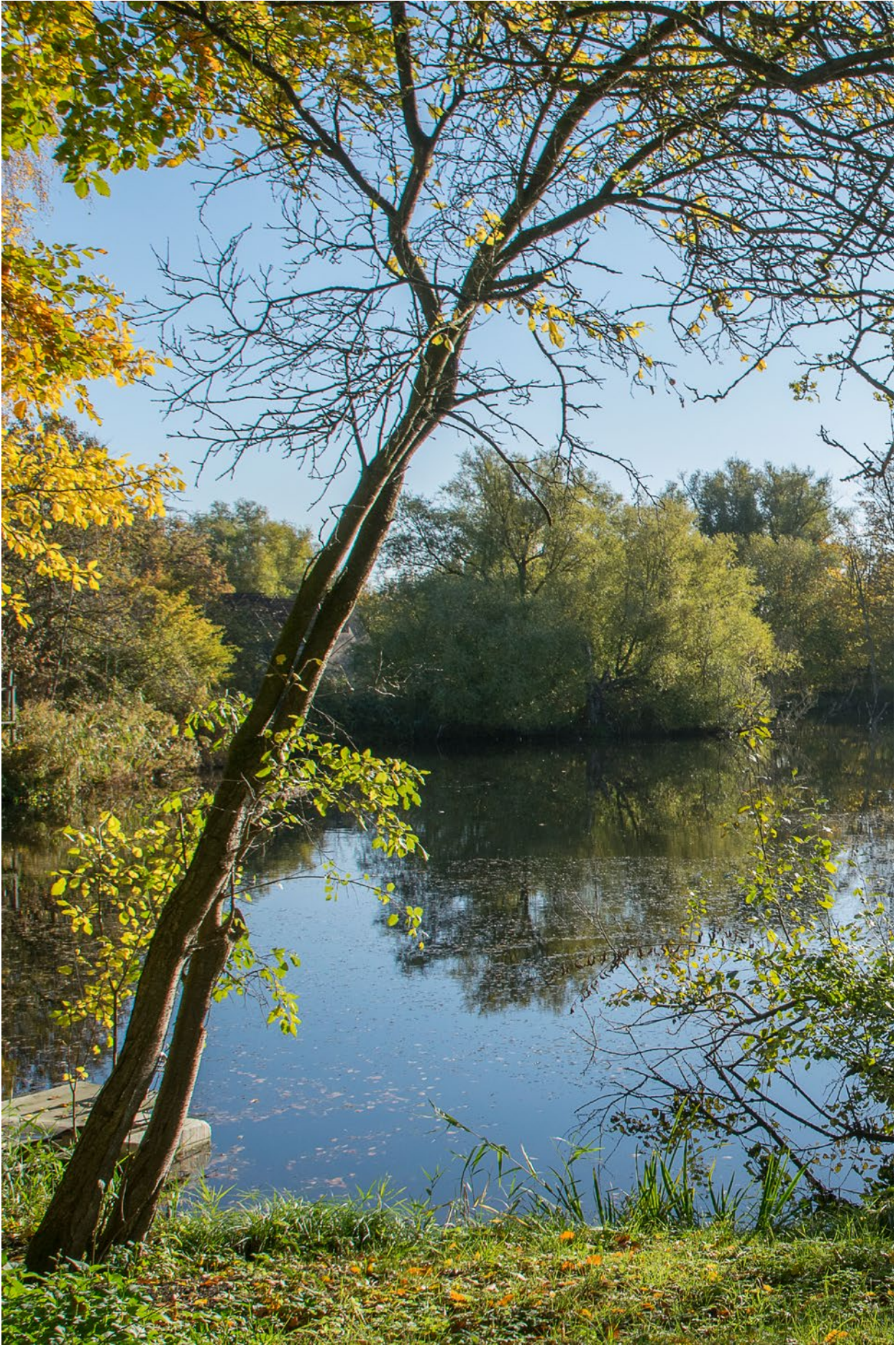
Miljömålsarbetet har varit intensivt och åtgärdsarbetet fortgår. Under hösten togs till exempel en trädplan fram.

Vad vi äter och hur maten produceras har stor inverkan på miljön. Lommas elever erbjuds alltid ett vegetariskt alternativ varje dag, 27 % av maten som serverades i skolor och förskolor under 2018 var ekologisk, vilket är en marginell ökning sedan 2018. Totalt köptes livsmedel för 18,9 mnkr.

Natur- och grönområden i och omkring tätorter är viktiga för rekreation, friluftsliv, biologisk mångfald och klimatanpassning. Den totala landytan (inklusive sötvatten) av natur- och grönområden (större än 0,5 ha) i Lomma kommun år 2019 var 803 ha (646 ha naturområden och 157 ha grönområden). Detta utgör 14,4 % av kommunens totala landyta. Arbetet med att utreda möjligheterna att bygga en övergång över Lödde å har startats upp genom att en samverkansgrupp med Kävlinge kommun bildats och en ansökan om statliga LONA-medel skickats in.

Arbetet med implementeringen av balanseringsprincipen i kommunens planering och exploatering har resulterat i nya kompensationsprojekt, fortsatt framför allt i skol- och förskolemiljöer. Lomma kommun har också deltagit aktivt i både kommunförbundet Skånes och Naturvårdsverkets nätverk om hur ekosystemtjänster ska hanteras i kommunal planering och exploatering. Forskningsprojektet "Ekologisk kompensation som styrmedel – ett kommunperspektiv" har fortsatt som planerat. Projektägare är Kristianstad högskola och förutom Lomma kommun är Helsingborgs stad, Kommunförbundet Skåne, Stockholm resilience center och IVL med i projektet.

Under året har kommunen rankats som länets näst bästa på klimatanpassning (7:e bäst i landet), bästa friluftskommun samt bäst på att bidra till att nå de regionala miljömålen.



Naturreseptet Prämlyckan bildades 2019.





VERKSAMHETERNA

Kommunövergripande verksamhet

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN SAMT VALNÄMND, REVISION OCH ÖVERFÖRMYNDARE

Årets händelser

Förslaget Bjärreds Vångar korades i december 2018 till vinnare i arkitekttävlingen Framtidens Bjärred. Ett start-PM har tagits fram som grund för kommande planarbete. Tävlingsförslaget har bearbetats och en förstudie för norra kommundelen, som svarar på frågor om hur Bjärred ska utvecklas på ett långsiktigt strategiskt sätt, har tagits fram.

För Lomma centrum har en stadsrumsplan tagits fram som beskriver strategier för hur mellanrummen, marken mellan husen, bör användas och gestaltas för att skapa attraktiva levande centrummiljöer. Denna ska, efter politisk behandling, utgöra grund för planarbetet i Lomma centrum norra.

Arbete med avtal avseende stationer på Lommabanan och förhandlingar med SLU och Akademiska hus gällande kostnader och upplägg för stationen i Alnarp har pågått under året. Under hösten tecknades avtal om medfinansiering av statlig infrastruktur avseende stationen i Flädie med Trafikverket.

Mål och måluppfyllelse

Medborgarna ska uppleva att kvaliteten i verksamheterna är hög.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet mäts via Statistiska centralbyråns medborgarundersökning. Kommunen fick betygsindex 66, vilket är samma resultat som 2018. Högsta betygsindex i undersökningen var 68, vilket innebär att Lomma kommun hamnade på en andra plats i undersökningen. Målvärdet var att hamna bland de tre bästa i undersökningen. Genomsnittet i undersökning var index 53. Lomma kommun hade bäst resultat i undersökningen inom områdena; förskola, grundskola samt gator och vägar.

I undersökningen identifierades ett antal områden som har stor påverkan på helhetsbetyget (NMI). Dessa områden är; miljöarbete, gator- och vägar samt idrotts- och motionsanläggningar. Ett område som medborgarna upplever behöver förbättras är äldreomsorgen, vilket är det enda delområde där kommunen ligger lägre än genomsnittet. Åtgärder har satts in under året, bland annat togs hemtjänsten tillbaka i kommunal regi i början av 2019. Andra aktiviteter som bedöms bidra till att målet är uppfyllt är implementeringen av det nya styrsystemet i kommunen, med en tydlig styrkedja från vision och övergripande mål ner till verksamhets- och avdelningsplaner.

Lomma kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare.

- *Målet är inte uppfyllt.*

Nämndsmålet är inte uppfyllt baserat på rekommendationsindex. Målvärdet var att rekommendationsindex ska

öka utifrån 2018 års resultat som för kommunen var 71. Under 2019 har det gjorts två mätningar, en i maj och en i november. Mätningen i maj visade på en försämring, rekommendationsindex för kommunen sjönk från 71 till 69. I andra mätningen landade kommunen åter på ett index på 71. Kommunledningskontoret minskade från 72 till 69 och socialförvaltningen nådde index 54. Förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid (UKF) (76) och samhällsbyggnadsförvaltningen (71) förbättrar sig båda jämfört med förgående mätning. I undersökningen mäts även eNPS som är ett nyckeltal som mäter medarbetarnöjdhet och medarbetartillfredsställelse. eNPS bedömer hur sannolikt det är att medarbetarna skulle rekommendera Lomma kommun, som arbetsgivare, till en vän eller bekant. På en skala som sträcker sig från -100 till 100 anses allt över 0 vara ett bra resultat. Kommunens eNPS har ökat från +2 till +4, vilket innebär att det finns fler ambassadörer som känner stolthet över kommunen jämfört med kritiker. Övergripande fokus framåt är ledarutveckling, chefsförsörjning, chefsuppdrag och chefsrekrytering för att nå de beslutade målen.

UKF har i sitt arbetsmiljöarbete tagit fram tydliga mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön i syfte att främja hälsa och öka organisationens förmåga att motverka ohälsa. Förvaltningens chefer ska genom regelbunden dialog med sina medarbetare uppmärksamma tecken och signaler på ohälsosam arbetsbelastning. Samhällsbyggnadsförvaltningen har 2019 inlett ett projekt i syfte att utvärdera och utveckla ledarskapet inom förvaltningen samt förbättra och tydliggöra ledningsgruppens funktion och syfte. Fokusområden kommer att vara fortsatt utveckling av ledarskapet, målstyrning och optimal arbetsbelastning.

Socialförvaltningen står inför fortsatta verksamhets- och organisationsförändringar i syfte att förbättra verksamheten. Rekrytering av nya avdelningschefer kopplad till omorganisation pågår. Övertagande av särskilda boenden är planerat och kommer att genomföras under 2021. Pågående arbete med att tydliggöra rutiner, roller och processer fortgår och olika kompetensutvecklingsinsatser för medarbetare genomförs.

Fokus under 2020 för kommunledningskontoret kommer att vara att ytterligare stärka engagemanget och att arbeta för att vidareutveckla arbetet men också hitta nya arbets- och samarbetsformer. Både inom kommunledningskontoret och mellan kommunledningskontoret och övriga förvaltningar i Lomma kommun.

Lomma kommun ska vara en attraktiv plats för boende.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet mäts genom Statistiska centralbyråns medborgarundersökning Nöjd regionindex (NRI) som undersöker

hur nöjda invånarna är med kommunen som plats att leva och bo på. Resultatet för 2019 gällande NRI blev index 76. Det var också det högst uppmätta resultatet i undersökningen och Lomma kommun hamnade därmed på en första plats i undersökningen. Kommunen hade även bäst resultat i undersökningen inom områdena; arbetsmöjligheter, utbildningsmöjligheter samt bostäder. I undersökningen identifierades ett antal områden som har stor påverkan på helhetsbetyget (NRI). Dessa områden är; kommersiellt utbud, bostäder samt fritidsmöjligheter. Kommunen toppar undersökningen gällande nöjdhet med bostäder men det är samtidigt ett område som pekas ut som något kommunen bör satsa ytterligare på, exempelvis genom satsningar när det gäller utbudet av olika typer av boendeformer.

Under 2019 har en satsning på digitala nyheter genomförts och utvecklats för att öka medborgarnas insyn i kommunens verksamheter. Den digitala nyhetsplattformen hjälper kommunen att sprida nyheter och pressmeddelanden digitalt, främst till journalister men även till intresserade medborgare. Resultatet av dessa aktiviteter kommer även att påverka hur medborgarna upplever Lomma kommun som en plats för boende.

Lomma kommun ska vara en företagervänlig kommun.

● **Målet är inte uppfyllt.**

Målet mäts via köptrohet i kommunen (Handelns utredningsinstitut) samt ranking i Svenskt näringsliv. För att målet ska anses uppfyllt måste båda mätvärdena vara uppfyllda.

Svenskt näringslivs ranking visar var i landet det är bäst att starta och driva företag. Rankingens innehåller totalt 18 faktorer som viktas olika tungt. 2019 års ranking bygger till två tredjedelar på en enkätundersökning till företagen som genomfördes under perioden januari-april 2019 och ytterligare en tredjedel statistik från SCB och UC som redogör för exempelvis; andel i arbete, kommunalskatt, antal nyföretagsamma individer. Lomma kommun sjönk, från plats 13 år 2018, till plats 41 år 2019. Målvärdet var att vara bland de 10 % bästa i undersökningen. Områden där kommunens värden försämrats handlar bland annat om upplevelse av konkurrens från kommunen, tjänstemäns attityder till företagande, kommunens tillämpning av lagar och regler samt sammanfattande omdömet kring företagsklimatet i kommunen. Detta är områden där samtliga förvaltningar som kommer i kontakt med företag i kommunen har förbättringspotential.

Målet mäts även genom Handelns utredningsinstituts undersökning av köptroheten i dagligvaru- och detaljhandeln. Målvärdet för 2019 var att resultatet skulle öka från föregående år till minst index 68. Resultatet blev index 64, vilket innebär att målet inte uppnåtts. Lomma genomgår liksom de flesta andra svenska kommuner ett systemskifte vad gäller centrumutveckling. Service, caféer och restauranger tar alltmer plats i centrum på bekostnad av detaljhandeln. Dessa verksamheter ingår dock inte i de köptrohetssiffror som tas fram av Handelns Utredningsinstitut, detaljhandeln och även till viss del sällanköpsvaruhandeln sås att utvecklas alltmer via e-handel.

Kommunens näringslivsarbete organiseras om inför 2020 då befattningen näringslivsutvecklare tagits bort, bland annat kommer förvaltningarna få ett större ansvar gällande näringslivsfrågor.

Lomma kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo i.

● **Målet är inte uppfyllt.**

Lomma kommun kom på fjärde plats i SKR:s rapport "Öppna jämförelser: Trygghet och säkerhet". Målet var att hamna bland de tre bästa. Skillnaden mellan de fem första placeringarna är väldigt små och det finns inga direkta försämringar i Lomma kommuns resultat. Detta är en placering sämre än 2018 års mätning. Då det är otroligt jämnt bland de fem översta placeringarna är det svårt att säga exakt varför Lomma tappade en placering. Det var i årets mätning en marginell försämring när det gäller indikatorn "Antal anmälda våldsbrott per 1 000 invånare" men en marginell förbättring när det gäller indikatorn "Antal anmälda stöld- och tillgreppsbrott per 1 000 invånare" För 2019 ska kommunen hamna bland de tre bästa i Sverige om målet ska anses vara uppfyllt. Detta uppnåddes inte helt, med en fjärde placering, med små marginella skillnader mellan placeringarna, är det oturligt att målet inte kan bedömas som uppfyllt.

Ekonomi

Kommunövergripande verksamhet redovisade en positiv avvikelse på 19,1 mnkr vid årets slut.

Den positiva avvikelsen förklaras främst av markförsäljning på Nians verksamhetsområde samt Vattenverkstomten, som har gett ett positivt exploateringsnetto på 16,8 mnkr. Kommunstyrelsens verksamheter, exklusive exploateringsnettot, visar en positiv budgetavvikelse om 1,9 mnkr. Den positiva avvikelsen beror främst på lägre personalkostnader jämfört med budgeterat med anledning av vakanser.

Överförmyndarnämnden visar en positiv avvikelse på cirka 0,2 mnkr. Avvikelsen beror på ett minskat antal ärenden avseende ensamkommande flyktingbarn, vilket medfört lägre arvodeskostnader. Valnämndens positiva avvikelse på knappt 0,1 mnkr kan hänföras till ett högre statsbidrag med anledning av att Lomma kommun deltog i förtidsröstningen för omval till kommunfullmäktige i Faluns kommun.

Årets utfall stämmer väl överens med den prognos som gjordes i november.

I samband med budgetarbetet inför 2017 riktades krav på kommunstyrelsen att se över och effektivisera administrativ verksamhet, effektiviseringskravet för kommunstyrelsen var 1 mnkr under perioden 2017-2019. Under våren 2017 beslutade kommunstyrelsen att en effektivisering skulle göras inom kontorsservice. Det innebar att kommunens interna tryckeriverksamhet upphörde, och att både tryck, post och budtjänster istället köps in från extern leverantör. Kommunstyrelsen har därmed klarat av sitt beting för åren 2017-2019 om sammanlagt 1 mnkr.

Investeringsredovisning

Den enskilt största planerade investeringen under 2019, inköp del av Lilla Habo, kommer att ske först under 2020, vilket resulterade i en budgetavvikelse med 2,1 mnkr. I övrigt har i stort sett alla planerade investeringar genomförts, och inom budget.

Framtid

Kommunen har många stora utbyggnadsprojekt i kommande översiktsplanepериод som behöver föregås av en relativt omfattande översiktlig planering för att de ska kunna genomföras och hålla god kvalitet.

Även utbyggnadsprojekten i nästa planperiod behöver hanteras inom den översiktliga planeringen innan 2030. Detta innebär att projekten behöver prioriteras och tidsättas så att kommunens resurser kan användas på ett optimalt sätt. Det kan också innebära att behovet av medel för utredningar kommer att öka under kommande år. Ökande krav från allmänhet och myndigheter innebär att digitalisering av detaljplaner kommer att behöva genomföras.

Arbetet med stationerna på Lommabanan kommer att vara intensivt de närmaste åren.

Svårigheterna att hantera personuppgifter och allmänna handlingar kommer på vissa sätt att bli större i en allt mer digitaliserad värld. En genomlysning av dataskyddsorganisationen och hur Lomma kommun arbetar med administration och hantering av handlingar kommer att genomföras under 2020.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	47 804	49 916	64 770	27 678
Kostnader	-123 347	-125 171	-133 233	-115 287
Driftnetto	-75 543	-75 255	-68 463	-87 609
Budgetavvikelse	2 935	9 079	19 146	
Varav exploateringsintäkt	18 287	19 149	33 178	
Varav exploateringskostnad	-18 311	-12 382	-16 418	



Arbetet med avtal angående stationer längs Lommabanan har präglat året.

Individ- och familjeomsorg

ANSVARIG NÄMND: SOCIALNÄMNDEN

Årets händelser

Ansökningar och utbetalningar till hushåll med ekonomiskt bistånd har ökat under året. Ökningen består av nyanlända familjer samt unga vuxna som kom till Sverige som ensamkommande barn. Orosanmälningar gällande barn och unga har ökat marginellt jämfört med föregående år medan ansökningar från vuxna minskat, vilket inneburit att färre utredningar har behövt utföras.

Verksamheten har under året anpassats utifrån förändrade behov hos kommuninvånarna. Bland annat har HVB-verksamheten för ensamkommande barn lagts ner. För att kunna erbjuda snabb hjälp i form av råd, stöd och behandling till unga med missbruksproblem har avtal slutits med Maria mottagningen, mellersta skåne. Avtalet för familjerådgivningen har sagts upp för att undersöka möjligheterna att bedriva verksamhet i egen regi med högre kvalitet till lägre pris.

För att kvalitets- och rättssäkra handlingsprocess och insatser till vuxna har riktlinjer gällande ekonomiskt bistånd, vuxenvård och etableringsarbete med nyanlända tagits fram.

Den reviderade tobakslagens ikraftträdande under året har inneburit fler utredningar efter ansökan om att sälja tobak, fler tillsynsbesök men också genererat mer intäkter i form av ansökningsavgifter.

Mål och måluppfyllelse

Brukaren ska uppleva att hon eller han får sina behov tillgodosedda i enlighet med det som överenskommits i genomförandeplanen.

- *Målet är inte uppfyllt.*

Målsättningen var att 90 % av brukarna skulle uppleva att de har fått sina behov som beskrivs i genomförandeplanen tillgodosedda. Det sammantagna resultatet för Individ- och familjeomsorgen uppgick till 86 %. Sammanställningen består av resultatet av en undersökning som myndighetsenheterna genomförde under året.

Större delen av verksamheten, motsvarande 85 % uppvisar ett gott resultat. Resultatet inom myndighetsenheten barn, familj och vuxna är mycket gott och tyder på att insatser har matchats rätt och att det arbete som görs av utföraren är effektivt och i linje med de behov som finns. De verksamheter som inte når upp till samma nivå är ekonomiskt bistånd och HVB-hem för ensamkommande. Inom ekonomiskt bistånd har fokus under året framförallt varit att upprätta genomförandeplaner. Dock är det inte genomförbart att ha en genomförandeplan för alla som har beviljats bistånd då vissa hinner bli självförsörjande och andra hindras av sin psykiska ohälsa eller missbruksproblematik.

För att ytterligare förbättra arbetet med genomförandeplaner i verksamheten är följande åtgärder planerade.

Stödboendeverksamheten kommer i större utsträckning att arbeta med BBIC-mallen (barns behov i centrum) för att öka ungdomarnas inflytande och upplevelse av att de kan påverka sin planering och därigenom få sina behov tillgodosedda. Inom öppenvården är målet att samtliga brukare ska ha en upprättad genomförandeplan inom fyra veckor. Representant från Kommunförbundet Skåne är inbjuden för att hålla i en halvdags workshop med medarbetare där syftet är att fördjupa medarbetarnas kunskaper i arbetet med genomförandeplaner.

Brukaren och/eller dess närstående är delaktiga i planeringen av insatserna som ska utföras.

- *Målet är inte uppfyllt.*

Målsättningen var att 95 % av brukarna som har ett bistånd (undantagen vård enligt LVU eller LVM), eller de närstående som brukaren valt, skulle vara delaktiga vid framtagandet av genomförandeplanen. Det sammantagna resultatet för IFO-verksamheten uppgick till 93 %. Sammanställningen består av resultatet av en undersökning som myndighetsenheterna genomförde under året.

Verksamheterna visar överlag ett bra resultat och 93 % är en mycket bra siffra på delaktighet, trots att insatsen inledningsvis kan vara påtalad av någon annan än den enskilde själv. Det visar på att det i verksamheten finns en inarbetad rutin och struktur för att göra brukaren delaktig. De delar av verksamheten som uppvisar ett lägre resultat är ungdomar i familjehem samt på stödboende.

För att ytterligare förbättra arbetet med genomförandeplaner i verksamheten är följande åtgärder planerade. Stödboendeverksamheten kommer i större utsträckning att arbeta med BBIC-mallen för att öka ungdomarnas inflytande och upplevelse av att de kan påverka sin planering och därigenom få sina behov tillgodosedda. Inom öppenvården är målet att samtliga brukare ska ha en upprättad genomförandeplan inom fyra veckor. Representant från Kommunförbundet Skåne är inbjuden för att hålla i en halvdags workshop med medarbetare där syftet är att fördjupa medarbetarnas kunskaper i arbetet med genomförandeplaner.

Brukarna ska mötas av personal som de känner sig trygga med och/eller har förtroende för.

- *Målet är uppfyllt.*

Målsättningen var att 90 % av brukarna skulle svara att de har förtroende för och/eller känner sig trygga med personalen i verksamheten. För att mäta resultatet användes två frågor från SKR:s brukarundersökningar: om brukarna känner förtroende för personalen och om brukaren känner sig trygg på sitt boende. Det sammantagna resultatet för IFO-verksamheten är 90 %.

Upplevelsen av att ha förtroende inom myndighetsenheten barn, familj och vuxna är lägre än inom de öppna verksamheterna. En parameter i frågan om upplevelsen av förtroende är att personer ombeds svara på enkäten oberoende av vilken relation de har till socialtjänsten. En inte obetydlig andel av dem som tillfrågats att besvara enkäten kan vara på sitt allra första besök hos socialtjänsten och därmed träffar sin socialsekreterare för första gången vid svarstillfället. Vårdnadshavare som kommer till myndigheten kan vara kallade på grund av att en orosanmälan inkommit avseende deras barn. Att skapa förtroende i dessa lägen kan ta tid och inverkar således på svaret på frågan om förtroende.

Jämfört med 2018 har dubbelt så många besvarat frågan 2019. Verksamheten kommer att upprepa arbetet inför brukarundersökningarna som gjordes inför 2019 års undersökning även nästa år. Det genererade en bra ökning av tillfrågade och svaranden och ambitionen är att öka antalet svarande ytterligare.

Ekonomi

Verksamheten visade en negativ budgetavvikelse på 2,9 mnkr. Orsaken till avvikelsen berodde främst på:

- Köp av vård i form av HVB och familjehem för vuxna samt köp av familjebehandling i extern öppenvård.
- Ökade personalkostnader under våren på grund av hög personalomsättning, sjukskrivningar och högt inflöde av orosanmälningar gällande barn och unga.
- Högre kostnader för ekonomiskt bistånd för nyanlända personer samt ensamkommande unga vuxna än budgeterat.
- Kostnader för bostäder för nyanlända, bestående av lägre hyresintäkter då bostäder stått tomma i avvaktan på mottagande av nyanlända.

Oktoberprognosen var en negativ budgetavvikelse om 5,8 mnkr. Anledningen till att resultatet är bättre än prognosen är högre intäkter, lägre kostnader för köp av vård samt utökad budget för hyra av bostäder inom integrationsverksamheten. Intäkterna kommer från Migrationsverket och är återsökta pengar för år 2017 och 2018 där fordran skrevs ned helt under 2018. Försiktigt uppbokade intäkter från Migrationsverket under 2019 är också anledningen till att resultatet avviker från prognosen samt att placeringar av ensamkommande unga inte gjorts i den utsträckning som det budgeterats för.

Lägre kostnader för köp av vård beror på ett intensivt hemtagningsarbete gällande alla externa placeringar, vilket har gett resultat och ett fåtal placeringar kvarstod under hösten.

Åtgärder under året för bokslut i balans

Under året har följande åtgärder vidtagits:

- Restriktivitet av externa placeringar, egen regi har använts så långt som möjligt. Vid behov av extern placering har beslut företrädesvis tagits med en månad i taget.
- Vid likvärdig vård har den leverantör som har lägst pris valts.

- Respektive vuxenhandläggare planerar, direkt i samband med beslut om insats, för avslut alternativt övergång till hemmaplanslösning efter den beslutade insatstiden.
- Neddragning av HVB-verksamheten, från 14 till 6 platser med minskad bemanning från 13 till 6 medarbetare.

Framtid

Kommunen har, från årsskiftet 2019/2020, stängt sitt HVB-hem för ensamkommande unga i egen regi, vilket kan komma att försvåra mottagandet av nya anvisningar av ensamkommande barn. Detta då asylsökande barn och unga, enligt lag, ska placeras i den egna kommunen, om det inte finns en överenskommelse med den kommun som barnet annars placeras i. Det är ännu oprövat för Lomma kommun om hur samarbetsvilliga andra kommuner är i fråga om att göra överenskommelser gällande placeringar.

Begränsade öppettider på Trivselhuset för målgruppen personer med psykisk ohälsa innebär särskilda utmaningar med att bland annat hitta andra alternativ för dem som vanligen besöker Trivselhuset. Annan daglig sysselsättning är viktigt så att de inte isolerar sig, vilket därmed ökar den psykiska ohälsan.

Arbetsförmedlingens förändrade uppdrag påverkar kommunen genom att nödvändiga beslutsunderlag, som inskrivning i etableringsprogrammet, godkännande av praktikplatser och extratjänster, inte fungerar. Det innebär att kommunen kan stå med kostnader för ekonomiskt bistånd under längre perioder än nödvändigt. Det innebär också att det uppstår svårigheter att planera och prognostisera behov och kostnader i ett längre perspektiv.

För att lyckas uppnå nämndsmål och ekonomiska mål behöver socialnämnden framöver i högre utsträckning samverka och samarbeta med andra nämnder, i synnerhet med barn- och utbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden. Det handlar om att utveckla och komplettera verksamheten med insatser av förebyggande och främjande karaktär. Inom området barn och unga kan långsiktiga effekter uppnås om barn och vårdnadshavare får stöd och hjälp vid rätt tidpunkt.

Inom vuxenområdet finns det behov av att utveckla arbetssätt som gynnar arbetssökande nyanlända, unga utan sysselsättning samt personer med psykisk ohälsa.

Inom de närmsta fem åren behöver socialtjänsten anpassa sin verksamhet till mindre och begränsade resurser. Det betyder att socialnämnden behöver arbeta på ett nytt sätt och fråga sig vilka kommuninvånare som behöver hjälp och stöd på plats fysiskt. En digitaliseringsresa är nödvändig för att kunna möta framtidens behov och kommande resursfördelning.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget
	2017	2018	2019	2019
Intäkter	63 193	39 986	36 436	35 060
Kostnader	-111 536	-99 707	-95 086	-90 802
Driftnetto	-48 342	-59 721	-58 650	-55 742
Budgetavvikelse	-628	-9 700	-2 908	

Verksamhetsmätt

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Försörjningsstöd				
Nettokostnad(tkr)	3 579	4 023	3 860	4 250
Antal hushåll (genomsnitt per månad)	40	45,2	38,8	50
Vård av vuxna				
Antal placerade vuxna på institution (genomsnitt per månad)	5	7,5	9,7	7
Antal vård dygn per månad	142	190	266,3	198
Vård av barn				
Antal placerade barn i familjehem eller liknande	8,8	5,8	3,2	5
Antal placerade barn på institution (genomsnitt per månad)	5,9	10,3	4,3	4,9
Antal vård dygn per månad	161	221	104,8	149
Integration				
Ensamkommande, som kommunen har ansvar för	55	41	24	34
Ensamkommande, som är boende i kommunen	39	34	17	29
Personer med permanent uppehållstillstånd (ej ensamkommande) som kommit under året	86	68	55	61



Akvarellmålning är en av många aktiviteter som erbjuds på Trivselhuset.

LSS-verksamhet

ANSVARIG NÄMND: SOCIALNÄMNDEN

Årets händelser

Under våren 2019 gjordes en omställning av verksamheten Café Hans Jonas inom daglig verksamhet. Detta för att kunna möta brukarnas behov och för att skapa en hållbar arbetssituation för personalen.

Lillevången öppnade under våren åtta servicelägenheter. Brukarna har flyttat in successivt under året och samtliga lägenheter var belagda vid årets slut.

Inom gruppboendena har ett systematiskt arbetsmiljöarbete genomförts för personalen tillsammans med företagshälsovården, där fokus varit på Lomma kommuns värdegrund, ledarskap och medarbetarskap.

Mål och måluppfyllelse

Brukaren ska uppleva att hon eller han får sina behov tillgodosedda i enlighet med det som överenskommit i genomförandeplanen.

- *Målet är uppfyllt.*

Målsättningen var att 90 % av brukarna skulle uppleva att de har fått sina behov som beskrivs i genomförandeplanen tillgodosedda. Det sammantagna resultatet för LSS-verksamheten uppgick till 100 %. Sammanställningen består av resultatet av en undersökning som myndighetsenheten har genomfört under året.

LSS-verksamheten uppvisar ett mycket gott resultat i samtliga verksamheter. Det bör dock tilläggas att resultatet är baserat på de brukare som har en genomförandeplan. I sammanställningen framkommer att i vissa verksamheter saknas ett antal genomförandeplaner, framförallt inom ledsagning och avlösarservice. Det goda resultatet är uppmätt trots omställningar inom daglig verksamhet och att ett stort antal barn tillkommit i verksamheten för korttidsstillsyn/korttidsvistelse.

Inom ledsagning och avlösarservice kommer ett kraftfullt arbete att läggas ned på att upprätta genomförandeplaner tillsammans med brukarna. Daglig verksamhet kommer att arbeta efter sin nya mall för genomförandeplaner, som upplevs mer lättillgänglig för brukaren än den tidigare mallen. I verksamheten korttidsstillsyn/korttidsvistelse har det lagts en plan och struktur för att utveckla arbetet för att kunna möta varje enskilt barns behov.

Brukaren och/eller dess närstående är delaktiga i planeringen av insatserna som ska utföras.

- *Målet är uppfyllt.*

Målsättningen var att 95 % av brukarna som har ett bistånd, eller de närstående som brukaren har valt, skulle vara delaktiga i upprättandet av genomförandeplanen. Det sammantagna resultatet för LSS-verksamheten uppgick till 98 %. Sammanställningen består av resultatet av en undersökning som myndighetsenheten genomförde under året.

LSS-verksamheten uppvisar ett mycket gott resultat i samtliga verksamheter med undantag för ett något lägre resultat i Daglig verksamhet. Det bör dock tilläggas att resultatet är baserat på de brukare som har en genomförandeplan. I sammanställningen framkommer det att det i vissa verksamheter saknas ett antal genomförandeplaner och det är framförallt inom ledsagning och avlösarservice. Daglig verksamhet har sedan i början av 2019 varit inne i ett omställningsarbete. Konsekvensen av detta är att verksamheten inte är i fas med genomförandeplanerna vilket kan vara en orsak till att alla tillfrågade inte känner sig delaktiga i lika hög grad.

Inom ledsagning och avlösarservice kommer ett kraftfullt arbete att läggas ned på att upprätta genomförandeplaner tillsammans med brukarna. LSS-verksamheten i sin helhet kommer att arbeta med frågan om delaktighet i planering av insatserna i sin dokumentationsgrupp. Fokus kommer att ligga på förtydligande i genomförandeplanen hur brukaren eller den närstående varit delaktiga i planeringen.

Brukarna ska mötas av personal som de känner sig trygga med och/eller har förtroende för.

- *Målet är inte uppfyllt.*

Målsättningen var att 90 % av brukarna skulle svara att de har förtroende för personalen i verksamheten. För att mäta resultatet användes SKR:s brukarundersökning och frågan om brukaren är trygg med personalen. Det sammantagna resultatet för LSS-verksamheten uppgick till 76 %. Verksamheten uppvisar ett lägre resultat jämfört med tidigare års höga resultat. Högst resultat uppmätte daglig verksamhet, 85 % och lägst resultat uppmättes i servicebostad enligt LSS, 63 %.

Årets resultat bedöms bero på att LSS servicebostad flyttade till nya lokaler under våren och att inflyttandet skedde succesivt under året. Detta kan ha skapat viss otrygghet hos brukarna, då verksamheten fortfarande är ganska ny. Inom gruppboendena har det varit stor personalomsättning, speciellt inom en gruppboendestad och detta kan också vara en orsak till det låga resultatet.

Under årets sista månader stabiliserades personalsituationen då samtliga tjänster blev tillsatta. Under 2019 påbörjades ett arbete med pedagogiska morgonmöten i syfte att följa upp brukarnas behov oftare. Detta för att personalen snabbare ska kunna kartlägga och möta upp behov av förändring samt föra en dialog kring arbetssätt/bemötande. Syftet är också att personalen ska arbeta mer likartat så att brukarna ska kunna känna sig trygga utifrån sina behov. En utvecklingsresa har påbörjats inom samtliga gruppboendestäder där ledning och medarbetare har haft fokus på Lomma kommuns värdegrund. Detta arbete kommer att fortgå under 2020.

Ekonomi

Verksamheten visar totalt en negativ avvikelse mot budget på -0,4 mnkr.

Det största underskottet återfinns inom kommunens gruppboendestäder. Flera brukare på gruppboendestäderna har ett kraftigt utökat omvårdnads- och tillsynsbehov på grund av sjukdom, åldrande och psykisk ohälsa.

I Lomma kommun fortsätter antalet barn med behov av korttidsvistelse och tillsyn att öka. Under 2019 har antal beviljade dygn ökat och detta bidrar till den negativa budgetavvikelsen då utökningen, trots effektivisering, inte gått att lösa inom befintlig budget.

Helårsprognosen som gjordes i oktober månad var en avvikelse på -0,9 mnkr. Budgetavvikelsen för boende blev något sämre än prognostiserat för både den interna och externa verksamheten. Under hösten genomfördes ett flertal personalinsatser så som minskning av kvalificerad övertid samt omvandlande av vaken jour till sovande.

Under årets sista månad fick dock extra arbetsinsatser genomföras för att säkra brukarnas tillvaro.

Personlig assistans enligt LSS förbättrade utfallet jämfört med prognosen tack vare en retroaktiv intäkt från Migrationsverket gällande ersättning för kostnader i samband med nyanlända med beslut enligt LSS.

Budgetavvikelsen för den administrativa avdelningen ökade med 0,6 mnkr sedan oktoberprognosen. Ett sent beslut om att föra om löner, som tidigare legat som projektmedel, genomfördes. Utöver detta tillkom kostnader för utbildning i syfte att säkra såväl korrekt statistik som fördelning av kostnader i räkenskapsammandraget vid rapportering till SCB.

Åtgärder under året för bokslut i balans

Inom LSS-verksamheten är åtgärder svåra då nya behov uppstår hos brukare som behöver tillgodoses. Inom de verksamheter där åtgärder är möjliga har verksamheten aktivt arbetat med återhållsamhet. Flertalet åtgärder genomfördes under året inom de interna gruppboendestäderna. Verksamheten har sedan länge arbetat för att tillgodose brukarnas ökade behov och samtidigt förbättra personalens arbetssituation och underlätta med handledning. Brukarna har ett ökat omvårdnadsbehov med anledning av sjukdomar, åldrande och psykisk ohälsa. Tillsyn för dessa brukare kräver ofta extra personal, vilket

är kostsamt. Under året har gruppboendestäderna fått hjälp från hemtjänsten vid ensamarbete på kvällar, nätter och helger. Schemat optimeras och ses över regelbundet. Fortsatt samverkan med hemtjänsten kommer att ske.

Framtid

FN:s konvention om barns rättigheter blir svensk lag från och med januari 2020. Detta innebär att verksamheten har ett ansvar att bidra till att synliggöra barnets rättigheter enligt barnkonventionen.

Utvecklingen av digitala lösningar som kan underlätta för personalen och stödjande brukarna i sitt dagliga liv är nödvändig.

Lokalförsörjningen inom Ljungens dagliga verksamhet är inte optimalt anpassad utifrån målgruppen. Ett övergripande mål med insatsen daglig verksamhet är att utveckla den enskildes möjlighet till arbete på kortare eller längre sikt.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	2 906	3 144	4 463	2 813
Kostnader	-52 303	-59 050	-62 843	-60 831
Driftnetto	-49 397	-55 906	-58 380	-58 018
Budgetavvikelse	420	53	-362	

Verksamhetsmätt

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Antal personer med personlig assistans				
- enligt SFB	32	34	32	35
- enligt LSS	11	13	14	14
Antal personer med avlösarservice i hemmet	14	11	12	14
Antal personer med bostad med särskild service	38	37	43	40
Antal personer med daglig verksamhet	34	27	32	25



Serviceägenheter på Lillevången.

Hälsa, vård och omsorg

ANSVARIG NÄMND: SOCIALNÄMNDEN

Årets händelser

Hemtjänsten övergick till kommunal regi 1 mars 2019. Samtidigt omorganiserades verksamhetens interna organisation för äldreomsorgen och en gemensam avdelning för äldreomsorg, hälsa- vård och omsorg bildades. Fokus var att skapa en mer enhetlig äldreomsorg med utgångspunkt från brukarna och att skapa förutsättningar för att bygga upp ett teambaserat arbetssätt. Denna verksamhet blev allt för omfattande och beslut är fattat om en mer ändamålsenlig organisation. Under året har verksamheten haft stort fokus på övertagandet av hemtjänst i kommunal regi samt på att förbättra det ekonomiska utfallet för året.

Ytterligare sex platser öppnades på boendet Orion med inriktning demens den 1 mars 2019. På boendeenheten återstår nu sex lägenheter som ännu inte öppnat. Det ses en förskjutning i behov från somatikplatser (fysiska sjukdomar och vanligt åldrande) till demensplatser. Prognosen är att de sista sex demensplatserna behövs från våren 2020 men samtidigt minskar behovet av somatikplatser med lika många.

Det har varit fortsatt svårt att behålla och rekrytera, framförallt, sjuksköterskor och erfarna undersköterskor, vilket påverkar verksamheten både vad det gäller kontinuitet, resurser, kvalitet och ekonomi.

Under hösten 2019 har tre digitaliseringsprojekt genomförts; digitala larm på särskilt boende, ätrobot och läkemedelsrobot. Digital nattinsyn har projekterats och införs i januari 2020.

Beslut fattades och upphandling har genomförts om färdiglagad mat till äldre och personer med funktionsnedsättning som behöver hjälp med måltider och bor i ordinärt boende.

Mål och måluppfyllelse

Brukaren ska uppleva att hon eller han får sina behov tillgodosedda i enlighet med det som överenskommit i genomförandeplanen.

● Målet är inte uppfyllt.

Målsättningen var att 90 % av brukarna skulle uppleva att de har fått sina behov, som beskrivs i genomförandeplanen, tillgodosedda. Det sammantagna resultatet för HVO-verksamheten uppgick till 63 %. 2018 uppgick resultatet till 72 %. Sammanställningen består av resultatet av en undersökning som myndighetsenheten genomförde under året. 56 % av de personer som hade beviljade insatser per 1 januari 2019 tillfrågades. Inom särskilt boende uppger 87 % att de får sina behov tillgodosedda enligt genomförandeplanen medan resultatet i hemtjänsten uppgick till 33 %.

Kommunen tog över utförandet av hemtjänsten den 1 mars 2019. I ambitionen att försöka nå målet har verksamheten arbetat med att utveckla kontaktmannaskapet,

kompetensutvecklat för dokumentation av genomförandeplaner samt tillsatt dokumentationsombud. Övertagandet av verksamheten har dock krävt mycket resurser i ett uppstartsskede och en del aktiviteter har tyvärr släpat efter. Arbetet med att följa brukarnas behov och matchning med insatser i genomförandeplanen har fått stå tillbaka till följd av prioritering av daglig drift, det vill säga utförandet av insatser. Inom särskilt boende är bedömningen att de påminnelser som gjorts om genomförandeplanerna i daglig planering och vid verksamhetsmöten har ökat nöjdheten hos brukarna.

För att kunna uppnå målet, kommer hemtjänsten arbeta systematiskt med att stabilisera och kvalitetssäkra verksamhetens drift och organisation som garanterar personalkontinuitet hos vårdtagare och säker bemanning samt samordning. Fokus framöver kommer att läggas på kompetensutveckling gällande social dokumentation och rutiner för kontaktmannaskapet samt upprättande och uppföljning av genomförandeplan. På dagverksamheten har arbetet med att inkludera närstående i upprättandet av genomförandeplanen förbättrats under 2019, vilket också visas i resultatet som är bättre än föregående år för verksamheten. Som en ytterligare förbättring, inom särskilda boenden kommer personliga möten för uppdatering av genomförandeplanerna att erbjudas.

Verksamheterna ska identifiera nya arbetssätt som leder till en hållbar utveckling, såväl ekonomiskt som socialt.

● Målet är uppfyllt.

Målsättningen var att verksamheterna i socialförvaltningen skulle identifiera nya arbetssätt som leder till en hållbar utveckling såväl ekonomiskt som socialt. Tre olika digitaliseringsprojekt har genomförts från maj till december 2019. Läkemedels- och ätrobot har introducerats och testas inom äldreomsorgen. Projekten har drivits som pilotstudier för att identifiera effektivitet, självständighet hos individen, kvalitetsaspekter och huruvida de kan frigöra tid till annat. Ett annat projekt har syftat till att införa nattinsyn och ett tredje var en pilotstudie för att se hur en ny digital plattform kan effektivisera arbetet på äldreboenden i kommunen. I första skedet handlar det om att införa digitala larm. Erfarenheterna tas vidare i socialförvaltningens väg mot ökad digitalisering.

Brukaren och/eller dess närstående är delaktiga i planeringen av insatserna som ska utföras.

● Målet är inte uppfyllt.

Målsättningen var att 95 % av brukarna som har ett bistånd, eller de närstående som brukaren har valt, skulle vara delaktiga i upprättande av genomförandeplanen. Det sammantagna resultatet för HVO-verksamheten

uppgick till 55 %, utfallet för 2018 var 60 %. Sammanställningen består av resultatet av en undersökning som myndighetsenheten genomförde under året. Inom särskilt boende uppgav 76 % att de har varit delaktiga i upprättandet av genomförandeplanen. I hemtjänsten uppgår resultatet till 29 %. Resultatet för hemtjänsten har höjts efter kommunens övertagande men det är en bit kvar för att nå målet.

I hemtjänsten har det funnits brister i både dokumentation och upprättande av genomförandeplaner. Under året gjordes därför ett gediget arbete med att förbättra kvaliteten på både genomförandeplaner och dokumentation. Verksamheten upplever att en förbättring skett under andra halvan av 2019. Arbetet med att systematiskt följa brukarnas delaktighet vid planeringen av hemtjänstens insatser har dock tyvärr fått stå tillbaka till följd av prioritering av daglig drift, det vill säga utförandet av insatser. På särskilt boende har vårdtagare/anhöriga erbjudits personliga möten i samband med upprättande av genomförandeplan för att öka delaktigheten.

Hemtjänsten kommer arbeta systematiskt med att stabilisera och kvalitetssäkra verksamhetens drift och organisation. Fokus kommer att läggas på kompetensutveckling och rutin för kontaktmannaskap, mötesytor för samverkan, personalkontinuitet hos vårdtagare samt stabiliserad bemanning och samordning. I rutinen för kontaktmannaskap ska löpande kontakt och uppföljning av genomförandeplan tillsammans med vårdtagare och eventuella anhöriga ingå. I arbetet med upprättande av genomförandeplaner behöver ett förbättringsarbete ske i hemtjänsten för att inkludera den enskilde och att använda genomförandeplanen som ett verktyg i det dagliga arbetet.

Brukarna ska mötas av personal som de känner sig trygga med och/eller har förtroende för.

● **Målet är inte uppfyllt.**

Målsättningen var att minst 90 % av brukarna ska uppleva att de har förtroende för personalen. För att mäta resultatet användes frågan ur socialstyrelsens brukarundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" och svaren på frågan om brukaren känner förtroende för personalen. Det sammantagna resultatet för HVO-verksamheten är 79 %. I särskilt boende uppgick resultatet till 74 %, vilket är detsamma som året innan. För hemtjänsten uppgick resultatet till 84 % jämfört med förra årets resultat som var 77 %. Genomsnittet i riket är 85 % inom särskilt boende och 90 % inom hemtjänst.

Resultatet för brukarundersökningen presenterades en kort tid efter att kommunen hade tagit över hemtjänsten i egen regi men resultatet visar på en ökning gentemot föregående år. Resultatet skiljer sig åt mellan de olika särskilda boendena. Verksamheten har arbetat för en ökad nöjdhet men de insatser som gjorts inom särskilt boende för att öka förtroendet för personalen har inte haft önskvärd effekt.

Hemtjänsten kommer fortsatt att arbeta med att höja vårdtagarnas förtroende för och trygghet till personalen. Fokus kommer att vara på tillgänglighet, återkoppling samt rutin för kontaktmannaskap. Verksamheten kommer också att fokusera på planering av bemanning för att uppnå en hög personalkontinuitet hos brukarna och slutligen på hållbart medarbetarskap utifrån Lomma kommuns värdegrund. Inom särskilt boende kommer en utökad dialog föras med vårdtagarna för att ta reda på vad som behöver förändras för att förbättra upplevelsen.

Ekonomi

Den totala negativa budgetavvikelsen var -22,0 mnkr. Avvikelsen beror främst på högre personalkostnader än budgeterat. Hemtjänstens budgetavvikelse, -15 mnkr, beror i huvudsak på ökad bemanning samt högre kostnader för obekvämt arbetstid och övertid med anledning av hög korttidsfrånvaro. Vid uppstart ställdes hemtjänstverksamheten även inför en hög omsättning av chefer, vilket påverkade stabiliteten. Inom HSL-verksamheten har verksamheten stått inför utmaningen att rekrytera legitimerad personal till hemsjukvården parallellt med att personalsättningen varit hög. Den negativa budgetavvikelsen, -5,0 mnkr, beror på kostnader för inhyrda sjuksköterskor. Andra kostnader som påverkat resultatet negativt för verksamheten är uppstartskostnader för hemtjänsten. Tekniska hjälpmedel uppvisar budgetavvikelse med ca -99 mnkr och köp av extern vårdboendeplats -1,0 mnkr.

Utfallet stämmer väl överens med den prognos som lämnades i november. Vissa förändringar har skett inom verksamheten. Hemtjänstens budgetavvikelse har försämrats med -1,2 mnkr jämfört med prognosen med anledning av ett nödvändigt utköp av arbetskläder under sista kvartalet 2019.

Även korttidsvistelsen har ett något försämrat utfall. Vid slutet av året har fler externa platser behövt köpas med anledning av brist på platser i det egna korttidsboendet. För vårdboende blev utfallet 1,2 mnkr bättre än oktoberprognosen då beläggningsgraden gick ner under slutet av året, vilket innebär en lägre kostnad mot Frösunda.

ÅTGÄRDER FÖR BOKSLUT I BALANS

Under året har ett flertal åtgärder vidtagits för att bidra till att få ett bokslut i balans. Anställningsstopp och vakanshållning av tjänster har tillämpats i hela verksamheten, vilket i vissa fall har krävt ett dispensförfarande. Svårigheten att rekrytera sjuksköterskor har fortsatt och det har inte varit möjligt att helt utesluta inhyrd personal under året, dock har det minskat. Grundbemanningen i hemtjänsten har utökats för att motverka övertid och en restriktivitet i tillsättning av vikarier har skett. Justering av scheman i hemtjänsten har också gjorts under hösten för att öka effektiviteten. En hög korttidsfrånvaro och utmaningar i planeringen har dock bidragit till att åtgärderna inte visat önskad effekt fram till årets slut. Från och med juni 2019 är andelen planerad tid hos brukare i hemtjänsten högre. Det visar att effektiviteten har höjts under hösten och

arbetet med att utveckla och identifiera relevanta nyckeltal fortsätter.

Under året togs beslut om att göra en omställning inom den förebyggande verksamheten. Verksamheten minskades med 1,5 tjänst och det får full ekonomisk effekt 1 januari 2020.

Revidering av riktlinjer för biståndsbedömda insatser enligt socialtjänstlagen har gjorts under hösten 2019. Ett flertal förändringar kommer att ge ekonomiska effekter under 2020.

Förberedelser har gjorts under hösten för implementering av digital natttillsyn som kommer att ge ekonomiska effekter 2020.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

Sedan 2016-03-01 utförs vård och omsorg i Lomma kommuns särskilda boenden (Strandängsgatan, Vega, Orion och Jonasgården) på entreprenad av Frösunda Omsorg AB. Uppföljning av utförarens verksamhet regleras i avtal och under året har en större avtalsuppföljning gjorts. Uppföljningen har granskat ett flertal parametrar bland annat avvikelshantering, behandling av inkomna klagomål och kompetensfrågor. Under våren och hösten genomfördes även brukarundersökningar. Frösunda Omsorg AB kommer den 1 mars 2021 att avsluta sitt uppdrag i Lomma kommun som utförare av verksamheten särskilt boende då kommunen tar över driften.

Framtid

Befolkningsprognosen visar att andelen äldre blir allt fler vilket kommer att innebära ett ökat behov av vård och

omsorg. Socialnämnden behöver, för att möta de ökade behoven, hitta nya arbetssätt och digitala lösningar för den vård och omsorg som bedrivs men också vara en attraktiv arbetsgivare som medarbetare vill stanna hos och söka sig till.

Lagen om samverkan kring utskrivning från slutenvård och sjukvård (SVU) trädde i kraft 2018. Det är en ny lagstiftning som innebär att patienter i slutenvården snabbare ska kunna komma hem till sitt egna hem. Ett nära samarbete mellan slutenvård, hälsovalsenheterna och kommunen är nödvändigt för att säkerställa övergångarna mellan slutenvård och öppenvård.

Kompetensförsörjningen inom vård och omsorg har under de senaste åren blivit alltmer ansträngd och det är idag svårt att rekrytera såväl undersköterskor som sjuksköterskor. Kommunen behöver arbeta intensivt med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Den 1 mars 2021 tar kommunen över särskilt boende till egen drift. Förberedelserna är igång för att utveckla och säkerställa en hållbar verksamhet av hög kvalitet.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	43 780	46 588	77 435	78 706
Kostnader	-236 083	-248 797	-313 883	-293 189
Driftnetto	-192 303	-202 209	-236 448	-214 483
Budgetavvikelse	8 762	3 044	-21 965	

Verksamhetsmått

	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Antal invånare 65 år och äldre	5 027	5 085	5 081	5 069
Antal invånare 85 år och äldre	604	640	648	639
Antal invånare med omvårdnasinsatser i hemmet	241	248	257	250
Kostnad (tkr) per brukare med omvårdnasinsatser i hemmet	157	163	221	159
Antal personer i särskilt boende (exkl. servicelägenheter)	144	148	155	153
Kostnad (tkr) per brukare för särskilt boende (entreprenad)	435	444	448	452
Externt köp av korttidsvistelse (antal dygn)	179	610	159	0



För- och grundskoleverksamhet

ANSVARIG NÄMND: BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Årets händelser

Timplanen i ämnena idrott och hälsa samt matematik har utökats. Konsekvenserna blir ett utökat behov av lokalyta för idrott- och hälsa och ökad bemanning motsvarande fem tjänster.

Förskolans läroplan har reviderats (Lpfö 18). Revideringen innebär bland annat ett förtydligande av förskolläraernas ansvar för undervisningen. En professionsinriktning inom ramen för professionsprogrammet har startats i syfte att stödja förskollärarna med anledning av det ökade ansvaret.

Legitimationskrav för lärare i fritidshem har införts. Kravet innebär att legitimerade lärare i fritidshem ansvarar för planering och utvärdering av undervisningen.

Chromebooks-datorer har köpts in till all personal i förskolan. Syftet med satsningen är att genomföra läroplanens mål avseende digitalisering. Satsningen bedöms även förbättra kommunikationen internt och externt.

Mål och måluppfyllelse

Förskolan stimulerar och utmanar barnet i dess utveckling och lärande.

● Målet är uppfyllt.

Målet mäts via enkäten miljö för lärande. Mätintervallet 2-3 ska uppnås för att målet ska vara uppfyllt. Skalan i mätningen är 1-4. Nämndsmålet mäts via två målvärden, där båda ska vara uppnådda för att målet ska vara uppfyllt.

- Förskollärares bedömning av att undervisningen genomförs så att den stimulerar barns lärande och utveckling. Resultat: 2019: 3-4
- Vårdnadshavares upplevelse av att undervisningen genomförs så att den stimulerar barns lärande och utveckling. Resultat: 2019: 3-4

Den mätning som genomförts visar sammantaget att barnen i förskolan stimuleras i sin utveckling och i sitt lärande.

Fokus under 2020 kommer att riktas mot lärmiljöerna i förskolan. Verktygen för att åstadkomma detta är förskolläraernas planerings- och reflektionstid. Inom ramen för professionsprogrammet kommer ytterligare en satsning att genomföras med inriktning mot förskollärare i Lomma kommun.

Grundskolan utvecklar alla elevers kunskaper så långt som möjligt.

● Målet är inte uppfyllt.

Nämndsmålet mäts med utgångspunkt i tre målvärden, där samtliga ska vara uppnådda för att målet ska vara

uppfyllt. Redovisningen av målvärdenas resultat nedan presenteras exklusive nyanlända;

- Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolan 100 %.
Målvärdet är inte uppfyllt. Resultat: 2018: 95,7 %; 2019: 98,5 %
- Meritvärdet för elever i årskurs 9 är i snitt minst 250 poäng.
Målvärdet är uppfyllt. Resultat: 2018: 269,3; 2019: 268,4
- Andelen elever i årskurs 9 som är godkända i alla ämnen är minst 92 %.
Målvärdet är uppfyllt. Resultat: 2018: 96,0 %; 2019: 96,8 %

Målvärdet att 100 % av eleverna ska vara behöriga till gymnasieskolan har inte uppnåtts. De övriga målvärdena har uppnåtts. Skolorna fortsätter arbetet med att organisera och strukturera verksamheten så att eleverna upplever minskad stress vad gäller bedömning av prestationer och betygsättning. Den kommunövergripande särskilda undervisningsgruppen, kartläggning och identifikation av elever i behov av anpassningar och särskilt stöd samt systematisk kunskapsuppföljning är redskap för att nå målet.

Vårdnadshavare i förskolan och grundskolan är nöjda med inflytande och utvecklingssamtal.

● Målet är uppfyllt.

Nämndsmålet mäts med utgångspunkt i två målvärden, där samtliga ska vara uppnådda för att målet ska vara uppfyllt. Mätintervallet 2-3 ska uppnås för att målet ska vara uppfyllt. Skalan i mätningen är 1-4.

- Vårdnadshavarna upplever ett gott samarbete med skolan.
Målvärdet är uppfyllt. Resultat: 2019: 3-4
- Vårdnadshavarna upplever att det vid utvecklingssamtalen ges tillräcklig information om elevens kunskapsutveckling.
Målvärdet är uppfyllt. Resultat: 2019: 3-4

Vårdnadshavare i grundskolan upplever ett gott samarbete och att det ges tillräcklig information om elevernas utveckling på utvecklingssamtalen. Fokus framåt är fortsatt utveckling av utvecklingssamtalen med fokus på elevernas kunskapsutveckling.

I förskolan och grundskolan är barn och elever trygga.

● Målet är uppfyllt.

Nämndsmålet mäts med utgångspunkt i fyra målvärden, där samtliga ska vara uppnådda för att målet ska vara uppfyllt. Mätintervallet 2-3 ska uppnås för att målet ska vara uppfyllt. Skalan i mätningen är 1-4.

- Förskollärares bedömning av hur miljön i förskolan bidrar till barns trygghet.

Målvärdet är uppfyllt. Resultat: 2019: 3-4

- Vårdnadshavares upplevelse av barns trygghet i förskolan.

Målvärdet är uppfyllt. Resultat: 2019: 3-4

- Elevers upplevelse av trygghet i grundskolan.
Målvärdet är uppfyllt. Resultat: 2019: 3-4
- Vårdnadshavares upplevelse av elevens trygghet i grundskolan.
Målvärdet är uppfyllt. Resultat: 2019: 3-4

Enkäten Miljö för lärande och utveckling visar generellt att barn, elever och vårdnadshavare i huvudsak upplever en trygg miljö i för- och grundskolan i Lomma kommun. Organisation, struktur och anpassning behöver utvecklas ytterligare för att bättre tillgodose behoven hos de elever som har eller riskerar att få problematisk skolfrånvaro.

Ekonomi

För- och grundskoleverksamheten hade en negativ budgetavvikelse om 2,8 mnkr vid årets slut. Avvikelsen finns i huvudsak inom köp och försäljning av utbildningsplatser.

Förskoleverksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse om 0,2 mnkr. Avvikelsen går främst att härleda till att intäkterna avseende föräldraavgifter blev lägre än budgeterat samt att fler barn än budgeterat har valt att gå i en fristående förskola.

Enheterna redovisar dock en positiv budgetavvikelse, vilket går att härleda till lägre personalkostnader samt att antalet barn i förskolan blev något fler än budgeterat.

Grundskoleverksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse på 2,9 mnkr. Avvikelsen går dels att härleda till att kostnaderna för köp av placeringar från fristående skolor blev högre än budgeterat. Likaså blev intäkterna för försäljning av platser lägre. Även kostnaden för nyanlända blev högre än budgeterat.

Grundskoleenheterna redovisar sammantaget en positiv budgetavvikelse. Kvarstående medel från statsbidraget riktat mot lågstadiesatsningen har överförts till år 2020.

Centrala barn- och elevhälsan visade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 0,9 mnkr. Avvikelsen beror främst på färre placeringar än budgeterat i externa skolverksamheter. Fler elever än budgeterat var i behov av skolskjuts, vilket påverkade avvikelsen negativt.

Gemensam verksamhet redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,6 mkr vid året slut, vilket beror på extraordina personalkostnader.

Årets utfall var en försämring jämfört med oktoberprognosen med -1,6 mnkr. Prognosavvikelsen beror på att köp av plats i grundskolan blev 1,0 mnkr högre än prognostiserat. Genom att en del av statsbidraget riktat mot lågstadiesatsningen överfördes till 2020 blev grundskolenheternas nettokostnader högre än prognostiserat.

En översyn av förvaltningens administration påbörjades 2016 med syftet att nå effektiviseringskravet för barn-

och utbildningsnämnden 2017-2019 om 5,6 mnkr. Detta har åstadkommit genom minskad personalbemanning (4,2 mnkr) och alternativa driftsformer (1,0 mnkr) samt avskaffande av bonusprogram vid rekrytering (0,4 mnkr).

ÅTGÄRDER FÖR BOKSLUT I BALANS

För att åstadkomma bokslut i ekonomisk balans mot budget beslutade nämnden 2018 att ekonomisk uppföljning ska vara en del i den interna kontrollen under året. Det arbets sätt för uppföljning som infördes 2018 fortsatte även under 2019. Inom ramen för kontroll görs uppföljning av ekonomisk avvikelse i förhållande till budget. Det som kontrolleras är personalkostnader. Samtliga verksamhetschefer följer upp det ekonomiska utfallet med berörd budgetansvarig chef minst två gånger per termin, vid ytterligare möte för avstämning inför bokslut och av ny budget. Budgetansvarig chef stämmer även av sin personalplanering inför kommande läsår med överordnad chef.

Kommentarer till investeringsredovisning

Barn- och utbildningsnämndens budget för investeringar uppgick under 2019 till 11,9 mnkr. Totalt användes 12,5 mnkr, vilket innebär en negativ budgetavvikelse om 0,7 mnkr. Största avvikelsen går att härleda till investeringsanslaget för inventarier till Pilängsskolan, -0,9 mnkr. Detta är dock ett pågående projekt, den negativa avvikelsen kommer att överföras till kommande år och möts av budgetanslag 2020 och 2021. De mindre investeringarna avviker med -0,3 mnkr och anslaget för personaldatorer 2019, totalt 3,2 mnkr, avviker med -0,5 mnkr. Utöver detta finns det några pågående projekt med positiva avvikelser.

Framtid

Förvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare. Arbetet med att utveckla organisationskulturen, ledarskapet, arbetsmiljön, tillitsstyrningen och möjlighet till fördjupning av den egna professionen kommer att fortsätta. Barnkonventionen har från och med 2020 införts i lagstiftningen. För att säkerställa lagstiftningens efterlevnad kommer förvaltningen att granska implementeringen inom ramen för arbetet med intern kontroll 2020. Den ökade elevvolymen kombinerad med utökningen av timplan i ämnet idrott och hälsa innebär att det inför höstterminen 2021 saknas utrymme motsvarande totalt två fullstora idrottshallar, fördelat på sex av kommunens grundskolor. Den utökade timplanen innebär också att behovet av idrottslärare ökar. Regeringen beslutade 2017 om en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet. Det övergripande målet i den nationella strategin är att det svenska skolväsendet ska vara ledande i att använda digitaliseringens möjligheter för att uppnå en hög digital kompetens hos barn och elever i syfte att främja kunskapsutvecklingen och likvärdigheten. Digitaliseringsstrategin innehåller tre fokusområden för åtgärder som sammantaget ska leda till att det övergripande målet uppnås.

Fokusområdena är:

- Digital kompetens för alla i skolväsendet
- Likvärdig tillgång och användning
- Forskning och uppföljning kring digitaliseringens möjligheter

Arbetet med barn och ungas mående i kommunen är ett angeläget och prioriterat område för alla förskolor och grundskolor. Förvaltningen ser stark koppling mellan skolornas organisatoriska förutsättningar och stress, hög arbetsbelastning samt problematisk skolfrånvaro för eleverna. Förskolan kommer att ta fram metodstöd som riktar sig till de yngre barnen. I grundskolan planeras ett pilotprojekt inom några enheter att genomföra programmet *hälsa, omtanke, prevention för psykisk hälsa* (HOPP). Medel har dessutom sökts från specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) för att starta ett mobilt team kopplat till elever med problematisk skolfrånvaro. Om det beviljas kan projektet starta hösten 2020.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	90 440	88 637	88 236	84 183
Kostnader	-672 673	-685 613	-709 736	-702 915
Driftnetto	-582 233	-596 976	-621 500	-618 732
Budgetavvikelse	-5 791	-2 423	-2 768	

Verksamhetsmått

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Nettokostnad per kommunal plats (tkr)				
1-5 år	104,5	107,1	110,0	110,7
6 år	90,7	92,8	94,9	94,1
7-15 år	92,4	95,0	97,1	96,0



Invigning av de nya delarna av Pilängskolan i Lomma, skedde i augusti 2019.

Gymnasieskola och vuxenutbildning

ANSVARIG NÄMND: BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Årets händelser

I augusti 2019 startades svenska för invandrare (SFI) i egen regi, med två undervisningsgrupper. Förvaltningen har två legitimerade lärare som har behörighet att undervisa även på grundläggande nivå i ämnena svenska och engelska. Syftet att ha SFI i egen regi är att underlätta uppföljningen och tidig integration samt att förebygga avhopp. Målet är att de studerande ska klara minst två kurser inom två år, framför allt studerande på studieväg 2 och 3.

Under 2019 har uppföljningen av elever med omfattande stödbehov ytterligare utvecklats genom att alla gymnasieskolor i oktober-november kontaktas av lärcentrum i syfte att följa upp att de rekommenderade stödåtgärderna satts in. Vid behov av och beviljade tilläggsbelopp följs även detta upp på respektive gymnasie- och gymnasiesärskola. Detta arbete har inneburit betydligt minskade kostnader.

Det förebyggande arbetet i KAA, kommunernas aktivitetsansvar för ungdomar, har utvecklats genom deltaganden på föräldramöten i årskurs 9, vid elevkonferenser och vid möten med elevhälsoteamen. Lärcentrum deltar aktivt i Bjärreds och Lommas interaktionsgrupp (polis, fältgrupp, socialförvaltning, rektorer och kuratorer). Syftet med dessa åtgärder är att nå barn- och utbildningsnämndens mål om 100 procent behörighet till gymnasieskolan.

Mål och måloppfyllelse

I gymnasieskolan är genomströmningen hög.

• Målet är uppfyllt.

Nämndsmålet mäts med utgångspunkt i fyra målvärden, där samtliga ska vara uppnådda för att målet ska vara uppfyllt. Mätning av måloppfyllelse sker med utgångspunkt i utbildningsresultat från vårterminen 2019. Resultaten för höstterminen 2019 är ännu inte tillgängliga.

- Minst 85 % av gymnasieeleverna inom högskoleförberedande program tar examen inom 3 år. Resultat: Vt 2018: 85,0 %; Vt 2019: 86,8 %
- Minst 65 % av gymnasieeleverna inom yrkesförberedande program tar examen inom 3 år. Resultat: Vt 2018: 75,0 %; Vt 2019: 75,0 %
- Minst 90 % av gymnasieeleverna inom högskoleförberedande program tar examen inom 4 år. Resultat: Vt 2018: 89,1 %; Vt 2019: 91,2 %
- Minst 70 % av gymnasieeleverna inom yrkesförberedande program tar examen inom 4 år. Resultat: Vt 2018: 78,6 %; Vt 2019: 80,0 %

Förvaltningen bedömer att det finns tre orsaker till den förbättring av resultaten som visas:

- När eleverna påbörjar sin gymnasieutbildning har de höga ingångsvärden, meritvärdet från grundskolan har haft en stigande trend.

- Grundskolan arbetar tillsammans med Lärcentrum kring ett utvecklingsområde som handlar om övergången till gymnasiet. Fokus ligger på att ge gymnasieskolorna kunskaper om de elever som har behov av särskilt stöd och extraordinära stödbehov. Syftet med det är att gymnasieskolorna ska fortsätta arbetet med anpassningar av utbildningen i enlighet med aktuella elevers behov.
- Lärcentrum följer även upp arbetet fysiskt på gymnasieskolorna för de elever som har tilläggsbelopp. Syftet med detta är att hemkommunen tar ansvar och ställer krav på den huvudman som genomför utbildningen så att eleverna når målet med utbildningen.

De utvecklingsarbeten som redovisats under punkterna 2 och 3 ovan kommer att fortsätta utvecklas under 2020.

Ekonomi

Gymnasieskolan hade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 4,6 mnkr. Genomsnittskostnaden för köp av plats var under året lägre än budgeterat, vilket delvis motverkades av fler elever. Statsbidragsintäkter och lägre kostnad än budgeterat för tilläggsbelopp inom gymnasieskolan bidrog också till den positiva budgetavvikelsen.

Vuxenutbildningen hade en negativ budgetavvikelse på 0,5 mnkr vid årets slut. Avvikelsen beror främst på fler studerande än budgeterat inom grundläggande vuxenutbildning och svenska för invandrare.

Prognosen i samband med oktoberrapporten var att vuxenutbildningen skulle få en positiv budgetavvikelse på 3,0 mnkr vid årets slut. Avvikelsen blev 4,6 mnkr. Prognosavvikelsen beror på att tilläggsbeloppen blev färre än förväntat samt att genomsnittspriset vid köp av plats och kostnaden för busskort blev lägre.

Vuxenutbildningen prognostiserades få en negativ budgetavvikelse på 1,5 mnkr. Avvikelsen blev minus 0,5 mnkr. Störst prognosavvikelse fanns inom svenska för invandrare. Fler elever än prognostiserat avslutade utbildningen i förtid eller påbörjade aldrig utbildningen. Sedan halvårsskiftet 2019 bedrivs SFI-undervisning även i egen regi och efterfrågan på den utbildningen har varit hög. Det har även medverkat till att antal köpta utbildningar blivit färre än förväntat och kostnaden lägre.

Framtid

SFI-utbildningen kommer under 2020 utökas genom att en undervisningsgrupp startar på kvällstid, för de som arbetar. Dessutom kommer ytterligare undervisningsgrupper på dagtid att starta för att möta efterfrågan från Lomma kommun och andra kommuner.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	6 658	6 234	6 905	5 270
Kostnader	-109 985	-119 456	-127 606	-130 042
Driftnetto	-103 327	-113 222	-120 701	-124 772
Budgetavvikelse	666	3 550	4 071	

Verksamhetsmått

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Genomsnittlig kostnad per elev i gymnasieskola (tkr)	111,6	114,9	117,6	118,4
Antal helårsplatser, vuxenutbildning	117	151	175	125
Nettokostnad per helårsplats vuxenutbildning (tkr)	45,2	42,7	44,5	56,1



Kostverksamhet

ANSVARIG NÄMND: BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Årets händelser

Arbetet för minskat matsvinn i Lomma kommuns för- och grundskolor har gett resultat. Lomma kommun har dokumenterat matsvinn sedan 2013 och siffrorna visar på att svinnet stadigt har minskat. Årets resultat blev 15 %, vilket är första gången som målet är uppfyllt.

En ny tjänst som kostsamordnare har tillsatts under hösten, i syfte att åstadkomma en förbättrad och mer individanpassad måltidssituation för de äldre i särskilda boende.

Under år 2019 har kökscheferna genomgått ett professionsprogram, i syfte att förbättra den operativa arbetsledningen i köken.

Mål och måluppfyllelse

Kostverksamheten är uppskattad och hållbar.

• Målet är uppfyllt.

Nämndsålet mäts med utgångspunkt i fyra målvärden, där samtliga ska vara uppnådda för att målet ska vara uppfyllt.

Minst 80 procent av barnen är nöjda med maten.

Målvärdet gällande uppskattning av maten är uppfyllt. Genomförd enkätundersökning 2019 visar att 80 procent av eleverna är nöjda eller mycket nöjda med maten.

Resultat: 2018: 80,0 %; 2019: 80,0 %

- *Minst 25 procent av maten består av ekologiska livsmedel.*

Målvärdet gällande 25 procent ekologiskt livsmedel är uppfyllt. Andelen ekologiskt livsmedel för 2019 uppgår till 27 procent. Resultat: 2018: 26,5 %; 2019: 27,0 %

- *Högst 15 procent av kosten inom för- och grundskolan blir till svinn.*

Målvärdet gällande svinn är uppfyllt. Resultatet av genomförd mätning avseende svinn i förskola och grundskola visar 15 procents svinn. Målet på högst 15 procent är, i jämförelse med andra kommuner, väldigt högt satt. De flesta kommuner har mål om högst 17 procent. Det har skett en förbättring sedan 2018 då resultatet var 16 procent.

Resultat: 2018: 16,0 %; 2019: 15,0 %

- *Minst 85 procent av de äldre är nöjda med maten.*

Målvärdet är uppfyllt. 86 procent av de äldre var 2019 nöjda med maten vid mätning på Havsblick. Resultat: 2018: 80,0 %; 2019: 86,0 %

I ett pilotprojekt i två grundskolor har skolmåltiden integrerats i lektionsspassen, "Lunch på lektionstid". Projektet har dubbla syften, att minska stressen för eleverna och att minska matsvinnet. Arbetet har redan under 2019 visat positiva resultat.

Under våren 2020 kommer en fördjupad uppföljning av projektet att ske för att ge ett underlag för hur arbetet kan utvecklas vidare.

Ekonomi

Kostverksamheten redovisar en positiv budgetavvikelse om 0,3 mnkr vid årets slut. Avvikelsen går främst att härleda till högre intäkter än budgeterat. Enheten har under året haft högre personalkostnader än budgeterat, vilket kompenseras av lägre kostnader för livsmedel.

Oktoberprognosen pekade på en negativ budgetavvikelse med 0,3 mnkr vid årets slut, anledningen till förbättringen är att intäkterna blev högre och livsmedelskostnaderna lägre än vad som förutsågs i prognosen.

Framtid

För att möta behovet av klimatanpassade måltider kommer kostverksamheten att arbeta med att öka antalet maträtter som innehåller hög andel proteiner från växtriket. Detta genom att erbjuda vegetariska maträtter samt minska animaliskt protein och öka det vegetabiliska proteinet i kötträtterna. Kostverksamheten kommer också att arbeta med att öka samverkan med verksamheterna, i syfte att förhöja måltidsupplevelsen och skapa bättre förutsättningar för eleverna i skolan att uppnå utbildningsmålen.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	46 088	50 215	52 783	49 699
Kostnader	-45 912	-50 636	-52 525	-49 699
Driftnetto	176	-421	258	0
Budgetavvikelse	549	10	258	

Verksamhetsmått

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Antal portioner				
1-5 år	286 254	276 015	289 054	269 000
6-15 år	650 199	669 036	649 007	657 000
HVO	92 141	93 458	94 400	
Genomsnittlig portionskostnad (kr)				
1-5 år	46,35	49,13	49,87	50,99
6-15 år	35,28	36,84	37,34	39,12
HVO	107,99	111,72	115,46	114,70

Fritidsverksamhet

ANSVARIG NÄMND: KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Årets händelser

Under året har Pilängsbadet med hallar, sålts och ägs numera av Kunskapsporten som även ansvarar för verksamheten där. Verksamheten på Pilängsbadet har fortsatt med samma höga ambitionsnivå som tidigare med fokus på simundervisning för elever i grundskolan, simskola/träning och familjebad.

Samtlig personal på fritidsklubbarna har utbildats inom professionsprogrammet. Inriktningen fokuserade på personalens uppdrag, kopplat till läroplanen (Lgr 11).

Under året har en stor parkourpark invigts i Bjärred. Den har använts flitigt både av föreningslivet och av allmänheten.

Fritidsgården i Lomma har fått fler besökare då fritidsgården i Arlov har stängts varannan helg. Samarbetet mellan Lomma och Burlöv kommuners fältverksamheter har avslutats då fältgruppen i Burlöv lagts ner.

Förvaltningen har stöttat bildandet av fyra skolidrottsföreningar. Föreningarna styrs och leds av ungdomarna själva och syftar till att ungdomar ska kunna prova olika sorters idrott utan tävlingsmoment.

Under året har förvaltningen gjort insatser för att minska spridningen av gummigranulat från konstgräsplaner. Med stöd av ett bidrag på 1 mnkr från Naturvårdsverket har grindar, raster, borststationer och fallor i avlopp installerats. Området kring konstgräsplanerna har också sanerats.

Mål och måluppfyllelse

Kommuninvånarna ska uppleva hög kvalitet och tillgänglighet med de verksamheter och tjänster som erbjuds.

• Målet är uppfyllt.

Målet mäts genom Statistiska Centralbyråns (SCB) medborgarundersökning, området Nöjd Region Index (NRI) – Fritidsmöjligheter. Resultatet av undersökningen redovisas i bedömningsskala 1-100. Målvärdet för målet är att "Medborgares nöjdhet med fritidsmöjligheter är minst 66". Resultat i 2019 års mätning blev index 66. I jämförelse med 2018 ligger målvärdet på samma nivå. Resultaten av mätningen är en samlad bedömning av hur medborgarna ser på fritidsmöjligheter i kommunen. De faktorer som har de högsta värdena är tillgången till parker, grönområden och natur samt möjligheten att utöva sina fritidsintressen. Sämre värden har tillgången till idrottsevenemang. Förvaltningen kommer att fortsätta sitt arbete med stöd till föreningslivet och utveckling av möjligheter till motion och idrottande.

Stärka barn- och ungdomar i skolan med skapande, rörelse, kreativitet och kultur.

• Målet är uppfyllt.

Målet mäts genom: Fokusgrupper som undersöker om "Eleverna är nöjda med fritidsklubbens verksamhet". Resultaten från fokusgrupperna visar att eleverna är nöjda. När det gäller elevernas nöjdhet med fritidsklubbens verksamhet har mätning skett i samband med granskning av fritidsklubbarnas verksamhet i Lomma kommun. Undersökningen visar att eleverna trivs och känner sig trygga i verksamheten och att de har stort inflytande över vilka aktiviteter som ska genomföras. Granskningen visade dock på en del förbättringsområden i fritidsklubbens verksamhet. De förbättringsområden som noterats i granskningen avser dock inte elevernas nöjdhet. Framåt kommer en fortsatt utveckling av fritidsklubbarnas arbete ske i samverkan med skolan. All personal på fritidsklubbarna utbildas också inom professionsprogrammet, i samverkan med Malmö universitet. Inriktningen fokuserar på personalens uppdrag kopplat till läroplanen.

Ekonomi

Fritidsverksamheten visade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 0,3 mnkr. Fler barn än budgeterat på fritidsklubbarna gav en positiv budgetavvikelse avseende avgifter. Anläggningar och föreningsbidrag visade negativa budgetavvikelser som balaserades av centralt budgeterade medel.

I oktoberrapporten lämnade fritidsverksamheten en helårsprognos i balans med budget.

Kultur- och fritidsnämndens effektiviseringskrav för år 2017-2019 på 0,7 mnkr är uppnått genom minskad bemanning av administrativ personal på förvaltningen och minskning av en cheftjänst inom anläggningsverksamheten.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

Verksamheten har regelbundna avstämningar med Kunskapsporten som driver Pilängsbadet och Pilängshallarna.

Framtid

Barnkonventionen har från och med 2020 införts i lagstiftningen. För att säkerställa lagstiftningens efterlevnad kommer förvaltningen att granska implementeringen inom ramen för arbetet med intern kontroll 2020. Det kommer även att ske utbildningsinsatser avseende barnkonventionen i verksamheterna och kommunens föreningar.

Beslut har tagits om en ny idrottshall i Bjärred som planeras tas i bruk inför höstterminen 2022. Hallen kommer i första hand att vara anpassad till gymnastik.

Behovet av en förstärkning av trygghetsarbete kommer att öka när ny tågstation i Lomma tas i drift.

Föreningslivet är en utmärkt väg in i det svenska samhället, med möjligheter till nätverkande, språkräning och ett socialt sammanhang för de nyanlända. Förvaltningen har anställt en föreningslots, med stöd av projektmedel från samordningsförbundet finansiell samordning (FINSAM). Syftet med projektet är att förbättra möjligheten för nyanlända till integration i det svenska samhället.

Under 2020 kommer Riksidrottsförbundet (RF) att presentera förslag på nya bestämmelser för föreningsbidrag. Bidragsreglerna kommer att utgå från RF:s strategi, idrott för hela livet.

Driftredovisning				
Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	12 998	15 383	15 237	14 702
Kostnader	-45 929	-48 654	-48 048	-47 789
Driftnetto	-32 931	-33 271	-32 811	-33 087
Budgetavvikelse	134	-401	276	

Verksamhetsmätt

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Pilängsbadet				
Antal besök per år	76 440	73 120	Sålt 2019	75 000
Genomsnitt besök per dag	273	261	Sålt 2019	270
Idrottsanläggningar; stora hallar				
Nyttjandegrad, total tid %	90	95	95	90
Idrottsanläggningar; övriga hallar				
Nyttjandegrad, total tid %	80	85	90	90
Samlingslokaler				
Nyttjandegraden, total tid %	44	45	50	50
Café Stationen				
Genomsnittligt antal besökare/kväll	18,4	25	26	40
Café Centralen				
Genomsnittligt antal besökare/kväll	35	28	28	40



Parkourparken i Bjärred, vid invigningen i augusti 2019.

Kulturverksamhet

ANSVARIG NÄMND: KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Årets händelser

Antal elever inom kulturskolan har ökat till över 900. Under året har det gjorts en utredning som visar att den begränsande faktorn för att ta emot fler elever är bristen på lokaler. Kulturskolan har under året arbetat med kortkurser under loven, i syfte att nå fler elever.

Kulturskolan har genomfört projekt i olika former med målsättningen att alla ska få prova en ny kulturaktivitet. Projektveckan innehöll bland annat avancerade workshops i sångteknik, klassiskt gitarrspel, musikteori- och lekationer, kammarmusikspel samt dansworkshop. Veckan avslutades med att alla elever bjöds på konsert.

Antalet skolbibliotekarier har under året ökat efter en riktad satsning på utbildade skolbibliotekarier i samtliga skolor i kommunen.

Kulturgarantin, som innebär att barn från 4 till 15 år får en professionell kulturupplevelse minst en gång per år, har kopplats ihop med målen i skolans läroplan och den ordinarie undervisningen. Fokusgrupper av elever har skapats för ett större elevinflytande på de kulturarrangemang som genomförs.

Inom biblioteksverksamheten har ett projektet avseende digital kompetens genomförts i syfte att kommuninvånarnas användning av verksamhetens digitala verktyg ska öka.

På biblioteken har programverksamheten utvecklats genom bland annat projektet bokstart samt ökade insatser gentemot småbarnsföräldrar för att främja högläsning i hemmen. Ytterligare läsecirkel har genomförts för vuxna genom ett samarbete med Lunds universitet.

Mål och måluppfyllelse

Kommuninvånarna ska uppleva hög kvalitet och tillgänglighet med de verksamheter och tjänster som erbjuds.

● Målet är uppfyllt.

Målet mäts genom Statistiska Centralbyråns (SCB) medborgarundersökning, området Nöjd Region Index (NRI) – Fritidsmöjligheter. Resultatet av undersökningen redovisas i bedömningsskala 1-100. Målvärdet för nämndsmålet är att medborgares nöjdhet med fritidsmöjligheter ska vara minst 66. Resultat år 2019 blev index 66. I jämförelse med 2018 ligger målvärdet på samma nivå. Resultaten av mätningen är en samlad bedömning av hur medborgarna ser på kulturmöjligheter i kommunen. De faktorer som de har de högsta värdena är möjligheten att utöva kultur och föreningsliv. Sämre värden har nöjesutbudet och tillgången till kulturevenemang. Förvaltningen kommer att fortsätta sitt arbete med att i samarbete med

föreningslivet öka tillgången till kulturaktiviteter. Fokus kommer främst att vara riktat mot Bjärred.

Elever och vårdnadshavare ska vara nöjda när det gäller kvalitet på utbildning och utbud i Kulturskolan.

● Målet är uppfyllt.

Målet mäts genom en enkätundersökning. Resultaten av undersökningen redovisas i bedömningsskala 1-5. För att målet ska vara uppfyllt ska resultatet visa minst 4,0 inom samtliga områden som undersöks. Nedan redogörs för resultaten.

- *Elever är nöjda med kulturskolans kvalitet på utbud*”. Resultat: 4,5.
- *Elever är nöjda med kulturskolans kvalitet på utbildningen*. Resultat: 4,5
- *Vårdnadshavare är nöjda med kulturskolans kvalitet på utbud*. Resultat: 4,5
- *Vårdnadshavare är nöjda med kulturskolans kvalitet på utbildningen*. Resultat: 4,5
- *Elever och vårdnadshavare är nöjda med kulturskolans kvalitet på utbud och utbildning*. Båda kategorierna får resultatet 4,5.

87,8 procent av de svarande eleverna saknar inte något i Kulturskolans utbud. En del av de som svarar ja efterfrågar aktiviteter som redan finns men kanske behövs i större omfattning exempelvis ensembler. Några få svarar ämnen som kulturskolan idag inte erbjuder, till exempel harpa, orgel och balett. Kulturskolan har infört förväntansamtal vid terminens start i syfte att öka elevernas delaktighet i undervisningen.

Kulturskolan ska fortsätta synas i kommunen och marknadsföra sin verksamhet samt ta in idéer och synpunkter från elever och vårdnadshavare. Fokus är att nå de som idag inte deltar i kulturskolans undervisning.

Stärka barn- och ungdomar i skolan med skapande, rörelse, kreativitet och kultur.

● Målet är uppfyllt.

Målet mäts genom fokusgrupper och undersöker följande områden;

- *Eleverna är nöjda med kulturaktiviteterna*. Resultat: Eleverna är i huvudsak nöjda.
- *Eleverna är nöjda med skolbiblioteket*. Resultat: Eleverna är i huvudsak nöjda.

Fokusgrupper har använts som underlag för kvalitativ mätning av nämndmålet. Den kvalitativa mätningen har kompletterats med en enkät angående elevernas syn på skolbiblioteken.

Kulturaktiviteterna- Intervjuer visade att eleverna är intresserade av att se på och uppleva olika kulturformer, även om variation mellan individer förekom. En lärdom

som förvaltningen drog av elevintervjuerna är betydelsen av att skolan fördjupar upplevelsen av kulturaktiviteten.

Skolbiblioteket - En enkätundersökning har genomförts i årskurserna fem och sju. 587 elever har besvarat enkäten. Resultaten visar att eleverna anser att skolbiblioteket är en viktig del av skolan och att eleverna får stöd och hjälp när de besöker biblioteket. Eleverna anser också att de kan sitta i lugn och ro på skolbiblioteket. Förbättringsområden enligt eleverna är att skolbiblioteket bidrar till att få lust att läsa och att söka information kopplad till uppgifter i skolarbetet.

Framöver kommer förvaltningen att arbeta med att förbättra skolans för- och efterarbete med kulturaktiviteter i syfte att fördjupa upplevelsen, samt förstärka skolbibliotekets arbete med inriktning på elevernas lust att läsa och stöd när det gäller att söka information kopplad till olika uppgifter.

Folkbibliotekets tillgänglighet, nöjdhet och attraktivitet ska vara hög.

● **Målet är inte uppfyllt.**

Det första målvärdet mäts genom: Uppföljning – Lomma kommun. Det andra målvärdet mäts genom Statistiska Centralbyråns (SCB) medborgarundersökning, området Nöjd Medborgare Index (NMI)- Kultur. Resultatet av undersökningen redovisas i bedömningsskala 1-10. Målet är uppfyllt om samtliga målvärden är uppfyllda.

- *Utlåningen - antal media/invånare ska vara minst 11.*
Resultat: 10 media/invånare
- *Nöjdheten med folkbiblioteket ska vara minst 8,8.*
Resultat: 8,8

Utlåningen per invånare har ökat från 2018 till 2019. Skälet till att målet inte uppnåtts bedöms bero på att antalet invånare ökat i högre takt än den totala utlåningen. Ett annat skäl är ökad tillgång till alternativ media som ljudböcker. Den mätning som SCB gör visar att nöjdheten med biblioteket är på samma nivå 2019 som den var 2018.

Ekonomi

Kulturverksamheten hade vid årets slut en positiv budgetavvikelse på 0,2 mnkr. Mindre avvikelser finns inom de olika verksamhetsgrenarna. Kulturskolan och offentliga kulturarrangemang uppvisar positiva budgetavvikelser. I syfte att minska kön inom kulturskolans verksamheter tilldelades 0,3 mnkr i budgetmedel, vilka inte förbrukades med anledning av lokalbrist. Biblioteksverksamheten uppvisar en negativ budgetavvikelse inom personalkostnader och inköp.

Utfallet ligger i nivå med lämnade prognoser under året.

Framtid

Barnkonventionen har från och med 2020 införts i lagstiftningen. För att säkerställa lagstiftningens efterlevnad kommer förvaltningen att granska implementeringen inom ramen för arbetet med intern kontroll 2020. Det

kommer även att ske utbildningsinsatser avseende barnkonventionen i verksamheterna och kommunens föreningar.

Under året presenterades en nationell strategi för biblioteksväsendet som kommer att påverka arbetet på biblioteken i Lomma kommun.

Under år 2020 kommer kulturskolan att uppmärksamma de elever som vill satsa på en konstnärlig vidareutbildning efter gymnasiet. Insatserna för dessa elever kommer bland annat att innebära mer musikteori, vilket innebär en förlängning av lektionstiden.

En ny kulturskola i Lomma kommer att stå klar i Pilängsområdet i slutet av året.

Projektering av en Amfiteater i Lomma görs tillsammans med kommunens kulturföreningar. Teatern ska bli en aktivitetsyta för evenemang och händelser under sommarhalvåret. Finansiering kommer ske med externa EU-medel och interna medel. Amfiteatern beräknas kunna tas i bruk år 2020.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	2 307	2 892	2 948	2 192
Kostnader	-27 783	-29 639	-30 590	-30 008
Driftnetto	-25 476	-26 747	-27 642	-27 816
Budgetavvikelse	249	104	174	

Verksamhetsmätt

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Programverksamhet				
Antal besök på föreställningar i förskola	784	642	1 158	700
Antal besök på föreställningar i grundskola	3 930	3 862	3 738	3 800
Bibliotek				
Öppet timmar/vecka	99	105	104	104
Utlåning antal media/invånare	9	9	10	10
Besökare per dag	1 091	1 089	1 009	1 100
Virtuella besök på bibliotekets hemsida	113 692	91 743	120 000	140 000
Kulturskolan				
Antal sökande elever till kulturskolan	1 191	1 392	1 418	1 300
Antalet elever i kulturskolan	880	989	1 005	1 000

Teknisk verksamhet – skattefinansierad

ANSVARIG NÄMND: TEKNISKA NÄMNDEN

Årets händelser

Ett stort antal infrastrukturprojekt har påbörjats och genomförts under året, ofta i samverkan med andra aktörer som till exempel Trafikverket, Region Skåne och VA SYD. Kollektivstråk Vinstorpsvägen i Lomma har färdigställts med anslutande cirkulationsplats och ramper mot E6:an, vilket medför förbättrad framkomlighet för kollektivtrafiken.

Under året har en beläggningsinventering av samtliga vägar och cykelvägar i kommunen utförts. Inventeringen kommer att utgöra underlag till kommande program för beläggningsinvesteringar samt för löpande drift- och underhållsinsatser.

I övrigt har året präglats av verksamhetsövergången av VA verksamheten till VA SYD.

Mål och måluppfyllelse

Medarbetarna ska utvecklas inom sitt arbetsområde, trivas och vilja stanna kvar.

- *Målet är uppfyllt.*

En sammanslagning av ingående mätparametrar från medarbetarundersökningen har gjorts för hela nämnden (mäts på 1–5 gradig skala) och resultatet överstiger genomsnittet för kommunen. Målvärdet var 3,8 och resultatet blev 4,0. Under året har hälsofrämjande aktiviteter samt gemensamma studiebesök genomförts inom avdelningen, i syfte att medarbetare ska utvecklas inom sitt arbetsområde. Kompetensutveckling genomförs efter behov för respektive medarbetare. Samtliga medarbetare har deltagit i PEPP-aktiviteter för personlig, organisatorisk och ledarskapsutveckling.

Samtliga verksamheter ska minska sin energianvändning.

- *Målet är uppfyllt.*

Energiförbrukningen per belysningspunkt har minskat med 2,8 % jämfört med föregående år, målvärdet var 2,5 %. Minskningen beror på utbyte till mer energieffektiv belysningsarmatur.

Utbyte av belysningsarmaturer till LED pågår enligt investeringsplan. Under 2019 har utbytet skett på delar av Södra Västkvägen mellan Lomma och Bjärred samt på Alfredshällsvägen och Västanvägen i Bjärred. Uppföljning sker löpande via månadsrapporter från belysnings-systemet Telliq där utfall avseende energiförbrukningen för den senaste 12 månadsperioden redovisas. Fortsatt utbyte av armaturer kommer att ske under 2020.

Verksamheten ska arbeta för att kommuninvånarna ska uppleva att trafikmiljön och trafiksäkerheten kontinuerligt förbättras inom kommunen.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet mäts genom SCB:s medborgarundersökning och består av två delmål, gatu- och väghållning samt gång- och cykelvägar. Målvärdet för bägge delmålen är index minst 65. Resultatet för gatu- och väghållning var index 68 och index 66 för gång- och cykelvägar. Båda mätvärdena är därmed uppfyllda.

Under året har fokus framförallt legat på att förbättra och koppla samman viktiga stråk i anslutning till barnskolor. Åtgärderna avser hastighetssäkring av passager på ställen där många skolbarn passerar, samt fortsatt utbyggnad av det separerade cykelvägnätet. Under året har två hastighetssäkringar utförts på Västanvägen vid Lingvägen och på Södra Västkvägen vid Plantskolevägen. Breddning av cykelvägen samt hastighetssäkring av passager och korsningar längs Vinstorpsvägen i Lomma har genomförts under året. Byggnation pågår för ny cykelväg längs Kastanjegatan/Järngatan i Lomma med planerat färdigställande våren 2020. Utöver ovanstående investeringar har utökade informationssatsningar gjorts till invånare avseende vikten av inklippning av fastighetshäckar samt vegetation kring belysningsstolpar, med fokus på framkomlighet, tillgänglighet och trygghet. Även informationsinsatser för att öka kommuninvånarens förståelse och kunskap kring ansvaret att snöröja utanför sin egen fastighet har utförts under året. För att öka trafiksäkerheten vid vägarbete förordas totalavstängningar samt prioritering av gång- och cykeltrafik vid trafikomedlingar. Under 2020 kommer fortsatt implementering av åtgärder från cykelplanen att genomföras.

Lomma kommun ska fortsätta utveckla offentliga miljöer och grönområden att vistas i.

- *Målet är uppfyllt.*

Målet mäts genom mätning av medborgarnas nöjdhet avseende tillgång till park och grönområdet som görs i SCB:s medborgarundersökning. Målvärdet är 8,3 (av 10) och utfallet var 8,3.

Under året har ökat fokus legat på vegetationsunderhåll av befintliga planteringar. Inventering har utförts och förbättringsåtgärder, framförallt gallring och upprepning, har genomförts.

Satsningar för att öka det estetiska värdet på offentliga miljöer i form av julbelysning och parkmöbler pågår löpande. I anslutning till badplatser har kapacitetshöjande åtgärder utförts avseende offentliga toaletter och några av kommunens badplatser har kompletterats med fler duschar. Ambitionen är att framtida höja standarden på befintliga buskage och fortsätta arbetet med gallring och upprepning.

Ekonomi

Budgetavvikelsen var totalt +6,0 mnkr. Kostnaderna för den skattefinansierade verksamheten har varit lägre än budgeterat, huvudsakligen på grund av lägre kostnader avseende upplösning av medfinansiering av framtida Alnarns station, lägre kapitalkostnader på grund av mindre investeringsvolym än planerat, ej utnyttjade reserver samt lägre personalkostnader på grund av föräldraledigheter och vakanta tjänster, lägre kostnader för vinterväghållning på grund av mild vinter samt lägre kostnader för bostadsanpassning än budgeterat.

I oktoberprognosen var prognosen för helåret +4,2 mnkr. Utfallet för 2019 visar en positiv avvikelse på +6,0 mnkr. Den positiva avvikelsen i jämförelse med tidigare prognoser beror på en något för försiktig bedömning av kapitaltjänstkostnader samt kostnadsutvecklingen för personal, vinterväghållning och bostadsanpassning.

Effektiviseringskravet är uppnått genom översyn och förändringar inom organisationen, som sammanslagning av cheftjänst, vilket inneburit en neddragning på cirka en tjänst inom den skattefinansierade delen av nämndens verksamhetsområde.

Administrationen inom nämndens verksamhetsområde har förlagts centralt i samhällsbyggnadsförvaltningens stab, vilket gett en ökad flexibilitet i utnyttjandet av de administrativa resurserna. Samtidigt medför den fortsatta höga tillväxten i kommunen ett ökat behov av projektledare och annan specialistkompetens, vilket löses genom projektfinansiering.

Kommentarer till investeringsredovisning

Samtliga investeringsprojekt specificeras på sidan 88-90. Nedan kommenteras projekt vars utfall 2019 överstiger 5,0 mnkr eller där ekonomiska avvikelser eller andra förändringar i innehåll och genomförande kan förutses.

Stationsområdet i Lomma; Projektet avser ombyggnad av befintliga lokalgator och grönområden till nytt stationsområde med tillhörande körbanor, parkeringsytor, gångbanor, GC-banor, torgytor, cykelparkering och parker innehållandes byggnadsverk. Projektet omfattar även ny belysningsanläggning. Inkomna anbud för stationsområdet var högre än budgeterat. Nämnden har av den anledningen begärt och beviljats en utökad totalutgift med 1,8 mnkr till 49,3 mnkr. Efter en utdragen ansökningsprocess har Lomma kommun beviljats ett statligt stöd på 3,9 mnkr. Projektet följer utsatt tidplan och budget.

Åtgärder Vinstorpsvägen har en totalutgift på 9,4 mnkr och prognostiseras att överstiga budget med cirka 0,6 mnkr. I projektet har mer markmiljöföreningar än beräknat påträffats och vägkroppen saknade adekvat överbyggnad på delar av sträckan som inte kunde identifieras i de initiala borraproverna. Detta resulterade i att extra förstärkningsåtgärder krävdes av vägkroppen för att kunna trafikera med de väglaster som är en förutsättning. För att minimera kostnaderna har återvunnet förstärkningslager använts samt förstärkande nät i vägkroppen. Projektet är besiktat och har tagits i bruk.

DP Bjärred C; Syftet är att med nybyggnation och gatuumläggning utveckla ett attraktivare centrum, knyta ihop Bjärred och skapa en väldefinierad mötesplats. En ny bedömning gjordes i samband med höstens budgetprocess och totalutgiften utökades med 3,0 mnkr till 31,0 mnkr.

DP Sjögräsgatan; Detaljplanens syfte är att pröva lämpligheten för park, torg, teknisk anläggning samt uppförande av ny skolbyggnad (Strandskolan, uppförd). Området ligger i södra Lomma i området runt Folkets hus. Totalutgiften har, i samband med budgetbeslutet för kommande år utökats med 0,8 mnkr till 5,8 mnkr. Bedömningen just nu är att projektet kommer att utföras under 2020.

Erosionsskydd tre och fyrkantsdammarna; Förfrågningsunderlag för projektet togs fram under 2018. Endast ett anbud inkom vilket översteg beslutad totalbudget. En konsult fick i uppdrag att titta på alternativa lösningar samt genomföra en kostnadsbedömning inom ramen för mark- och miljödomstolens dom. Den tillståndsgivna ombyggnaden av erosionsskyddet ska vara utförd inom fem år, det vill säga senast 2020-11-11. Projektet har under 2019 beviljats en utökning med 6,0 mnkr till 18,9 mnkr. Upphandling sker i början av 2020, erosionsskyddet beräknas stå färdigt hösten 2020.

Erosionsskydd etapp 2 (LIFE); Projektet har, i samband med budgetprocessen under 2019, beviljats en utökning med 2,3 mnkr till en ny totalutgift på 11,3 mnkr. Projektet pågår och erosionsskyddet beräknas stå färdigt 2021.

Långa bryggan Bjärred, ersättningsbrygga; Långa bryggan helrenoverades 1992. Enligt senaste besiktningen har anläggningen en begränsad återstående livslängd. En förstudie pågår avseende förslag på kvalitetshöjande åtgärder. Förstudien beräknas vara färdigställd under våren 2020 för ställningstagande. I dagsläget planeras byggnation genomföras under 2021. Ombyggnaden är dock en tillståndspliktig verksamhet varpå utförandetiden kan komma att påverkas utifrån när miljödomen ges.

Damm söder om Nyhemsgatan (LIFE); Projektet har senarelagts till 2020 och har i budgetprocessen utökats med 0,4 mnkr. Detta för att kunna komplettera dammen med växtlighet, vars syfte är att öka reningen av dagvattnet. Ny totalutgift är 2,0 mnkr. Samordning med olika instanser, som VA SYD, kommer krävas varför genomförandet troligtvis inte blir före 2021.

Trafikåtgärder cykelväg Tollevägen – Carl Olssons väg; Sträckan utgör en del av ett viktigt regionalt pendlingsstråk för cykeltrafik mellan Lomma och Bjärred. Stråket är utpekad som ett stråk med stor potential i det regionala huvudnätet för arbetspendling. Det är även en skolväg för framförallt barn från Habo Ljung, som går i skola i Bjärred. Den befintliga gång- och cykelbanan på sträckan är smal och Södra Västkustvägen trafikeras av mycket fordonstrafik, speciellt under den tid då även skolbarn rör sig på sträckan. Enligt senaste cykelräkningen (2017) cyklar nästan en tredjedel av cyklisterna på bilvägen, och

inte på befintlig cykelbana. Den kritiska parametern för projektet ekonomiskt och tidsmässigt är åtkomsten av mark. Projektet har i höstens budgetbeslut utökats med 9,2 mnkr till 18,7 mnkr, varav 6,3 mnkr avser marklösen och övrigt avser huvudsakligen justering till aktuell prisnivå.

T-bryggan Lomma, ersättningsbrygga; Uppföljande bedömningar har visat att anläggande av ny brygga ur teknisk synpunkt kan senareläggas. Genomförande perioden är framflyttad till 2024.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

Drift och underhåll av allmän platsmark utförs av PEAB. För att säkerställa hög kvalitet och effektivitet på utfört arbete utförs regelbundna kontroller. Dessutom genomförs minst fyra kontraktmöten per år där eventuella avvikelser noteras och där fokus bland annat ligger på arbetsmiljö, miljöfrågor, avtalsuppföljning och verksamhetens kvalitet. Uppföljning av entreprenaden redovisas till nämnden två gånger per år.

Framtid

Den spårbundna persontrafiken till Lomma station kommer att innebära nya personrörelser i Lomma tätort som innebär att goda kopplingar måste skapas mellan stationsområdet, Lomma centrum och hamnen. Nya tågstationer planeras även i Alnarp och Flädie. En fortsatt hög tillväxt i kommunen kommer att ställa höga krav på fortsatt utbyggd infrastruktur.

Nämnden kommer, med anledning av ovan, att fortsatt genomföra ett stort antal infrastrukturprojekt. Det är, och kommer troligtvis fortsatt vara, en hård konkurrens om kompetent personal inom det tekniska området som projektledare och bygglidare. För att kunna behålla och vid behov rekrytera ny kompetent personal måste kommunen fortsatt vara en attraktiv arbetsgivare.

Snabb teknikutveckling pågår inom persontransporter både vad gäller val av bränsle och hjälpmedelssystem i fordonen. Den snabba utvecklingen ställer nya och

oförutsägbara krav på infrastrukturen. Införandet av autonoma fordon och geofencing kan till exempel medföra stora möjligheter för utvecklingen. Geofencing är en digital geografisk zon där uppkopplade fordon kan styras på olika sätt, geofencing kan också användas för att begränsa ett fordon's tillgång till zoner

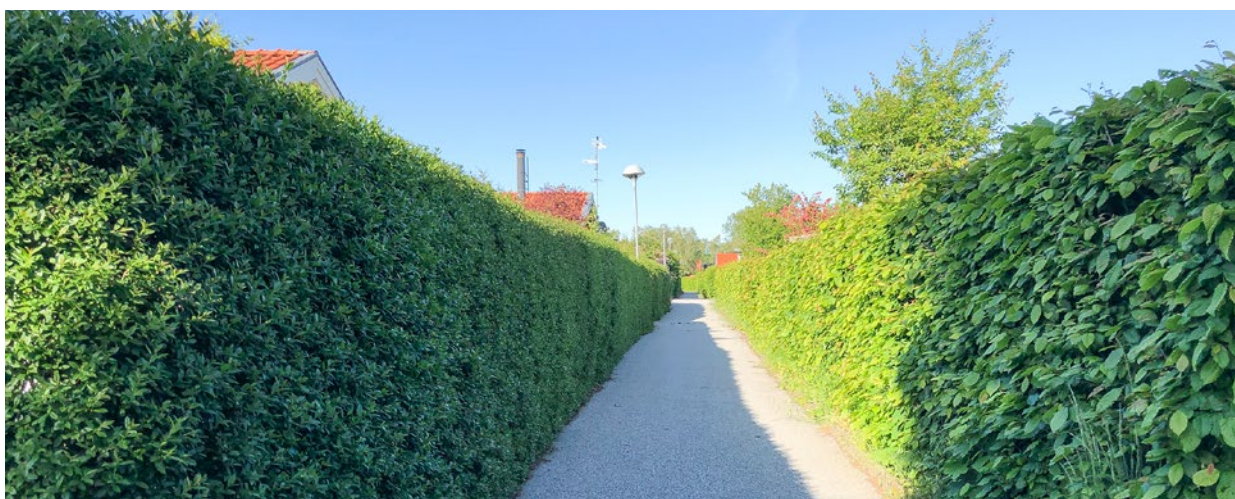
Ett stort fokus kommer att ägnas åt klimatanpassningar samt kris- och säkerhetsberedskap. Ett prioriterat område utgör arbetet med skyddsåtgärder mot förändrade väder- och vindförhållanden och en ökad trygghet för medborgarna på offentliga platser. En stor utmaning framöver är att säkerställa en hållbar och klimatanpassad dagvattenhantering både i befintliga och nya områden.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	11 356	10 041	10 207	10 613
Kostnader	-74 333	-85 708	-87 940	-94 347
Driftnetto	-62 977	-75 667	-77 733	-83 734
Budgetavvikelse	3 937	1 951	6 001	

Verksamhetsmått

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Grönområden, skötselyta tusen kvm	5 108	4 911	4 944	4 959
Gator, skötselyta kvm	1 604	1 575	1 569	1 588
Gatubelysning, antal belysningspunkter	7 100	6 840	6 852	6 910
Drift och underhåll av grönytor, kr/kvm	2,81	3,09	3,00	3,53
Drift och underhåll av gator, kr/kvm	14,11	15,12	14,12	13,3
Drift och underhåll, kr/ljuspunkt	756	820	816	789



Informationsinsatser gällande häckklippning och snöröjning har gjorts för att öka trafiksäkerheten.

Teknisk verksamhet – fastighetsverksamhet

ANSVARIG NÄMND: TEKNISKA NÄMNDEN

Årets händelser

Utveckling/förändring av antal hyresfastigheter som nämnden förvaltar har ökat kraftigt under de senaste åren. Under de senaste åren har det, i samarbete med socialförvaltningen, bedrivits ett aktivt och resurskrävande arbete för att lösa boendet för nyanlända kommuninvånare.

Under 2018–2019 har det genomförts en utvärdering av internhyressystemet. Utvärderingen visar att syftena med internhyressystemet i huvudsak uppfyllts. Systemet har gett klarare och tydligare regler samt bättre ordning kring fastighetshandlingen. Uppdraget för förvaltningen har blivit betydligt tydligare och det har blivit lättare att föra fram fastighetsfrågor. Dock kan konstateras att det finns ett antal områden som behöver utvecklas. Ett arbete har påbörjats för att implementera detta i organisationen, där verksamheten bland annat ser att det behöver säkerställas en långsiktigt hög kompetens inom förvaltningsorganisationen, sårbarheten behöver minskas och lokalsamordningen inom hela kommunorganisationen utvecklas. För att säkerställa detta genomförs ett antal åtgärder inom verksamheten.

Nämnden ansvarar för kommunens energirådgivning. Samarbetsavtalet mellan Kävlinge-, Svedala-, Staffans- och Lomma kommun upphörde vid halvårsskiftet och istället har Lomma kommun ingått ett samarbete med Lunds kommun som därmed administrerar energi- och klimatrådgivningen i Lomma kommun.

Nämnden ansvarar även för genomförandet av investeringsprojekt inom fastighetsområdet där flera projekt har färdigställts eller pågår. Aktuella projekt är;

- Pilängskolan, om- och nybyggnad - etapp 1 är färdigställd och etapp 2 pågår.
- Trollets förskola, om- och tillbyggnad av kök - pågår.
- Löddesnässkolan, ombyggnad för matsal samt nybyggnad för slöjdsalar pågår.
- Idrottshall inom Rutsborgsområdet - förprojektering pågår.

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare

Skötsel av utemiljöer inom kommunala fastigheter utförs av PEAB. För att säkerställa att avtalet följs utförs regelbundna kontroller. Vidare hålls månatliga driftmöten samt kvartalsvisa kontraktsmöten. Uppföljning av entreprenaden redovisas till nämnden en gång om året.

Lokalvården är uppdelad i två entreprenader; en i Lomma och en i Bjärred. Entreprenören i Lomma är Förenade

Service AB och entreprenören i Bjärred är Samhall AB. För att säkerställa att avtalet följs utförs regelbundna kontroller. Vidare hålls kvartalsvisa kvalitetsmöten samt kvartalsvisa driftmöten med respektive verksamhet. Uppföljning av entreprenaderna redovisas till nämnden en gång per år.

Utförande av reparations- och underhållsarbeten (bygg, målning, golv, VS, ventilation, el) inom kommunala fastigheter utförs av externa entreprenörer. För att säkerställa att arbeten utförs på ett avtalsenligt sätt görs kontinuerliga kontroller.

Mål och måluppfyllelse

Medarbetarna ska utvecklas inom sitt arbetsområde, trivas och vilja stanna kvar.

● Målet är uppfyllt.

En sammanslagning av ingående mätparametrar från medarbetarundersökningen har gjorts för hela nämnden (mäts på 1–5 gradig skala) och resultatet överstiger snittet för kommunen. Målvärdet var 3,8 och resultatet blev 4,0. Samtlig personal inom fastighetsavdelningen har under det gångna året genomgått det kommunövergripande personalutvecklingsprogrammet – PEPP, samt ett specifikt personalutvecklingsprogram för fastighetsavdelningen under två heldagar.

Samtliga verksamheter ska minska sin energianvändning.

● Målet är uppfyllt.

Målet är att energiförbrukningen ska minska med 2 % (graddagskorrigerat) i kommunala fastigheter. Resultatet var en minskning med 3,4 %. En särskild handlingsplan, för att minska energiförbrukningen är upprättad. För att kontrollera att energiförbrukningen minskar sker månatligen uppföljningar av samtliga fastigheter. Efter årets slut redovisas den slutliga sammanlagda minskningen av energiförbrukningen för samtliga kommunala fastigheter. Fokus framåt är fortsatt arbete med energieffektivisering/driftoptimering av det befintliga fastighetsbeståndet samt tillse att nya byggnationers energiförbrukningar ligger under kraven enligt Boverkets Byggregler. Energiförbrukningen i nya byggnader ska följa det regelverk som följer av Miljöbyggnader- Silver.

Ekonomi

Verksamheten visade ett positivt resultat på cirka 12,5 mnkr, vilket är en positiv avvikelse med 15,5 mnkr jämfört med budget. Exklusive jämförelsestörande post avseende försäljning av Pilängsbadet visar verksamheten ett negativt resultat om -5,0 mnkr och en budgetavvikelse på -2,0 mnkr.

Årets intäkter är cirka 17,7 mnkr högre än budget och består främst av en realisationsvinst, 17,5 mnkr, vid försäljning av Pilängsbadet.

Årets driftkostnader avviker positivt avseende kostnader för värme, larm och bevakning. Totalt har det under året utförts reparationer och underhåll med cirka 20,2 mnkr, inklusive komponentinvesteringar (5,0 mnkr), vilket är 2,2 mnkr över budget.

En negativ avvikelse uppstod på grund av utrangering av Emils förskola 2,4 mnkr som ej var budgeterad. Som en konsekvens av denna utrangering prioriterades ett antal planerade underhållsåtgärder bort vilket medförde en kostnadsminskning för verksamheten med ca 1 mnkr.

I delårsrapporten 2019 redovisades en prognos för helåret 2019 med en positiv avvikelse om cirka 16,2 mnkr. Som framgår ovan visar utfallet för helåret en positiv budgetavvikelse på ca 15,5 mnkr. Förändringen är en korrigering av verklig realisationsvinst för försäljningen av Pilängsbadet och en negativ avvikelse på främst reparationer och administration.

Kommentarer till investeringsredovisning

Samtliga investeringsprojekt specificeras på sidan 88-90. Nedan kommenteras projekt vars utfall 2019 överstiger 5,0 mnkr eller där ekonomiska avvikelser eller andra förändringar i innehåll och genomförande kan förutses. Projekt som kan komma att senareläggas eller riskerar att inte kunna genomföras inom beslutad totalutgift: *Amfiteater Strandängen, Lomma*; I samband med framtagning av förfrågningsunderlaget har verksamheten fått kännedom om dåliga markförhållanden som kommer att föranleda fördyrande grundläggningsarbeten samt merarbete i samband med markarbeten för avloppsanläggning. Mot bakgrund av detta föreligger en oro att anbudssummorna kommer att ligga högt och inte kan innefattas inom beslutad totalutgift.

Stationen, Bjärred; Projektet är påbörjat och beräknas vara färdigställt under sommaren 2020. Beroende på teknisk utformning finns risk att projektets ekonomiska totalbudget överskrides.

Framtid

Nämnden ser stora utmaningar i kommunens förväntade höga befolkningstillväxt. Det planeras för en fortsatt utveckling av bland annat bostäder och handel i Bjärreds Centrum, området mellan Bjärred-Borgeby och i Lomma Centrum Norra. En fortsatt hög tillväxt i kommunen kommer att ställa höga krav på fortsatt utbyggnad av bland annat skolor, förskolor och fritidsanläggningar. En fortsatt utmaning för nämnden blir anskaffning av bostäder för nyanlända.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	172 484	170 778	189 800	172 120
Kostnader	-165 489	-168 977	-177 324	-175 143
Driftnetto	6 995	1 801	12 476	-3 023
Budgetavvikelse	167	-67	15 499	

Verksamhetsmått

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Bruksarea (BRA) (1000-tal kvm)				
Yta totalt	137	139	140	138
Yta, ägda fastigheter inkl. bostadsrätter	115	117	118	117
Intäkter, kr/kvm*	1 255	1 229	1 229	1 216
Kostnader, kr/kvm	706	691	712	694
Kapitalkostnader, kr/kvm**	498	526	553	543
Planerat underhåll, kr/kvm	38	38	42	40

* Exklusive realisationsvinst avseende Pilängsbadet 2019.

** Utrangering av Emils förskola och Pilängsskolan 2019 ingår.



Upprustningen av stationen i Bjärred påbörjades under året.

Teknisk verksamhet – avgiftsfinansierad

ANSVARIG NÄMND: TEKNISKA NÄMNDEN

Årets händelser

Vatten och avlopp

Den 1 januari 2019 övergick VA-verksamheten från kommunal regi till VA SYD. Verksamhetsövergången präglade första halvåret och har medfört att resurser har tagits i anspråk för ändamålet.

Hamn

Muddring har genomförts under året. Tillgång till lämpliga platser i närområdet för deponering av muddermassor har minskat, vilket medfört längre transporter och högre kostnader.

Under året har investeringar gjorts utmed Solskenska-
jen för att klimatsäkra elanläggningarna samt förbättra
säkerheten på bryggan. Dessutom har en större ombyg-
gnad gjorts längs kajen vid torkladan, där elanläggningar
bytts ut, kajkanten har lagats och nya förtöjningsdon har
installerats.

Avfallshantering

Förslag till ny renhållningsordning för perioden 2021-
2030 har tagits fram och ska beslutas under år 2020.
Renhållningsordningen består av lokala avfallsföreskrifter
och avfallsplan (planen kommer att kallas gemensam
kretsloppsplan och gälla 11 av de 14 ägarkommunerna).
Kretsloppsplanen kommer att innehålla tre mål och 24
tillhörande indikatorer.

På nationell nivå har det fattats beslut om förändringar av-
seende producentansvaret. År 2025 ska alla bostadsfast-
igheter ha tillgång till fastighetsnära insamling av förpack-
nings- och tidningsmaterial, delmålet är att 60 procent ska
ha tillgång till systemet under år 2021. Den som bedriver
insamling av förpackningar och tidningar ska dels verka
nationellt, och dels ha ett tillstånd från Naturvårdsverket
för att få lov att bli ett så kallat tillståndspliktigt insam-
lingssystem (TIS). Ansökan om att bli TIS ska lämnas innan
31 mars 2020 och därefter ska Naturvårdsverket utfärda
eventuella tillstånd. Den nya lagstiftningen innebär även
att producenterna ska finansiera hela insamlingen av
förpackningar och tidningsmaterial, vilket innebär en ökad
ersättning till kommunen för materialet.

Balanserat resultat

Tkr	VA	Renhållning	Hamn
Omsättning 2019	0	0	7 484
Ingående resultat	-2 393	894	-94
2019 års resultat	0	0	-2 333
Justering	2 393		
Utgående resultat	0	894	-2 427

Mål och måluppfyllelse

*Medarbetarna ska utvecklas inom sitt arbetsområde,
trivas och vilja stanna kvar.*

● Målet är uppfyllt.

En sammanslagning av ingående mätparametrar från
medarbetarundersökningen har gjorts för hela näm-
nden (mäts på 1–5 gradig skala) och resultatet överstiger
genomsnittet för kommunen. Målvärdet var 3,8 och
resultatet blev 4,0. Under året har hälsofrämjande
aktiviteter samt gemensamma studiebesök genomförts
inom avdelningen i syfte att medarbetare ska utvecklas
inom sitt arbetsområde. Kompetensutveckling genom-
förs efter behov för respektive medarbetare. Samtliga
medarbetare har deltagit i PEPP-aktiviteter för personlig,
organisatorisk och ledarskapsutveckling.

*Samtliga verksamheter ska minska sin
energianvändning.*

● Målet är uppfyllt.

Verksamheten har övergått till VA SYD och Tekniska
nämnden är från och med 2019-01-01 inte ansvarig för
VA-verksamheten. Under året har dock Borgeby ARV
minskat sin energiförbrukning i förhållande till renat
spillvatten med 3 %. Avseende mängden inläckage till
spillvatten har ingen mätning gjorts då även detta ansvar
övergått till VA SYD.

*Verksamheten ska arbeta för en god, hållbar och
användarvänlig avfallshantering i kommunen.*

● Målet är inte uppfyllt.

Målet består av två delmål, upplevd nöjdhet med ren-
hållning och materialåtervinning. Upplevd nöjdhet var
index 69, målvärdet var index 70. Materialåtervinningen
blev 59 % och målvärdet var 60 %. I kommande avfalls-
plan (gemensam kretsloppsplan) kommer det fortsatt att
finnas mål om att påverka kommuninvånarna till bättre
sortering. Genom att fortsätta utveckla avfallshandling-
en i stort (både genom mål i kretsloppsplan och insam-
ling) kommer förhoppningsvis nöjdheten att öka.

*Verksamheten ska arbeta för en god, hållbar och
användarvänlig VA-hantering i kommunen*

● Målet är inte uppfyllt.

Målet mäts via Statistiska centralbyråns medborgar-
undersökning. Målvärdet på index 82 nåddes inte utan
utfallet blev index 78. Verksamheten har övergått till VA
SYD och tekniska nämnden är från och med 2019-01-01
inte ansvarig för VA verksamheten.

Ekonomi

Vatten och avlopp

Verksamheten har sedan årsskiftet övergått till VA SYD, negativt ingående resultat har justerats mot eget kapital.

Avfallshantering

Den stora delen av redovisningen sker från och med 2017 i SYSAV och återrapporteras till kommunen. Sedan tiden före 2017 finns en skuld kvar till abonnenterna som uppgår till 0,9 mnkr.

Hamn

Budgetavvikelse för hamnverksamheten är drygt -2,3 mnkr. Avvikelsen beror på ökade kostnader för muddring samt bortforsling och deponering av muddermassorna. Lomma hamn ligger i en å-fåra och för att garantera tillräckligt djup såväl inne i hamnen som i inseglingstrännan måste muddring utföras. Muddring har alltid förekommit men måste numera genomföras årligen. Kostnaderna för omhändertagandet av massorna har ökat kraftigt de senaste åren. En utredning pågår för att bland annat analysera möjligheterna att minska kostnaderna.

Åtgärder för bokslut i balans

Ett utredningsarbete pågår för att långsiktigt lösa muddringsproblematiken. En kortsiktig lösning är att innovativa lösningar inom upphandling, mellanlagring och andra tekniska lösningar kan användas för att minimera konsekvenserna.

Framtid

Avfallshantering

I samband med ny lagstiftning om producentansvar säger lagstiftningen att från och med år 2021 krävs att en kommun är uppdragstagare åt ett TIS (tillståndspliktigt

insamlingsystem) för att få lov att samla in förpacknings- och tidningsmaterial. Eftersom den fastighetsnära insamlingen i Lomma kommun är väl utbyggd i dagsläget, är det lämpligt att verka för att bli uppdragstagare åt ett TIS i framtiden.

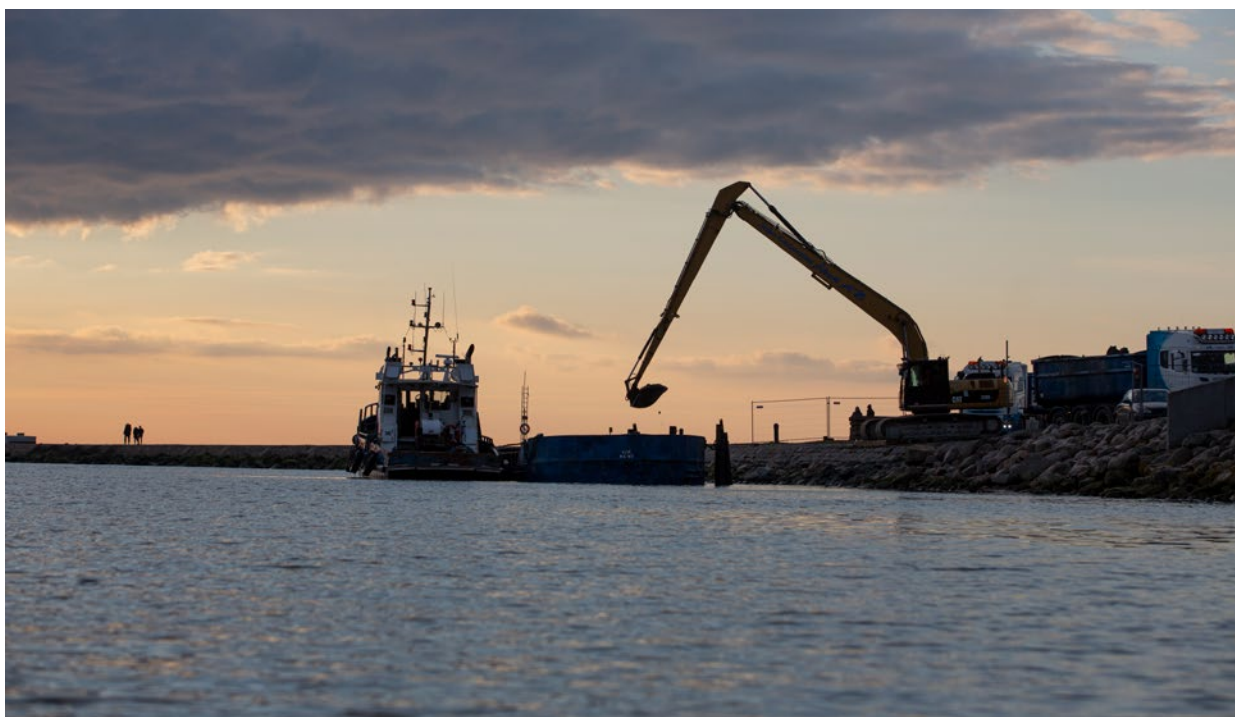
Regeringen har tagit beslut om att införa en förbränningskatt om 75 kr/ton från och med den 1 april år 2020. Under år 2021 kommer skatten att höjas till 100 kr/ton för att år 2022 höjas ytterligare till 125 kr/ton. Beslutet förväntas medföra tillkommande kostnader under år 2020 på cirka 225 tkr, under år 2021 cirka 400 tkr, och år 2022 förväntas skattekostnaden uppgå till drygt 500 tkr. I nuläget kommer skattehöjningen inte innebära någon höjning av taxan för Lomma kommun.

Hamn

Nämnden ser en utmaning i framtida hantering av muddermassor samt omfattning av muddringsinsatser i hamnen. Avsättningen av massorna har hittills kunnat hanteras men till alltmer stigande kostnader. Möjligheter till alternativa metoder för muddring eller alternativa användningsområden för massorna, vilka skulle minska kostnaderna är begränsade, om den önskade kvaliteten och funktionen ska upprätthållas. Utredning pågår och förväntas vara färdigställd under första halvåret 2020.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Intäkter	44 827	47 338	5 367	2 925
Kostnader	-46 129	-50 672	-10 358	-5 205
Driftnetto	-1 302	-3 334	-4 991	-2 280
Budgetavvikelse	247	-1 994	-2 711	



Muddring av hamnen i Lomma.

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet

ANSVARIG NÄMND: MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Årets händelser

Miljö- och byggnadsnämnden fick under våren 2019 information om att ett större oljeläckage inträffat vid Oskarsfridsdammen. Under året har miljö- och byggnadsnämnden varit rådgivande och genomfört tillsyn under saneringsprocessen. Tillsyn och krav har riktats mot bolaget som misstänks ha orsakat utsläppet. Ärendet har tagit mycket tid i anspråk under året.

Kontrollförordningen, som reglerar hur nämndens livsmedelskontroll ska genomföras, har under 2019 genomgått stora förändringar. Förändringarna har inneburit att styrande dokument, så som delegationsordning och taxa uppdaterats. Även information i dokumentmallar samt på hemsidan har reviderats under slutet av 2019.

Mål och måluppfyllelse

Verksamheten ska bedrivas rättssäkert, med god kvalitet och bra bemötande.

● Målet är uppfyllt.

Målet mäts via "Insikt", en servicemätning riktad mot företag och privatpersoner. Insikt är den mätmetod som använts och resultatet redovisas i NKI (Nöjd Kund Index) för företag samt övriga där även privatpersoner ingår. NKI-gradering: 80 eller högre: Mycket högt, 70 till 80: Högt, 62 till 69: Godkänt, 50 till 61: Lågt, 50 eller lägre: Mycket lågt.

- Målvärdet riktat mot företag var index 86 (utfall 2018 + 10 %) och utfallet blev index 68. Målvärdet är därmed inte uppfyllt.
- Målet mäts även mot privatpersoner där målvärdet var 66 (utfall 2018 + 10 %) och utfallet blev 72. Målvärdet är uppfyllt.

Under 2019 har fokus varit att ta reda på vad företag och privatpersoner tycker om verksamheten samt vilka områden som kan förbättras. Nytt för 2019 är att en kundgrupp Övriga (här ingår privatpersoner) har lagts till och redovisas. Verksamheten har arbetat aktivt för att öka svarsfrekvensen under 2019 genom att skicka in ärenden varje månad till mätkonsult. På detta sätt får kunden enkäten närmare inpå det avslutade ärendet hos kommunen och sannolikheten att svara ökar. Verksamheten har också informerat om Insikt på hemsidan i större grad och skickat med vykort med information om Insikt i samband med att beslut och kontrollrapporter skickas ut. Detta har givit resultat och under året har fler svar än tidigare år inkommit inom både livsmedels- och miljöområdet.

Under 2018 inkom 44 svar totalt på miljö- och livsmedelsområdet och NKI inom livsmedel var 64 (företag) och inom miljö- och hälsoskyddsområdet 78 (företag). Under 2019 inkom 79 svar totalt och NKI ser ut att hamna på 80

inom livsmedel (företag). Inom miljö- och hälsoskyddsområdet hamnar resultatet på index 68 för företag och index 72 för övriga, exakt siffra kommer först i april 2020. Siffrorna för 2019 visar att kundnöjdheten har ökat inom miljö och hälsoskydd för kategorin övriga (högt resultat) och minskat hos företagen där målvärdet index 86 (företag) inte uppfylls utan blir 68 (godkänt). Miljöenheten kommer att fortsätta att sträva efter större kundnöjdhet under 2020. Processer inom verksamheten kommer att digitaliseras och med det förhoppningsvis effektiviseras ytterligare. Fokus kommer också att vara på hur kommunikation och information till företag och kunder kan förbättras i ett tidigt skede.

Verksamheten ska verka för att trafikbuller minskar i boendemiljöer.

● Målet är uppfyllt.

Målvärdet var att minst två aktiviteter rörande trafikbuller ska genomföras. Under 2019 har följande aktiviteter utförts:

- Miljö- och byggnadsnämnden har fortsatt agera utifrån miljöbalkens bestämmelser gällande bullerfrågor och har i augusti 2018 tillsammans med andra påverkade kommuner förelagt Trafikverket att skriftligt inkomma med vilka specifika bullerdämpande åtgärder som behöver vidtas för de fastigheter som ligger längs med järnvägen, bandel 925 (Arlöv-Kävlinge). Ärendet är överklagat av Trafikverket till Mark- och Miljödomstolen.
- Vid tillsyn av flerbostadshus och utomhusmiljöer på förskolor har trafikbullret varit ett tillsynsområde som kontrollerats och vid behov följts upp.
- Vid planprocessen för Majas förskola har miljöenheten lämnat synpunkter i ett yttrande utifrån utförd bullerkartläggning

Verksamheten ska ge bra lättillgänglig information där berörda ges möjlighet att framföra sina synpunkter.

● Målet är uppfyllt.

Målet var att två externa informationsinsatser ska anordnas under år 2019. Under hösten hölls två informationsmöten för företag i kommunen. Företagen informerades om ny lagstiftning samt vilken livsmedelskontroll som miljöenheten kommer att fokusera på under 2020. Det fanns även möjlighet att ställa frågor inom miljötillsyn och strandskydd vid tillfällena. Företagen fick också möjlighet att lämna synpunkter på tillsyn samt komma med förslag till förbättring.

Verksamheten ska bedriva en väl fungerande tillsynsverksamhet.

● Målet är uppfyllt.

En tillsynsplan för miljöenhetens ansvarsområde för 2019 har utarbetats. I planen beskrivs tillsynsområden och åtgärder för dessa. För att målet ska anses uppfyllt måste

tillsynsplanens genomförandegrad vara 100 %. Tillsynsplanen för miljöenheten har genomförts till 100 % under år 2019.

Ekonomi

Miljö- och hälsoskyddsverksamheten redovisar en negativ budgetavvikelse på 0,3 mnkr, fördelat på miljö- och livsmedelstillsyn. Anledningen är högre personalkostnader och konsultkostnader än budgeterat. Detta vägs delvis upp genom högre intäkter än budgeterat inom miljö- och livsmedelstillsynen.

Utfallet är något sämre än de prognoser som lämnats under året.

Inom nämndens ansvarsområden har en omorganisation genomförts som medför att två chefer ersatts med en miljö- och bygglovschef. Tjänsten som bygglovschef har ersatts med en handläggartjänst och tidigare bygglovschef har flyttat över till planeringsavdelningen och ansvarar där för planeringsavdelningen.

Den egna administrationen har reducerats till ett minimum i och med att denna förlades centralt i samhällsbyggnadsförvaltningens stab. Detta ger en ökad flexibilitet i utnyttjandet av de administrativa resurserna.

För en ökad flexibilitet i organisationen eftersträvas en bred kompetens vid nyrekryteringar och befintlig personal kompetensutvecklas med samma syfte. Samtidigt är det viktigt att behålla en hög kompetens, kvalitet, rätts-säkerhet, ha en snabb handläggningstid och god service till kommuninvånarna.

Genomförda och planerade åtgärder innebär att nämnden uppnår de beslutade effektiviseringskraven.

Framtid

Den nya tobakslagen ställer krav på att verksamheten har tillsyn över och upprätthåller rökförbudet inom de rökfria miljöerna. Nämnden kommer att behöva arbeta proaktivt och skicka ut information till verksamheterna som berörs av den nya lagstiftningen. Miljöenheten behöver även föra en dialog med tekniska avdelningen hur de arbetar med den nya lagstiftningen och det utökade ansvaret. Det finns ingen möjlighet att ta ut avgift för tillsynen enligt tobakslagen. Finansieringen kommer därför att behöva ses över under kommande år.

Avfall är ett stort tillsynsområde som omfattar många olika verksamheter. Lagstiftningen har förändrats under

åren och förändras regelbundet inom EU. Den 5 januari 2019 kom nya bestämmelser om avfall. Syftet med ändringarna var att komma till rätta med brister i genomförandet av avfallsdirektivet i svensk lagstiftning. Ändringarna gäller framförallt Avfallsförordningen och Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Den förändring som främst berör Miljöenheten är att en verksamhet med behandling av avfall som har anmälts enligt äldre bestämmelser ska lämna in en ny anmälan som uppfyller de uppdaterade kraven i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. För några typer av verksamheter skulle anmälan ha inkommit senast den 1 januari 2020 medan det för övriga verksamheter är den 1 januari 2022 som gäller. Miljöenheten kommer under 2020 behöva gå igenom samtliga anmälningspliktiga verksamheter för att se om det är någon verksamhet som borde ha skickat in en anmälan redan eller som ska påminnas om en anmälan senast 2022.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget
	2017	2018	2019	2019
Intäkter	1 332	1 696	1 806	1 513
Kostnader	-4 112	-4 487	-5 199	-4 679
Driftnetto	-2 780	-2 791	-3 393	-3 166
Budgetavvikelse	-47	337	-227	

Verksamhetsmått

Tkr	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget
	2017	2018	2019	2019
Nettokostnad för myndighetsutövning miljö och hälsoskydd, kr/inv	107	97	104	111
Antal inkomna anmälningsärenden	89	90	69	65
Antal inkomna klagomålsärenden	38	42	21	30
Antal objekt miljöskydd	144	135	134	120
Antal objekt hälsoskydd	182	195	180	175
Antal objekt livsmedelstillsyn	152	148	137	155



Oscarsfridsdammen.

Bygglovsverksamhet

ANSVARIG NÄMND: MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDEN

Årets händelser

En kommunövergripande plattform har införts som gör geografisk information lättillgänglig för kommunens medarbetare. Det skapar möjligheter för bättre beslut och samarbete mellan olika förvaltningar. Utbildningar har genomförts för flertalet medarbetare. Ett nytt system för Mätning, Beräkning och Kartering (MBK) har också införts och i samband med detta har kommunens primärkarta konverterats och lagrats enligt svensk standard. Det betyder att kartan ska hålla högre kvalitet och att utbyte av information med myndigheter som Lantmäteriet blir lättare.

Under året infördes nya regler i plan- och bygglagen avseende handläggningstid. Reglerna innebär att avgifter för handläggning reduceras om tidsfristerna för handläggning inte hålls. Ändringen påverkar verksamheten på så sätt att nya rutiner får tas fram för hur och när saknade handlingar ska krävas samt hur ärenden ska hanteras om handlingar inte inkommer.

Den 1 juli infördes förändringar i plan- och bygglagen som innebar ett förtydligande om när altaner inte kräver bygglov. Förändringen påverkar avdelningen avseende informationsupplysning i ärenden och vid förfrågningar samt i handläggningen.

Mål och måloppfyllelse

Verksamheten ska bedrivas rättssäkert, med god kvalitet och bra bemötande.

• Målet är inte uppfyllt.

För att målet ska bli uppfyllt behöver tre nyckeltal för bygglovsverksamheten vara uppfyllda:

- Insikt servicemätning företag - målvärdet är inte uppfyllt, målvärde 60 (2018 +10 %). Utfallet för 2019 blev 48.
- Insikt servicemätning övriga (privatpersoner ingår) - målvärdet är inte uppfyllt, målvärdet är 2018 års index + 10 %. Inget utfall erhöles för 2018 med följd att inget målvärde kunnat beräknas för 2019. Detta nyckeltal går därmed inte att uppfylla. Utfallet för 2019 blev 45.
- Andel bygglovsärenden som är beslutade inom 70 kalenderdagar ska vara minst 95 % - målvärdet är inte uppfyllt. Utfallet för 2019 blev 90 %.

I den preliminära nämndsplanen för 2020–2023 har antalet nyckeltal som mäts via «Insikt» begränsats, mätvärdena är fastställda i siffror. Under 2019 har flertalet insatser påbörjats i syfte att förbättra den upplevda kvaliteten och servicen för företag och privatpersoner. Nämnden vill att kunderna ska vara nöjda med bygglovsprocessen oavsett om beslutet blir ett ja, eller om beslutet går dem emot. Exempel på insatser som påbörjats under hösten 2019 men som framförallt kommer att pågå under 2020:

- Fler servicemätningar genomfördes under 2019, utöver Insikt, för att få bästa möjliga överblick över verksamheten och hur kunderna upplever ärendeprocessen. Med hjälp av dessa kan verksamheten vidta åtgärder inom rätt område under kommande år.
- En utredning har genomförts för att analysera vilka insatser som behöver genomföras för att ett ärende snabbare ska bli komplett, och att därigenom förkorta handläggningstiden.
- En förenklad bygglovsguide kommer att tas fram och skrivelser som i ett tidigt skede skickas till sökande omformuleras.
- Material i form av exempelritningar, kontrollplaner och liknande kommer att tas fram under året för att underlätta för kunden vid ansökan om bygglov. Bygglovsarkivet digitaliseras så att kommuninvånarna kan nå ritningar själva via hemsidan.
- Nya rutiner i handläggning har införts. Avstämning kommer att ske oftare och mer via mail och telefon än tidigare och kunden kommer även att kunna få ta del av förslag till beslut till nämnden i förhand och därmed ha möjlighet att fundera på alternativ i god tid.
- Ny tydligare taxa samt externa informationsinsatser kommer genomföras under året.

Verksamheten ska ge bra lättillgänglig information där berörda ges möjlighet att framföra sina synpunkter.

• Målet är uppfyllt.

Målvärdet var att andelen inkomna bygglovsärenden via förvaltningens e-tjänst skulle öka med 10 %, andelen inkomna anmälningsärenden via förvaltningens e-tjänst skulle öka med 10 % samt att anordna två informations-träffar.

Under hösten 2019 bjöds allmänheten in vid två olika dialogträffar, en i Bjärred och en i Lomma, där fokus var på processen, förbättringar och information om e-tjänsten Mittbygge och kommande möjligheter att söka ritningar i kommunen via hemsidan. Byggenheten var också representerade under Lommafesten då fokus låg på att visa e-tjänsten Mittbygge.

Andelen bygglov som ansöks via e-tjänst har ökat med 45,9 % (målet är +10 % jämfört med föregående år). Andelen ärenden som söks via e-tjänst är 35,8 % (fg år 24,6%).

Andelen anmälningar som söks via e-tjänst har ökat med 382,8 % (målet är +10 % jämfört med föregående år). Andelen ärenden som söks via e-tjänst är 36,7 % (fg år 7,6 %).

Verksamheten ska bedriva en väl fungerande tillsynsverksamhet.

• Målet är uppfyllt.

En tillsynsplan för byggenhetens ansvarsområde för 2019 har utarbetats. I planen beskrivs tillsynsområden och åtgärder för dessa. För att målet ska anses vara uppfyllt måste tillsynsplanens genomförandegrad vara 100 %. Tillsynsplanen för byggenheten har genomförts till 100 % under år 2019.

Ekonomi

Bygglovsintäkterna har under året varit högre än budgeterat, bland annat till följd av ett antal stora beviljade bygglov samt sanktionsavgifter. Utfallet avviker mot novemberprognosen med 0,3 mnkr.

Framtid

En begynnande lågkonjunktur förspås i omvärlden. Detta kan påverka andelen inkommande ärenden och intäkter inom enheten.

Ett förslag till förändrad taxemodell kommer att tas upp i miljö- och byggnadsnämnden under 2020. Förslaget på förändrad taxemodell innebär bland annat att det kommer bli tydligare, så väl för sökande och allmänhet som för handläggare, att veta vad olika åtgärder kostar.

Med en ökad digitalisering och utveckling, som automatisering, kommer det att ställas högre krav på att geografisk information ska vara lättillgänglig från kommunen, både som interaktiva tjänster och som öppen data. För tjänster som till exempel webbkartor och 3D visualiseringar kan det krävas nya hård-/mjukvaror, och kompetenshöjning för personalen. När det gäller att göra data tillgänglig som öppen data kan det också krävas nya hård-/mjukvaror men också rutiner och strukturer för att underhålla data enligt rätt standard.

Driftredovisning

Tkr	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget
	2017	2018	2019	2019
Intäkter	4 967	5 635	6 044	4 435
Kostnader	-11 071	-11 205	-13 795	-12 505
Driftnetto	-6 104	-5 570	-7 751	-8 070
Budgetavvikelse	134	805	319	

Verksamhetsmätt

Tkr	Bokslut	Bokslut	Bokslut	Budget
	2017	2018	2019	2019
Antal inkomna bygglovsansökningar	290	339	282	300
antal ansökningar via e-tjänst	51	83	101	102
Antal OVK ärenden (obligatorisk ventilationskontroll)	110	147	149	140
Antal beslutade slutbevis	204	292	125	80
Antal inkomna ärenden olovligt byggande	23	16	21	10

Antal beslutade slutbevis för 2019 avser endast lovärenden



De kommunala bolagen

NEDAN REDOVISAS DE KOMMUNALA BOLAGEN SOM INGÅR I DEN SAMMANSTÄLLDA REDOVISNINGEN

LOMMA SERVICEBOSTÄDER AB

Lomma Servicebostäder AB (LSAB) är ett av Lomma kommun helägt bostadsbolag med ändamålet att främja boendet med anknytning till vård, omsorg och serviceverksamhet. Bolaget har haft en anställd under räkenskapsåret. Verkställande ledning sker på deltid medan löpande bokföring och hyresadministration köps in från Lomma kommun. Förvaltning av bolagets fastighetsbestånd sker i övrigt i samregi med Lomma kommun. Vid årets slut uppgick antalet fastigheter som ägs av bolaget till fyra med cirka 152 lägenheter samt verksamhetslokaler om cirka 11.460 m² (BRA).

Ekonomi

Bolagets resultat efter finansiella poster uppgick till +1,0 mnkr, vilket är 0,1 mnkr högre än budgeterat.

De löpande driftkostnaderna är 0,15 mnkr högre än budget medan underhåll har utförts med 0,2 mnkr mindre än budget. Till följd av fortsatt lågt ränteläge och omsättning av gamla lån har bolagets räntekostnader blivit lägre än budgeterat, 0,2 mnkr. Bolaget har under året erlagt en borgensavgift till Lomma kommun om 0,3 mnkr. Sammantaget innebär detta en negativ avvikelse om 0,15 mnkr avseende finansiella kostnader jämfört med budget.

Bolagets låneskuld uppgår till 103,0 mnkr, vilket är en minskning med 17 mnkr jämfört med föregående år. Den genomsnittliga räntesatsen på bolagets lån uppgick vid årsskiftet till 0,3 %.

Investeringarna uppgår till 0,1 mnkr och avser främst installation av kodlås vid samtliga nödutgångar inom fastigheten Strandängsgatan 2.

Framtid

Lomma kommun har som mål att fortsatt ge LSAB i uppdrag att tillhandahålla bostäder och lokaler med anknytning till vård, omsorg och serviceverksamhet.

Nyckeltal

	2019	2018	2017
Nettomsättning, mnkr	15,4	15,4	15,4
Resultat efter finansiella poster, mnkr	0,6	0,6	0,6
Kassalikviditet, %	132,1	275,0	227,3
Soliditet, %	12,3	10,2	9,8

VA SYD - KOMMUNALFÖRBUND

VA SYD är ett politiskt styrt kommunalförbund. Medlemskommunerna är Burlöv, Eslöv, Lomma, Lund och Malmö, Lommas andel är 4,5%. VA SYD har sedan hösten 2018 politiskt beslutade mål för att motverka klimatförändringar och säkerställa kvalitet och leverans till kunderna i medlemskommunerna.

Den 1 januari gick Lomma kommun med i VA SYD vilket innebär att VA SYD serverar ytterligare cirka 24 000 kunder, hanterar ännu 1 avloppsreningsverk, 5 tryckstegringsstationer, 41 pumpstationer, 593 brandposter och knappt 5 800 servisventiler. Det tillkom även 198 km huvudledning för dricksvatten.

Ekonomi

Lomma kommuns VA kollektiv redovisar ett överskott för året uppgående till 1,8 mnkr jämfört med ett budgeterat nollresultat.

Intäkterna består till största delen av VA-avgifter, som utgörs av bruksavgifter och anläggningsavgifter. Lomma kommun genomförde en höjning av bruksavgifterna med 7,5 % inför 2019.

Anläggningsavgifterna visar en positiv budgetavvikelse med 0,3 mnkr. Detta beror främst på exploateringsprojekt som inte har genomförts enligt investeringsbudget. Kostnaderna för återställning av asfaltsytor har blivit lägre under året medan reparationer och utbyte av ventiler och anordningar blivit något högre än budgeterat.

Bland övriga kostnader är de största posterna kostnader för inköp av vatten, kostnader för transport och rening av avloppsvatten i Malmö (Sjölunda) samt reparation och underhåll av ledningar, dessa har legat i nivå med budget under året.

Framtid

Det är uppenbart att VA SYD:s uppdrag har kommit på dagordningen. Utmaningarna är omfattande. Rent vatten är en ändlig resurs och vatten är vårt viktigaste livsmedel. Klimatförändring, torka, översvämningar och miljöpåverkan hotar tillgången på vatten och gör det svårare att rena det vatten som finns i våra sjöar. Ett renare avloppsvatten till reningsverken gynnar naturens kretslopp och är en förutsättning för ett hållbart vatten. Den ökande användningen av kemikalier och andra för miljön skadliga ämnen, innebär stora utmaningar för avloppsreningsverken. Vattnet följer inte kommungränser, så tillsammans måste kommunerna minska utsläppen av miljögifter. Alla kommuner har samma utmaningar och genom samverkan kan de hanteras bättre. Regional och hållbar avloppsrening är i fokus för VA SYD.

Globalt sker nu en digital transformation som dramatiskt förändrar förväntningarna på produkter och tjänster. VA

SYD måste ändra arbetssätt och metoder. Därför skapades det under året en enhet som enbart fokuserar på digitala lösningar inom samtliga verksamhetsområden. VA SYD är övertygade om att en digital transformation leder till optimerad resurshållning, effektiviseringar och proaktiva beslut i produktionsprocesser. Det ställer också krav på nya former av kompetens inom VA och avfallshandling. Nya digitala lösningar som VA SYD har börjat arbeta med är allt från satelliter som söker vattenläckor under mark, till radar som varnar för tunga regnmoln och miniubåtar som lokaliserar in- och utlopp under vatten.

AB MALMÖREGIONENS AVLOPP

Bolaget äger och driver anläggningar för avledning av avloppsvatten från Arlöv, Åkarp, Hjärup och Lomma till Malmö stads avloppsreningsverk Sjölunda. Bolaget har inga anställda.

Årets viktigaste händelser är:

På grund av en stark tidspress på Trafikverkets entreprenör blev omläggningen av den första delen av ABMA:s ledning genom Åkarp mindre lyckad, med en defekt otät ledning som behövde strumpas för att bli tät.

Systemet för hantering av spillvattnet vid Hjärup, såväl idag som i framtiden, färdigställdes och systemet tas i drift i början av 2020.

En utredning om hur ABMA skall kunna avvecklas påbörjades.

Ekonomi

Bolagets omsättning 2019 uppgick till 14,6 mnkr, vilket är cirka 10 % högre än under 2018. Avloppsvattenflödet var 13 % större 2019 än under 2018. 82 % av kostnaderna avsåg ersättning till VA SYD för avloppsvattenreningen, 8 % avsåg fasta kostnader och 10 % avsåg övriga rörliga kostnader. Bolaget har inte arbetat med nyckeltal.

Framtid

Trafikverkets utbyggnad av stambanan, med en omläggning av ABMA-ledningen genom Åkarp, har försenats och

omläggningen har endast delvis utförts under 2019 och förväntas bli klar under 2020. Det är dock sannolikt att järnvägsprojektet kommer att påverka ABMA:s verksamhet på olika sätt under hela entreprenadtiden fram till 2024. För att förstärka kapaciteten i ABMA:s ledningsnät har en samverkan med VA SYD etablerats, detta för att kunna utnyttja den planerade överföringsledningen mellan Lund och Malmö för avlastning av avloppsvattnet från Hjärup. Det finns dock ännu inga beslut om och när denna möjlighet kan komma till stånd.

Vid bolagsstämman 2019 gav ABMA:s ägare styrelsen i uppdrag att ta fram en plan för hur ABMA skulle kunna avvecklas. Två grundläggande utredningar har genomförts, där en avveckling av ABMA belysts dels mot bakgrund av Lagen om allmänna vattentjänster, dels ur skatterättsliga aspekter.

FRIVILLIG LIKVIDATION

LOMMA UTHYRNINGSFÄSTIGHETER AB

Lomma kommuns kommunfullmäktige har beslutade (KF § 74, 2016-09-08) föreslå att Lomma Uthyrningsfastigheter AB avvecklas på så sätt att bolaget träder i frivillig likvidation då syftet med bolaget har upphört. Vid ordinarie bolagsstämma i Lomma Uthyrningsfastigheter den 18 april 2017 fattades beslut om att bolaget ska träda i frivillig likvidation. Bolagsstämman gav VD i uppdrag att anlita advokatfirma med lämplig sakkunskap som likvidator av bolaget, vilket genomförts. Vid en extra bolagsstämma den 6 december 2018 fattades beslut om att bolaget ska träda i likvidation den 1 januari 2019, stämman utsåg även likvidator.

Likvidation är genomförd under året och någon verksamhet har inte bedrivits.

I bokslut 2017 skrevs aktiekapitalet ned med 573 tkr. Vid likvidationen 2019 återstod 950 tkr i aktiekapital, kostnaderna uppgick till 47 tkr.

Koncernbolagens resultaträkning						
mnkr	LSAB (100%)		VA SYD (3,6%)		ABMA (40%)	
	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2018	Utfall 2019
Intäkter	15,4	15,3		45,1	5,3	5,8
Kostnader	-8,4	-8,2		-38,3	-4,9	-5,4
Avskrivningar	-5,3	-5,3		-6,3	-0,4	-0,4
Årets rörelseresultat	1,7	1,8		0,5	0,0	0,0
Finansiella intäkter				0,1		
Finansiella kostnader	-0,7	-0,8		-0,6		
Resultat efter finansiella poster	1,0	1,0		0,0	0,0	0,0
Avsättning	-0,2	-0,2				
Skatt	-0,2	-0,2				
Årets resultat	0,6	0,6		0,0	0,0	0,0
Investeringar	2,1	0,1		0,0	0,0	0,0





RÄKENSKAPERNA

RESULTATRÄKNING

Mnkr		Kommunen		Sammanställd redovisning		
		Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019
Verksamhetens intäkter	Not 1,2	292,7	279,0	212,1	291,7	310,5
Verksamhetens kostnader	Not 3	-1 461,9	-1 517,4	-1 459,1	-1 453,6	-1 534,6
Av- och nedskrivningar	Not 4	-94,4	-89,1	-95,0	-100,0	-101,0
Verksamhetens nettokostnad		-1 263,6	-1 327,5	-1 342,0	-1 261,8	-1 325,1
Skatteintäkter	Not 5	1 331,0	1 386,6	1 376,4	1 331,0	1 386,6
Generella statsbidrag och utjämning	Not 6	-24,5	5,9	-1,3	-24,5	5,9
Verksamhetens resultat		42,9	64,9	33,1	44,7	67,4
Finansiella intäkter	Not 7,8	34,8	45,7	3,5	34,8	44,9
Finansiella kostnader*	Not 9	-44,1	-5,8	-6,5	-44,9	-6,4
<i>* Justerat 2018/12 med -37,7 mnkr, verkligt värde</i>						
Resultat efter finansiella poster		33,5	104,8	30,1	34,6	105,9
Extraordinära poster, netto	Not 10				-0,4	-0,4
Årets resultat		33,5	104,8	30,1	34,2	105,5

KASSAFLÖDESANALYS

Mnkr		Kommunen		Sammanställd redovisning		
		Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		33,5	104,8	30,1	34,2	105,5
Justering för gjorda/återförda nedskrivningar		94,4	89,1	95,0	100,0	101,0
Justering för gjorda/ianspråktaga avsättningar	Not 11	2,4	59,7	-4,0	2,7	59,9
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Not 12	2,4	-8,2	0,3	2,4	-8,2
Skattekostnader	Not 13				-0,1	-0,2
<i>Medel för verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		<i>132,8</i>	<i>245,4</i>	<i>121,4</i>	<i>139,2</i>	<i>258,0</i>
Ökning(-)/Minskning(+)/kortfristiga placeringar		19,0	-29,2		18,9	-29,2
Ökning(-)/Minskning(+)/kortfristiga fordringar		15,2	12,3		12,4	15,2
Ökning(-)/Minskning(+)/exploatering		6,2	3,6	17,1	6,2	3,6
Ökning(+)/Minskning(-)/kortfristiga skulder		-20,6	-20,5	5,9	-18,5	17,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		152,6	211,6	144,4	158,2	265,3
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investering i materiella anläggningstillgångar		-183,3	-134,3	-180,1	-185,4	-150,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar			24,8			24,8
Förs av mtrl anl.tillgångar VA syd (långfr fordran)			166,9			1,6
Omklassificering investering till medfinansiering			1,3			1,3
Investering i finansiella anläggningstillgångar			-65,4			-65,4
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar			0,9			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-183,3	-5,7	-180,1	-185,4	-187,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Förändring av låneskuld	Not 14	20,0	-40,0	-48,9	19,8	-59,2
Ökning(+)/Minskning(-) övriga långfristig skulder	Not 15	27,2	-37,8		27,2	-37,8
Ökning (-)/Minskning (+)långfristig fordran			-143,3			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		47,2	-221,1	-48,9	47,0	-97,0
Årets kassaflöde		16,4	-15,2	-84,6	19,8	-19,4
Likvida medel vid årets början		88,2	104,6	104,6	111,9	131,7
Likvida medel vid årets slut		104,6	89,4	20,0	131,7	112,3

BALANSRÄKNING

Mnkr	Kommunen		Sammanställd redovisning		
	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Bokslut 2018	Bokslut 2019
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	Not 16				
- Mark, byggnader, tekniska anläggningar	1 819,6	1 683,4	1 900,7	1 934,1	1 964,4
- Maskiner och inventarier	61,2	59,1	65,2	64,3	66,1
Finansiella anläggningstillgångar	Not 17	230,3	87,9	80,3	80,4
Summa anläggningstillgångar	1 968,7	1 972,8	2 053,8	2 078,7	2 110,9
Bidrag till statlig infrastruktur	Not 18	4,7	4,4	4,7	68,7
Omsättningstillgångar					
Förråd och exploateringar	Not 19	17,1		17,1	13,6
Kortfristiga fordringar	Not 20	90,6	90,6	89,8	74,6
Kortfristiga placeringar*	Not 21	266,2	266,2	266,2	295,3
Kassa och bank	Not 22	104,6	20,0	131,7	112,3
Summa omsättningstillgångar		478,5	376,8	504,9	495,8
*Justerat till marknadsvärde 201812, +39,1 mnkr					
SUMMA TILLGÅNGAR		2 451,9	2 435,0	2 588,3	2 675,4
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
<i>Eget kapital</i>					
Årets resultat*	Not 23	33,5	30,1	34,2	105,5
Resultatutjämningsreserv		52,3		52,3	55,7
Övrigt eget kapital		1 238,9		1 232,7	1 264,5
Summa eget kapital		1 324,7	1 354,8	1 319,2	1 425,7
<i>Avsättningar</i>					
Avsatt till pensioner	Not 24	26,6	27,2	26,6	29,6
Övriga avsättningar	Not 25	32,6	28,0	34,2	91,1
Summa avsättningar		59,2	55,2	60,8	120,7
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder	Not 26	793,3	744,3	915,5	818,5
Kortfristiga skulder	Not 27	274,7	280,7	292,8	310,5
Summa skulder		1 068,0	1 025,0	1 208,3	1 129,0
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		2 451,9	2 435,0	2 588,3	2 675,4
Ställda panter					
Pensionsförpliktelser som ej upptagits i BR	Not 28	359,7	361,5	359,7	345,4
Övriga ansvars- och borgensförbindelser	Not 29	178,6		53,8	55,4
leasingåtaganden	Not 30	122,4		9,6	12,2
Beviljad checkräkningskredit		125,0		130,0	100,0

NOTER

Mnkr		Kommunen		Sammanställ redovisning	
		2018	2019	2018	2019
Not 1	Verksamhetens intäkter				
	Försäljningsintäkter	5,7	5,4	4,7	5,4
	Taxor och avgifter	103,7	64,9	103,7	96,4
	Hyror och arrenden	39,0	40,9	39,0	40,9
	Bidrag från staten	89,7	79,5	89,7	79,5
	Övriga bidrag	20,5	19,1	20,5	19,1
	Försäljning av verksamhet och konsulttjänst	14,4	17,9	14,4	17,9
	Erhållna skadestånd/försäkring	0,6	0,6	0,6	0,6
	Exploateringsintäkter	19,1	33,2	19,1	33,2
	Realisationsvinster		17,5		17,5
	Summa intäkter	292,7	279,0	291,7	310,5
Not 2	Jämförelsestörande post				
	Bland verksamhetens intäkter ingår				
	Realisationsvinst		17,5		17,5
	Totalt jämförelsestörande poster	0,0	17,5	0,0	17,5
Not 3	Verksamhetens kostnader				
	Pensionskostnader inklusive löneskatt	-85,6	-87,7	-85,6	-87,7
	Löner och ersättningar	-521,9	-572,1	-521,9	-572,1
	Sociala avgifter	-161,9	-176,2	-161,9	-176,2
	Inköp av anläggnings och underhållsmaterial	-2,8	-0,9	-2,8	-0,9
	Bränsle energi och vatten	-7,9		-7,9	
	Lämnade bidrag	-28,2	-29,3	-28,2	-29,3
	Bidrag till statlig infrastruktur		-4,2		-4,2
	Upplösning bidr till statlig infrastruktur	-0,3	-1,4	-0,3	-1,4
	Köp av huvudverksamhet	-394,0	-357,3	-394,0	-357,3
	Lokal och markhyror	-40,5	-40,3	-25,1	-40,3
	Övriga tjänster	-201,7	-221,3	-208,8	-238,5
	Realisationsförluster och utrangeringar	-2,2	-7,9	-2,2	-7,9
	Anskaffn.kostn såld exploateringsfastighet	-12,4	-16,4	-12,4	-16,4
	Förändring av avsättningar	0,1		0,1	
	Övriga kostnader	-2,6	-2,3	-2,6	-2,3
	Summa kostnader	-1 461,9	-1 517,4	-1 453,6	-1 534,6
	Den totala kostnaden för räkenskapsrevision uppgår till 206 tkr 2019, varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till 147 tkr.				
Not 4	Avskrivningar enligt plan/Nedskrivningar				
	Avskrivning maskiner och inventarier	-13,3	-13,7	-13,5	-14,5
	Avskrivning byggnader, tekniska anläggningar	-81,1	-75,4	-86,5	-86,5
		-94,4	-89,1	-100,0	-101,0
Not 5	Skatteintäkter				
	Preliminär kommunalskatt	1 336,0	1 396,6	1 336,0	1 396,6
	Prognos slutgiltig kommunalskatt	-3,5	-10,6	-3,5	-10,6
	Justeringspost föregående års prognos	-1,5	0,6	-1,5	0,6
		1 331,0	1 386,6	1 331,0	1 386,6
Not 6	Generella statsbidrag och utjämnings				
	Strukturbidrag	8,3	8,4	8,3	8,4
	Införandebidrag	2,3		2,3	
	Regleringsbidrag	3,8	17,3	3,8	17,3
	Kostnadsutjämningsbidrag	73,3	96,4	73,3	96,4
	Kommunal fastighetsavgift	41,5	43,6	41,5	43,6
	Övriga generella statsbidrag	5,6	4,9	5,6	4,9
	Inkomstutjämningsavgift	-100,4	-100,7	-100,4	-100,7
	Avgift till LSS-utjämning	-58,9	-64,0	-58,9	-64,0
		-24,5	5,9	-24,5	5,9

Mnkr		Kommunen		Sammanställ redovisning	
		2018	2019	2018	2019
Not 7	Finansiella intäkter				
	Orealiserade vinster, finansiella oms tillg.		33,5		33,5
	Bokfört värde, finansiella oms tillg.		-51,9		-51,9
	Försäljningspris, finansiella oms tillg.		58,8		58,8
	Utdelning aktier och andelar i andra företag	5,0	4,1		4,1
	Realisationsvinst pensionsförvaltning	21,1		21,1	
	Pensionsförvaltning	1,5		1,5	
	Realiserade valutakursvinster	6,9		6,9	
	Övriga finansiella intäkter	0,3	1,2	5,3	0,4
		34,8	45,7	34,8	44,9
Not 8	Jämförelsestörande poster				
	Orealiserade vinster, finansiella oms tillg.		33,5		33,5
	Realisationsvinst pensionsförvaltning	21,1			
	Totalt jämförelsestörande poster	21,1	33,5	0,0	33,5
Not 9	Finansiella kostnader				
	Räntor på lån	-5,2	-4,0	-5,9	-4,6
	Ränta på pensionsskuld	-0,3	-0,6	-0,3	-0,6
	Bokfört värde, finansiella oms tillg.		-32,8		-32,8
	Försäljningspris, finansiella oms tillg.		32,2		32,2
	Realiserade förluster, finansiella oms tillg.*	-37,7		-37,7	
	Försäljningspris brutto, finansiella anl tillg.		0,9		0,9
	Bokfört värde, sålda och utrang. finansiella anl tillg.		-1,0		-1,0
	Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
	<i>*Justerat 2018, se Not 23.</i>	-44,1	-5,8	-44,9	-6,4
Not 10	Extraordinära poster				
	Periodiseringsfond			-0,3	-0,3
	Årets skattekostnad LSAB, ABMA			-0,1	-0,1
				-0,4	-0,4
Not 11	Justering för gjorda/ianspråkta avsättningar				
	Avsatt till pensioner	4,4	3,0	4,4	3,0
	Upplösning avsättning regresskrav översvämningar VA				
	Avsatt periodiseringsfond			0,2	0,2
	Avsättning regresskrav/skadestånd	-0,5		-0,5	
	Avsättning bidrag till statlig infrastruktur				
	- Cirkulationsplats Malmövägen		4,2		4,2
	- Station Flädie		65,4		65,4
	Upplösning avsättning bidrag till statlig infrastruktur	-1,5	-12,9	-1,5	-12,9
		2,4	59,7	2,7	59,9
Not 12	Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster				
	Upplösning aktiverat bidrag till statlig infrastruktur	0,3	1,3	0,3	1,3
	Realisationsvinster		-17,5		-17,5
	Realisationsförluster	2,1	8,0	2,1	8,0
		2,4	-8,2	2,4	-8,2
Not 13	Skattekostnad				
	Skattekostnad			-0,1	-0,2
				-0,1	-0,2
Not 14	Förändring av låneskulden				
	Amorterade lån		-40,0		-59,2
	Nyupptagna lån	20,0		19,8	
		20,0	-40,0	19,8	-59,2
Not 15	Förändring av övriga långfristiga skulder				
	Va-anläggningsavgifter	3,5	-47,8	3,5	-47,8
	Upplösning VA anläggningsavgifter	-1,1	11,0	-1,1	11,0
	Gatukostnadsersättningar	4,4	0,3	4,4	0,3
	Upplösning gatukostnadsersättning	-2,8	-2,9	-2,8	-2,9
	Investeringsbidrag	23,7	2,9	23,7	2,9
	Upplösning investeringsbidrag	-0,5	-1,3	-0,5	-1,3
		27,2	-37,8	27,2	-37,8

Mnkr		2018	Kommunen 2019	Sammanställ redovisning 2018	2019
Not 16	Materiella anläggningstillgångar				
	Mark, byggnader, tekniska anläggningar				
	Anskaffningsvärde	2 686,7	2 474,6	2 866,8	2 948,3
	Ackumulerade avskrivningar	-867,1	-791,2	-932,7	-984,0
	Bokfört värde	1 819,6	1 683,4	1 934,1	1 964,3
	Redovisat värde vid årets början*	1 735,4	1 819,6	1 853,2	2 097,7
	Årets investeringar	167,4	118,4	169,5	133,9
	Årets försäljning och utrangeringar	-2,9	-330,0	-2,9	-331,5
	Årets omklassificering	0,1	-0,4	0,1	-0,4
	Årets återföring avskrivningar	0,8	151,2	0,8	151,2
	Årets avskrivningar	-81,2	-75,4	-86,5	-86,6
	Redovisat värde vid årets slut	1 819,6	1 683,4	1 934,2	1 964,4
	Linjär avskrivning, bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod är 26 år.				
	* VA SYD tillkom 2019				
	Maskiner och inventarier				
	Ingående anskaffningsvärde	166,8	175,3	171,8	187,4
	Ingående avskrivningar	-105,6	-116,2	-107,5	-121,4
	Bokfört värde	61,2	59,1	64,3	66,0
	Redovisat värde vid årets början*	58,6	61,2	61,9	68,6
	Årets investeringar	15,9	16,0	15,9	16,3
	Årets försäljning och utrangeringar	-0,3	-7,8	-0,3	-7,8
	Årets omklassificering	-0,1	0,4	-0,1	0,4
	Årets återföring avskrivningar	0,2	3,0	0,2	3,0
	Årets avskrivningar	-13,1	-13,7	-13,4	-14,5
	Redovisat värde vid årets slut	61,2	59,1	64,3	66,1
	Beloppsgräns för investering 50 tkr, linjär avskrivning, bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod är 6 år.				
	* VA SYD tillkom 2019				
	varav				
	Finansiella leasingavtal				
	Ingående anskaffningsvärde				
	Ingående avskrivningar				
	Bokfört värde	0,0	0,0	0,0	0,0
	Redovisat värde vid årets början	0,0	0,0	0,0	0,0
	Investeringar				
	Årets försäljning och utrangeringar				
	Nedskrivningar				
	Avskrivningar				
	Redovisat värde vid årets slut	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 17	Finansiella anläggningstillgångar				
	antal à nominellt värde				
	Aktier i dotterföretag				
	Lomma Servicebostäder AB	6 600 à 1000	6,6	6,6	
	Lomma Uthyrningsfastigheter AB	100 à 1 000	0,9		
	AB Malmöregionens Avlopp	40 à 1000	0,1	0,1	
	Lomma Varmbadhus AB	1 000 à 1 000			
			7,6	6,7	0,0
	Övriga aktier och andelar				
	Sydvatten AB		10,3	10,3	10,3
	Kraftringen AB		42,3	42,3	42,3
	Övriga aktier		1,1	1,1	1,1
	Bostadsrätter		10,2	10,2	10,2
	Andelar Kommuninvest		13,7	13,7	13,7
			77,6	77,6	77,6
	Förlagsbevis				
	Lån till Kommuninvest		2,5	2,5	2,5
	Insatskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt insatsskapital. Lomma kommun betalade år 2015 in 13,1 mnkr i medlemsinsats enligt beslut i KF. Lomma kommuns totala insatskapital uppgick 2019-12-31 till 20,7 mnkr. Då Lomma kommun ligger på den högsta nivån i inbetalt insatsskapital, baserat på invånarantalet, har kommunen tillgodoräknat sig 2019 års återbäring i resultaträkningen.				

Mnkr	Kommunen		Sammanställ redovisning	
	2018	2019	2018	2019
	Långfristiga fordringar			
		143,3		
	Långfristig fordran VA syd			
	Övriga långfristiga fordringar	0,2	0,2	0,2
		0,2	0,2	0,2
Not 18	Bidrag till statlig infrastruktur			
	Bidrag Station Flädie			64,3
	Bidrag GC-väg Flädie	4,7	4,7	4,4
		4,7	4,7	68,7
	2015 Beslut KF budget 2016, medfinansiering GC-väg Bjärred-Flädie, 5,5 mnkr med upplösning 20 år. 2019 Beslut KF Station Flädie, 65,4 mnkr avsatt med upplösning på 25 år			
Not 19	Förråd och exploateringar			
	Upparbetade exploateringsinkomster	-47,3	-2,2	-47,3
	Upparbetade exploateringsutgifter	64,4	15,8	64,4
		17,1	13,6	13,6
Not 20	Kortfristiga fordringar			
	Kundfordringar	21,1	13,6	21,1
	Statsbidragsfordringar	6,1	2,1	6,1
	Upplupna skatteintäkter			
	Förutbetalda kostnader	17,5	18,3	16,8
	Upplupna intäkter	2,6	1,4	2,5
	Övriga interimfordringar	0,3	0,4	0,3
	Momsfordran	13,9	10,8	13,9
	Skattekonto/skattefordran	27,2	31,0	27,2
	Övriga fordringar	1,9	0,7	1,9
		90,6	78,3	89,8
Not 21	Kortfristiga placeringar			
	Pensionsförvaltning, anskaffningsvärde			
	Aktiefonder Svenska	65,7	56,7	65,7
	Aktiefonder utländska	36,0	36,0	36,0
	Räntebärande fonder svenska	125,4	131,0	125,4
		227,1	223,7	227,1
	Pensionsförvaltning, marknadsvärde			
	Aktiefonder Svenska	109,4	121,3	109,4
	Aktiefonder utländska	32,5	43,0	32,5
	Räntebärande fonder svenska	124,2	131,0	124,2
		266,2	295,3	266,2
	Fasträntekonto- företag			
Not 22	Kassa och bank			
	Bank:koncernkonto	96,4	88,5	96,4
	* Bank: Pensionsförvaltning			
	Plusgiro	1,3	0,1	1,3
	Kassa, bank, övrigt	6,9	0,8	34,0
		104,6	89,4	131,7
Not 23	Eget kapital			
	Ingående eget kapital enligt fastställd BR	1 214,4	1 324,7	1 208,3
	Justering eget kapital likvidering LUFAB			1 319,2
	Justerat eget kapital, Ingående värde*	76,8		1,0
	Årets resultat*	33,5	104,8	76,8
	Utgående eget kapital	1 324,7	1 429,5	1 319,2
	Eget kapital består av:			
	VA resultatregleringsfond	-2,4		
	Renhållning resultatregleringsfond	0,9	0,9	
	Hamnverksamhet resultatregleringsfond	-0,1	-2,4	
	Fastighetsverksamhet resultatregleringsfond	28,3	23,2	
	Resultatutjämningsreserv	52,3	55,7	
	Övrigt eget kapital	1 245,7	1 352,1	
		1 324,7	1 429,5	

Mnkr	Kommunen		Sammanställ redovisning	
	2018	2019	2018	2019
	Årets res	RUR	Övr EK	Summa EK
	*Justerat eget kapital			
	Utgående balans enligt 2018 års årsredovisning	71,2	52,3	1 162,1
	Justering ändrade redovisningsprinciper			
	- Omvärdering verkligt värde	-37,7		76,8
	Justerat UB 2018-12-31	33,5	52,3	1 238,9
Not 24	Avsatt till pensioner			
	Ingående avsättning	22,2	26,6	22,2
	Pensionsutbetalningar	-1,9	-1,9	-1,9
	Nya beslut	1,7	0,0	1,7
	Nyintjänad pension	1,9	1,3	1,9
	Ränte- och basbeloppsuppräknings	0,3	0,6	0,3
	Förändring av löneskatt	0,9	1,4	0,9
	Övrigt	1,5	1,6	1,5
	Utgående avsättning	26,6	29,6	26,6
	Förpliktelsen minskad genom försäkring totalt inbetalt belopp 145,2 mnkr, varav 18,5 mnkr 2019.			
	Överskottsmedel i försäkringen	0,0	0,0	0,0
	Aktualiseringsgrad %	97	97	97
	Uttag ur överskottsmedel har gjorts med 0,0 mnkr under 2019.			
	Visstidsförordnanden			
	Antal			
	Politiker	2	2	2
	Tjänstemän	0	0	0
	Lomma kommun har inga anställda med särskilt vistidsförordnande och därför inga förpliktelser om så kallad vistidspension avseende anställd personal. Däremot omfattas kommunstyrelsens ordförande och minoritetsföreträdaren av bestämmelser om pension och avgångsersättning i vilket rätt till vistidspension ingår. Vistidspension utbetalas fram till tidpunkten för ålderspension. För att erhålla full vistidspension krävs 12 års pensionsgrundande tid.			
	Pensionsförpliktelse	2018	2019	
	1. Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	26,6	29,6	
	a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	26,6	29,6	
	b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	0	0	
	2. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	106,1	117,3	
	3. Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0	
	4. Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	132,7	146,9	
	Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde			
	5. Totalt pensionsförsäkringskapital	124,3	145,2	
	a. Varav överskottsmedel	0	0	
	6. Totalt kapital, pensionsstiftelse			
	7. Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	266,1	295,3	
	8. Summa förvaltade pensionsmedel	390,4	440,5	
	Finansiering			
	9. Återlånade medel	-257,7	-293,6	
	10. Konsolideringsgrad	2,9	3,0	
Not 25	Övriga avsättningar			
	Avsättning bidrag till statlig infrastruktur	32,6	89,3	32,6
	Periodiseringsfond			1,6
		32,6	89,3	34,2
Not 26	Långfristiga skulder			
	Långfristiga lån, kommunen	630,0	590,0	630,0
	Skuld för investeringsbidrag	46,5	48,1	46,5
	Skuld för gatukostnadsersättningar	80,0	77,4	80,0
	Skuld för VA-anslutningsavgifter	36,8		36,8
	Långfristig leasingkulda			
	Långfristiga lån, LSAB			120,0
	Långfristiga lån, ABMA			2,2
		793,3	715,5	915,5

Mnkr	Kommunen		Sammanställ redovisning	
	2018	2019	2018	2019
Habo Golf AB	4,0	4,0	4,0	4,0
Lommabuktens Seglarklubb	0,7	0,6	0,7	0,6
Föreningen Bjärreds saltsjöbad kallbadhus	1,5	1,5	1,5	1,5
Lomma Ridklubb	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa borgensåtaganden:	178,6	160,0	53,8	55,4
Borgensförluster under året	0,0	0,0	0,0	0,0
Not 30				
Leasingåtaganden				
<i>Leasingavgifter lös egendom</i>				
<i>Operationell leasing</i>				
Förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	10,4	8,6	7,2	8,6
Senare än 1 år men inom 5 år	3,7	3,6	2,4	3,6
Senare än 5 år				
	14,1	12,2	9,6	12,2
<i>Leasingavgifter Lokaler</i>				
<i>Operationell leasing</i>				
Förfaller enligt följande:				
Inom 1 år	15,4	13,7		
Senare än 1 år men inom 5 år	38,3	29,7		
Senare än 5 år	54,6	49,1		
	108,3	92,5	0,0	0,0
Summa leasingåtaganden:	122,4	104,7	9,6	12,2

Leasingavgifter avseende inventarier, maskiner och långsiktiga hyresavtal har redovisats som operationella leasingavtal.

Solidarisk borgen Kommuninvest

Lomma kommun har i april 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga närvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 290 kommuner och regioner som per 2019-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas, dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB och dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomiska förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Lomma kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan Noteras att per 2019-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 460 926 mnkr och totala tillgångar till 460 365 mnkr. Lomma kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 856,6 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 847,6 mnkr.

FASTIGHETSVERKSAMHETEN

RESULTATRÄKNING

Mnkr		Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019
Verksamhetens intäkter		170,8	172,3	172,1
<i>därav externa</i>		19,9	19,7	19,7
<i>därav interna</i>		150,9	152,6	152,4
Verksamhetens kostnader	Not 1	-96,0	-99,8	-99,5
<i>därav externa</i>		-91,6	-96,8	-97
<i>därav interna</i>		-4,4	-3,0	-2,5
Av- och nedskrivningar		-54,9	-58,8	-59,7
Verksamhetens nettokostnader		19,9	13,7	12,9
Finansiella intäkter				
Finansiella kostnader		-18,1	-16,3	-15,9
<i>därav interna</i>		-18,0	-16,3	-15,9
Resultat före extraordinära poster		1,8	-2,6	-3,0
Extraordinära intäkter			17,5	
Extraordinära kostnader			-2,4	
Årets resultat		1,8	12,5	-3,0

BALANSRÄKNING

Mnkr		Bokslut 2018	Bokslut 2019
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
-Byggnader		1 017,0	1 026,6
-Mark		32,2	32,3
-Bostadsrätter		10,2	10,2
-Maskiner och inventarier, förb.utg annans fastighet		7,6	6,9
Summa anläggningstillgångar		1 067,0	1 076,0
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar		12,6	11,6
Kassa & bank		33,0	42,8
Summa omsättningstillgångar		45,6	54,4
SUMMA TILLGÅNGAR		1 112,6	1 130,4
EGET KAPTIAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital		28,3	40,8
<i>därav årets resultat</i>		1,8	12,5
Avsättningar			
Långfristiga skulder		1 067,0	1 076,0
Kortfristiga skulder		17,3	13,6
Summa skulder		1 084,3	1 089,6
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 112,6	1 130,4

NOTER

Mnk		2018	2019
Not 1	Verksamhetens kostnader		
	Lokalhyra	38,4	38,4
	Administration	9,3	10,6
	Fastighetsskatt	0,1	0,2
	Utemiljö	3,0	3,4
	Fastighetsskötsel	3,9	4,4
	Reparationer/Teknisk tillsyn	10,6	11,6
	Underhåll	4,1	5,4
	Driftskostnader	26,6	25,8
	Summa	96,0	99,8

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LBKR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning.

Ändrade redovisningsprinciper.

Från och med räkenskapsåret 2019 tillämpas LBKR vilket innebär att följande ändring har gjorts i förhållande till tidigare redovisningsprinciper.

Redovisning av verkligt värde av vissa finansiella instrument.

Enligt LBKR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Med detta som bakgrund har värdet på dessa tillgångar omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde, vilket har inneburit att de finansiella omsättningstillgångarna har ökat med 39,1 mnkr. Under 2018 har jämförelsetalen i resultaträkningen justerats med den värdenedgång som skedde under 2018 med 37,7 mnkr.

Jämförelsetalen för föregående år har omräknats enligt de nya redovisningsprinciperna.

I not 23 framgår effekten på eget kapital av de ändrade redovisningsprinciperna.

I övrigt har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder använts som i senaste årsredovisningen.

Externredovisning

Den *preliminära slutavräkningen för skatteintäkter* baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2, vilket innebär att intäkten periodiseras till det år då den beskattningsbara inkomsten intjänas av den skattskyldige. Definitiv slutavräkning för år 2018 är skuldbokförd med 37 kronor/ invånare och preliminär slutavräkning för år 2019 är skuldbokförd med 430 kronor/ invånare.

Pensionsåtaganden bokförs enligt blandmodellen, vilket innebär att pensioner intjänade före 1998 inte tas upp som avsättning utan redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. Pensionsförmåner intjänade efter 1997 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Den intjänade avgiftsbestämda ålderspensionen till arbetstagarna utbetalas medan den förmånsbestämda delen samt efterlevandeskyddet försäkras bort och resterande del skuldbokförs. Pensionsåtagandena inkluderar även löneskatt med 24,26 %. Kommunen följer RKR R10 gällande värdering och upplysning om kommunens pensionsförpliktelser.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som *anläggningstillgång* om beloppet överskrider gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 50 tkr exklusive mervärdesskatt.

Investeringsbidrag och gatukostnadsersättningar tas från och med 2010 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandetid.

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen:

Fastigheter:	10-50 år
Maskiner o inventarier:	3-20 år

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod tillämpas komponentavskrivning enligt RKR R4.

Exploateringsintäkter och *exploateringskostnader* redovisas årligen i resultaträkningen. Exploateringstillgångarna är bokförda som omsättningstillgångar.

Kostnader för timanställda samt mer- och övertid avseende december vilka utbetalas i januari året därpå har periodiseras till rätt bokföringsår.

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

I enlighet med RKR R4 redovisning av lånekostnader ingår det inga lånekostnader i anskaffningsvärdet för investeringar. Samtliga räntor för lån kostnadsförs. Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden

Kommunens pensionsmedelsportfölj är klassificerad som omsättningstillgång enligt RKR R7. Portföljens förvaltning regleras i finanspolicy, antagen av fullmäktige, KF § 107/2018. Pensionsmedelsportföljen är värderad till marknadsvärdet.

Leasingavgifter avseende inventarier, maskiner och långsiktiga hyresavtal har redovisats som operationella leasingavtal.

För övrigt har kostnader och intäkter i allt väsentligt periodiserats, vilket även inkluderar övertids- och semesterlöneskuld, timlöner samt avskrivningar.

Avsättning för statlig infrastruktur har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Under året har bidrag om 12,9 mnkr lämnats till statlig infrastruktur.

Följande projekt är aktuella:

Lommabanan; 2014 avsattes 46,9 mnkr beloppet baseras på en projektering gjord 2014 i prisnivå juni 2013.

GC väg Bjärred-Flädie; 2016 gjordes en avsättning på

5,5 mnkr avseende medfinansiering, med upplösning av aktiverat bidrag på 20 år.

Cykelväg längs väg 925; 2017 har en avsättning om 1,6 mnkr gjorts.

Lommabanan etapp 2; 19,1 mnkr har avsatts 2017, åtagandet är nuvärdesberäknat med årlig indexuppräknings på 2,0 % under utbetalningsperioden som sträcker sig fram till 2024.

Cirkulationsplats Malmövägen; 2019 har en avsättning gjorts om 4,2 mnkr enligt beslut KF § 65.

Flädie Station; 2019 har en avsättning gjorts med 65,4 mnkr enligt beslut KF § 63, Avsättningen är i 2019 års penningvärde och indexuppräknas årligen. Upplösning av aktiverat bidrag är 25 år.

Övrig avsättning: 51,5 tkr avsattes 2017 avseende ett skadeståndsmål. Avsättningarna har tagits upp till de belopp som bedöms krävas på balansdagen. Tvisten är ännu inte löst.

Konsolideringsprinciper

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden och med hänsyn till specificering enligt proportionell konsolideringsmetod. Detta innebär att belopp som inkluderas i den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning motsvara ägd andel i företaget och att således förvärvat eget kapital elimineras.

Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur och text på sidan 26.

Driftredovisning

Kapitalkostnader beräknas enligt rak nominell metod. För år 2019 har förvaltningarna belastats med intern ränta på anläggningstillgångarna om 1,50 %.

Arbetsgivaravgifter med mera har interndeiterats förvaltningarna i samband med löneredovisningen. Storleken på arbetsgivaravgiften överensstämmer med Sveriges Kommuner och Regioners rekommendationer.

DRIFTREDOVISNING PER NÄMND

Tkr		Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Avvikelse
Kommunstyrelse	Driftintäkter	46 423	49 219	64 202	27 161	37 041 ¹⁾
	Driftkostnader	-120 620	-122 482	-130 794	-112 700	-18 094 ²⁾
	Nettokostnader	-74 197	-73 263	-66 592	-85 539	18 947
Revision	Driftintäkter					
	Driftkostnader	-877	-914	-975	-954	-21
	Nettokostnader	-877	-914	-975	-954	-21
Valnämnd	Driftintäkter		450	516	360	156
	Driftkostnader	-13	-863	-751	-662	-89
	Nettokostnader	-13	-413	-235	-302	67
Överförmyndare	Driftintäkter	1 381	247	52	157	-105
	Driftkostnader	-1 837	-912	-713	-971	258
	Nettokostnader	-456	-665	-661	-814	153
Socialnämnd	Driftintäkter	109 881	89 718	118 334	116 579	1 755
	Driftkostnader	-399 923	-407 553	-471 812	-444 822	-26 990
	Nettokostnader	-290 042	-317 835	-353 478	-328 243	-25 235
Barn- och utbildningsnämnd	Driftintäkter	145 591	145 086	147 924	141 487	6 437
	Driftkostnader	-830 786	-855 704	-889 867	-884 991	-4 876
	Nettokostnader	-685 195	-710 618	-741 943	-743 504	1 561
Kultur- och fritidsnämnd	Driftintäkter	15 306	18 275	18 185	16 894	1 291
	Driftkostnader	-73 713	-78 293	-78 638	-77 797	-841
	Nettokostnader	-58 407	-60 018	-60 453	-60 903	450
Teknisk nämnd	Driftintäkter	228 667	228 156	205 374	185 658	19 716 ³⁾
	Driftkostnader	-285 952	-305 357	-275 622	-274 695	-927 ⁴⁾
	Nettokostnader	-57 285	-77 201	-70 248	-89 037	18 789
Miljö- och byggnadsnämnd	Driftintäkter	6 299	7 331	7 849	5 948	1 901
	Driftkostnader	-15 183	-15 691	-18 993	-17 184	-1 809
	Nettokostnader	-8 884	-8 360	-11 144	-11 236	92
TOTALT	Driftintäkter	553 548	538 482	562 436	494 244	68 192
	Driftkostnader	-1 728 904	-1 787 769	-1 868 166	-1 814 776	-53 390
	Nettokostnader	-1 175 356	-1 249 288	-1 305 730	-1 320 532	14 802

1) I driftintäkter ingår 2017 exploateringsintäkt 18 287 tkr, 2018: exploateringsintäkt 19 149 tkr, 2019: exploateringsintäkt 33 174 tkr

2) I driftkostnader ingår 2017: exploateringskostnad 18 311 tkr, 2018: exploateringskostnad 12 382 tkr, 2019: exploateringskostnad 16 418 tkr.

3) I driftintäkter ingår 2019: 17 535 tkr i realisationsvinst

4) I driftkostnader ingår 2017: Återföring regresskrav avseende översvämningarna + 5 804 tkr

DRIFTREDOVISNING, KF-VERKSAMHET

Tkr		Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Avvikelse
Kommunstyrelse samt Valnämnd,						
Revision och Överförmyndare	Driftnetto	-75 543	-75 255	-68 463	-87 609	19 146
Kommunövergripande verksamhet	Driftnetto	-75 543	-75 255	-68 463	-87 609	19 146 ¹⁾
Socialnämnd						
Socialnämnd	Driftnetto	-290 042	-317 835	-353 478	-328 243	-25 235
därav Individ- och familjeomsorg	Driftnetto	-48 342	-59 721	-58 650	-55 742	-2 908
därav LSS-verksamhet	Driftnetto	-49 397	-55 906	-58 380	-58 018	-362
därav Hälsa vård och omsorg	Driftnetto	-192 303	-202 209	-236 448	-214 483	-21 965
Barn- och utbildningsnämnd						
Barn- och utbildningsnämnd	Driftnetto	-685 195	-710 618	-741 943	-743 504	1 561
därav För- och grundskoleverksamhet	Driftnetto	-582 233	-596 976	-621 500	-618 732	-2 768
därav Gymnasieskola och vuxenutbildning	Driftnetto	-103 237	-113 221	-120 701	-124 772	4 071
därav Kostenhet	Driftnetto	275	-421	258		258
Kultur- och fritidsnämnd						
Kultur- och fritidsnämnd	Driftnetto	-58 407	-60 018	-60 453	-60 903	450
därav Fritidsverksamhet	Driftnetto	-32 931	-33 271	-32 811	-33 087	276
därav Kulturverksamhet	Driftnetto	-25 476	-26 747	-27 642	-27 816	174
Teknisk nämnd						
Teknisk nämnd	Driftnetto	-57 285	-77 201	-70 248	-89 037	18 789
därav Teknisk verksamhet avgiftsfinansierad	Driftnetto	-1 303	-3 334	-4 991	-2 280	-2 711 ²⁾
därav Teknisk verksamhet skattefinansierad	Driftnetto	-62 977	-75 668	-77 733	-83 734	6 001
fastighetsverksamhet	Driftnetto	6 995	1 801	12 476	-3 023	15 499 ³⁾
Miljö- och byggnadsnämnd						
Miljö- och byggnadsnämnd	Driftnetto	-8 884	-8 360	-11 144	-11 236	92
därav Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	Driftnetto	-2 780	-2 790	-3 393	-3 166	-227
därav Bygglövsverksamhet	Driftnetto	-6 104	-5 570	-7 751	-8 070	319
Totalt	Driftnetto	-1 175 356	-1 249 288	-1 305 730	-1 320 532	14 802

1) I driftnetto ingår 2017: exploateringsnetto 6 767 tkr: 2018 exploateringsnetto 6 716 tkr: 2019 exploateringsnetto 16 418 tkr

2) I driftnetto ingår 2017: återföring regresskrav avseende översvämningarna +5 804 tkr

3) I driftnetto ingår 2019 realisationsvinst 17 537 tkr

SPECIFIKATION KOMMUNSTYRELSENS FÖRFOGANDEMEDEL

Tkr	Budget	Omdisp.	Kvarstår
Löneökningar	-5 977	1 050	-4 927
Digitalisering/från innovation	-5 000	4 706	-294
Övrigt oförutsett	-5 600	4 327	-1 273
Summa kommunstyrelsens förfogande	-16 577	10 083	-6 494

INVESTERINGSREDOVISNING PER NÄMND

Tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Budget 2019	Avvikelse
Kommunstyrelse	2 899	9 002	1 709	4 260	2 551
Socialnämnd	922	1 140	805	1 455	650
Barn- och utbildningsnämnd	12 610	9 163	12 526	11 874	-652
Kultur- och fritidsnämnd	747	897	1 997	2 044	47
Teknisk nämnd	251 275	163 133	117 212	147 534	30 322
KS oförutsedda	42			12 900	12 900
SUMMA	268 495	183 335	134 249	180 067	45 818

INVESTERINGSREDOVISNING, PROJEKT

Tkr	Total utgift	Utfall 2019	Budget 2019	Ack. utfall tom 2019	Ack. budget tom 2019	Ack. avvik
SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET						
Teknisk nämnd, större investeringar inom:						
Detaljplaner, alla Lomma hamn	9 500	208	934	5 661	6 388	727
Detaljplaner, alla Lomma hamn, områdesanläggning	55 000	2	6 137	32 777	38 912	6 135
Detaljplaner, alla Lomma centrum, Norr	47 000	0	300	3 084	3 384	300
Detaljplan Bjärreds Centrum (exkl. VA)	31 000	538	1 289	558	1 309	751
Detaljplan Sjögräsgatan	5 800	529	2 000	939	2 409	1 470
Detaljplan Hans Hanssons gård	500	460	461	499	500	1
Detaljplan Nians verksamhetsområde	12 100	-34	31	5 900	5 965	65
Detaljplaner, övriga (årsanslag)		2 899	3 000	2 899	3 000	101
Summa investeringar inom detaljplaneområden		4 602	14 152	52 317	61 867	9 550
Teknisk nämnd, övriga större investeringar:						
Utökat brandskydd	5 025	45	14	5 057	5 025	-32
Beläggningsinvesteringar	50 100	8 043	7 494	43 349	42 800	-549
Kollektivtrafikstråk Vinstorpsvägen	90 850	86	-216	91 152	90 850	-302
Erosionsskydd (tre- och fyrkantssdamarna)	18 900	405	2 000	2 529	4 124	1 595
Erosionsskydd, etapp 2	11 250	38	500	38	500	462
Ventilationsanläggning Medborgarhuset	2 500	3	396	2 106	2 500	394
Åtgärder Vinstorpsvägen	9 380	6 170	5 610	9 940	9 380	-560
Stationsområdet, åtgärder allmän platsmark	49 300	6 073	13 823	22 525	30 275	7 750
Öresundsparken naturreservat, inklusive toalett	3 000	2 132	2 877	2 255	3 000	745
Åtgärder i trafiksäkerhetsplan och cykelplan	15 000	2 835	2 829	7 826	7 820	-6
Nytt LSS-boende (Lilleväng)	2 000	123	41	2 082	2 000	-82
Strandskolan, nybyggn. skola, inkl. gymnastiksal	66 000	2 372	2 367	66 005	66 000	-5
Lerviks förskola, Nians område	55 000	441	1 601	53 840	55 000	1 160
Gångfartsområden Lomma hamn	6 000	21	1 067	2 367	3 413	1 046
Trafikåtgärder, cykelväg Tolvevägen- Carl Olssons väg	18 700	397	477	569	649	80
Belysningsplan	10 000	1 277	1 000	1 277	1 000	-277
Parkourbana, Bjärred	1 885	1 818	1 607	2 096	1 885	-211
Pilängskolan om- och tillbyggnad, inklusive rivning	171 000	55 518	47 239	121 268	112 989	-8 279
Ny fritidsgård, Bjärred	15 000	63	540	14 523	15 000	477
Utbyggnad Löddesnässkolan, inkl. anpassning kök	21 000	5 754	15 743	6 011	16 000	9 989
Inköp av Lomma Borgeby 1:3	16 750	248	250	16 748	16 750	2
Trollets förskola, tillbyggnad tillagningskök	12 000	381	3 223	658	3 500	2 842

Tkr	Total utgift	Utfall 2019	Budget 2019	Ack. utfall tom 2019	Ack. budget tom 2019	Ack. avvik
Alléskolan, tillbyggnad 6 klassrum m.m. (projekteringsmedel)	2 000	19	0	19	0	-19
Bjärehovskolan, nybyggnation ersättningsbyggnad	126 000	17	0	17	0	-17
Ny idrottshall Rutsborgsområdet	52 000	13	2 000	13	2 000	1 987
Amfiteater, Strandängen Lomma	2 900	113	2 900	113	2 900	2 787
Ombyggnad Solberga till 5 lägenheter, nyanlända	2 500	33	0	33	0	-33
Utfall slutredovisade projekt 2018		93	0	93	0	-93
Summa teknisk nämnd, övriga större investeringar		94 531	115 382	474 509	495 360	20 851
Övriga nämnder, större investeringar:						
Inventarier Lerviks förskola	2 472	356	796	2 032	2 472	440
Inventarier Pilängskolan	6 555	5 194	4 245	5 281	4 331	-950
Inventarier till matsal och kök, Löddesnäskolan	963	0	226	0	226	226
Inventarier Fritidsgård i Bjärred	500	0	-6	506	500	-6
Digitala hjälpmedel till pedagogisk personal i förskolan	1 000	0	0	1 000	1 000	0
Datorer/ läsplattor till årskurs 1-3	3 458	146	350	3 253	3 458	205
Datorer/ läsplattor till årskurs 4-6, reinvestering	5 844	1 237	1 535	1 237	1 535	298
Personaldatorer BUN, 2019	3 197	3 744	3 197	3 744	3 197	-547
Inventarier Orion, särskilt boende, tre enheter	2 900	0	455	2 445	2 900	455
Förvärv av del av Lilla Habo 1:6	2 100	0	2 100	0	2 100	2 100
Summa övriga nämnder, större investeringar		10 677	12 898	19 498	21 719	2 221
Mindre investeringar:						
Tekniska nämnden: Energisparåtgärder / energiplan		1 193	1 000	1 193	1 000	-193
Tekniska nämnden: Fastighetsunderhåll (nya komponenter)		5 016	5 000	5 016	5 000	-16
Tekniska nämnden: Övriga mindre investeringar		10 224	10 000	10 224	10 000	-224
Kommunstyrelsen: Mindre investeringar		1 709	2 160	1 709	2 160	451
Socialnämnden: Mindre investeringar		804	1 000	804	1 000	196
Barn- och utbildningsnämnden: Mindre investeringar		1 849	1 525	1 849	1 525	-324
Kultur- och fritidsnämnden: Mindre investeringar		948	1 050	948	1 050	102
Kultur- och fritidsnämnden: Miljöåtgärder konstgräsplaner	1 000	1 051	1 000	1 051	1 000	-51
Investeringar, KS oförutsedda, strategiska fastighetsförvärv		0	12 900	0	12 900	12 900
Summa mindre investeringar		22 794	35 635	22 794	35 635	12 841
TOTALT SKATTEFINANSIERAD VERKSAMHET		132 604	178 067	569 118	614 581	45 463
AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET						
Övriga investeringar, hamnverksamhet		1 645	2 000	1 645	2 000	355
Summa Hamnverksamhet		1 645	2 000	1 645	2 000	355
TOTALT AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET		1 645	2 000	1 645	2 000	355
TOTALT INVESTERINGSREDOVISNING		134 249	180 067	570 763	616 581	45 818

SLUTREDOVISADE PROJEKT

Tkr	Total utgift	Utfall 2019	Budget 2019	Ack. utfall tom 2019	Ack. budget tom 2019	Ack. avvik
KF § 51/19				Vid slutredovisning:		
Inköp del av Borgeby 15:68	397	0	0	463	397	-66
Inköp av Staffanstorps-Knästorps 1:6	3 100	0	0	3 153	3 100	-53
Inköp av Staffanstorps-Knästorps 2:7	2 241	0	0	2 385	2 241	-144
Inköp av Lomma Borgeby 15:21	2 950	0	0	2 951	2 950	-1
Förvärv av fastighet Lomma Bjärred 11:5	5 600	0	0	5 600	5 600	0
Summa av kommunstyrelsen slutredovisade projekt		0	0	14 552	14 288	-264
Planerade utgifter ökar: (godkänd avvikelse)						-264
KF § 62/19				Vid slutredovisning:		
Inventarier om- och tillbyggnad N Karstorpskolan	5 010	0	0	5 688	5 010	-678
Inventarier Strandskolan	3 207	0	0	3 237	3 207	-30
Datorer / läsplatser till årskurs 4-6	2 900	0	0	3 563	2 900	-663
Summa av barn- och utbildningsnämnden slutredovisade projekt		0	0	12 488	11 117	-1 371
Planerade utgifter ökar: (godkänd avvikelse)						-1 371

EXPLOATERINGSREDOVISNING

Tkr Projekt	Budget 2019	Ingående balans 2019			Årets förändring 2019			Utgående balans 2019			Resultat- fört 2019
		Inkomst	Utgift	Netto	Inkomst	Utgift	Netto	Inkomst	Utgift	Netto	
3309 Dp Område											
Rutsvägen	-850		-852	-852		1	1		-851	-851	
3310 Dp Borgeby 16:12											
verksamhetsområde	150	-174	-347	-521				-174	-347	-521	
3312 Ö Borgeby etapp 2	-400		1 250	1 250		134	134		1 384	1 384	
3318 Dp Borgeby 17:85											
Rutsvägen			76	76		-76	-76				-76
3322 Dp Lomma 25:5											
Hamnen västra		-47 111	47 132	21	47 111	-47 132	-21				-439
3334 Dp Hamntorget			-350	-350		350	350				350
3335 Dp Kanalkvarteret	-50		156	156		-156	-156				-156
3338 Dp Hans Hanssons gård											-2
3343 Dp Brohus	-50		-833	-833					-833	-833	
3344 Dp Strandfuret	-40		-252	-252					-252	-252	
3345 Dp Sandstengatan			858	858		-858	-858				-1 023
3349 Dp område mellan Habo Ljung & Bjärred											-24
3350 Dp Fjellie 3:8 m.fl.	-750		1 607	1 607					1 607	1 607	
3353 Dp stationsområdet Lomma											-11
3359 Dp Trädgårdstaden	-100		279	279		141	141		420	420	
3373 Dp Alnarpsv-Björnbärgsgatan	-50		48	48		3	3		51	51	
3376 Dp Habo Ljung/Ljunghusen											-1
3379 Dp Bjärreds Saltsjöbad			22	22		-22	-22				-22
3380 Dp Nians verksamhetsområde	17 100		12 863	12 863	-1	-12 863	-12 864	-1		-1	7 126
3383 Dp Bjärreds Centrum	-250		1 429	1 429	-1 700	12 338	10 638	-1 700	13 767	12 067	
3387 Dp Vattenverkstomten	8 900		1 784	1 784		-975	-975		809	809	11 040
3394 Dp Trafikplats Flädie	540		-1 603	-1 603		364	364		-1 239	-1 239	
3395 Dp Kanalkvarteren						10	10		10	10	
3397 Dp Lomma 333:21 Bedrot											-2
3398 Dp Lomma 33:25 ABC					-367	10	-357	-367	10	-357	
3400 Dp Lomma C Norra	-1 100		1 164	1 164		98	98		1 262	1 262	
Totalsumma	23 050	-47 285	64 432	17 147	45 043	-48 633	-3 590	-2 242	15 798	13 556	16 760

Anm. Dp= detaljplan

Ordlista/förkortningar

Begrepp

Avsättningar: Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den skall infrias.

Eget kapital: Är skillnaden mellan skulder/avsättningar och tillgångar.

Finansiella intäkter: Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto och intäkter genererade av pensionsförvaltningen.

Finansiella kostnader: Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader i pensionsförvaltningen.

Finansnetto: Finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

Generella statsbidrag: Statsbidrag som inte är riktade till någon speciell verksamhet.

Justerat eget kapital: Beräknas i bolagen som eget kapital plus 78 % av obeskattade reserver.

Kapitalkostnader: Består av två olika delar, avskrivningar och intern ränta.

Kassaflödesanalys: Beskriver hur likvida medel förändrats under året genom den löpande verksamheten, investeringsverksamheten och finansieringsverksamheten.

Kortfristiga skulder respektive fordringar: är sådana som förfaller under det närmaste året.

Långfristiga skulder respektive fordringar: är sådana som förfaller efter mer än ett år. Nettoinvestering: Årets investeringsutgifter minus investeringsbidrag.

Rörelsekapital: Den del av eget kapital som med kort varsel kan användas. Består av omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

Skattekraft: Visar kommuninvånarens beskattningsbara inkomst i relation till genomsnittet för riket. Siffran för bokslutsåret 2019 är en prognos.

Soliditet: Visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital och visar om det finns beredskap för framtida resultatförsämringar, det vill säga den långsiktiga betalningsförmågan. Beräknas genom att dividera justerat eget kapital med summa tillgångar.

Förkortningar

5 Yes - kommunerna: Lomma, Kävlinge, Staffanstorps, Svedala och Burlöv

ABMA: AB Malmöregionens avlopp

LASS: Lagen om assistansersättning

LSAB: Lomma servicebostäder AB

LSS: Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade

SCB: Statistiska centralbyrån

SKR: Sveriges kommuner och regioner

SSSV: Samverkan Skåne Sydväst

BBIC: Barnens behov i centrum



Revisionsberättelse

Revisionsberättelse för år 2019

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet och genom utsedda lekmannarevisorer även verksamheten i Lomma Servicebostäder AB, Krafringen AB, Krafringen Energi AB, AB Malmöregionens Avlopp.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Som sakkunnig har vi anlitat EY.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god redovisningssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

När det gäller socialnämnden gör vi bedömningen att orsakerna till underskott och till kvalitativa avvikelser står huvudsakligen att finna i brister som härrör sig från tidigare år. Förvisso har brister och avvikelser fortsatt under de två första tertialen av 2019 men en tydlig förbättring ser vi under årets sista tertial, vilket betyder att nämnden har vidtagit åtgärder och visat handlingskraft.

Kommunstyrelsen behöver i sin uppsikt agera mer proaktivt. Vi är väl medvetna om att nämnderna har fullt ansvar för sitt uppdrag enligt reglementet, men det utesluter inte att stöd från kommunstyrelsen och kommunledningskontoret måste stå i samklang med nämndens eller nämndernas problematik.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi tillstyrker att styrelsen och övriga nämnder samt de förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet.

Vi tillstyrker också att kommunens årsredovisning för år 2019 godkänns. Den är upprättad i enlighet med kommunala redovisningslagen.

Lomma 2020-03-30

Lars-Erik Larsson

Henrik Nilsson

Ronny Ehnberg

Tor-Björn Langåsen

Remco Andersson

Alf Michelsen



Hamngatan 3, 234 81 LOMMA
lomma.se